

**HERVORMING VAN DIE VERENIGDE NASIES SE VEILIGHEIDSRAAD:
DIE ONTWIKKELING VAN 'N NUWE KONSEP VOORSTEL**

deur

DIRK CORNELIS LINDE
(B.A. Hons.)

VERHANDELING
voorgelê ter vervulling van die
vereistes vir die graad

MAGISTER ARTIUM

in die

FAKULTEIT GEESTESWETENSKAPPE
 se

PROGRAM REGEERKUNDE EN POLITIEKE TRANSFORMASIE

aan die

UNIVERSITEIT VAN DIE VRYSTAAT

BLOEMFONTEIN

JANUARIE 2016

STUDIELEIER: DR. T. COETZEE

Hiermee verklaar ek dat die verhandeling wat hierby vir die graad **MAGISTER ARTIUM** se Program Regeerkunde en Politieke Transformasie aan die Universiteit van die Vrystaat deur my ingedien word, my selfstandige werk is, dat ek al my bronne erken het, en dat die werk nie voorheen deur my vir 'n graad aan 'n ander universiteit/fakulteit ingedien is nie.

.....

Handtekening

.....

Datum

.....

VOORWOORD

Met die voltooiing van hierdie studie is dit my voorreg om dank aan almal te betuig wat my behulpsaam was.

Aan my studieleier, Dr. Tania Coetzee wat my voortdurend tot verdere insigte aangespoor het, my opregte dank vir al haar leiding en ondersteuning.

Aan Mev. Michelle Woolley, dankie vir haar bekwame taalkundige versorging en raad.

Aan my vriende, wil ek graag sê: “Sonder vriende en hul ondersteuning kan ’n mens nie jou drome verwesenlik nie, daarom dankie vir julle ondersteuning”.

Aan my ouers, Dirk en Isabel Linde, vir die aanmoediging en ondersteuning deur die jare. Besondere dank en waardering vir al julle opoffering en onderskraging.

Laastens, dat hierdie studie aan die Allerhoogste Skepper, opgedra word. Sonder Sy genade, liefde en bystand sou hierdie studie onmoontlik gewees het.

Bloemfontein

Januarie 2016

INHOUDSOPGAWE

Bladsy

Hoofstuk 1	1
Inleiding	1
1.1 Algemene inleiding en relevansie	1
1.2 Formuleringsprobleem	3
1.3 Die doel van die studie	7
1.4 Metodologie	10
1.5 Struktuur	12
Hoofstuk 2	14
Teoretiese oorsig	14
2.1 Inleiding	14
2.2 Realisme	16
2.3 Thucydides en die belangrikheid van politieke mag	17
2.3.1 Argument en kritiek teen Thucydides	18
2.4 Machiavelli se kritiek teen die morele tradisie	20
2.4.1 Argument en kritiek teen Machiavelli	21
2.5 Hobbes en die anargistiese toestand van die natuur	23
2.5.1 Argument en kritiek teen Hobbes	25
2.6 Carr se uitdaging van die utopiese realisme	26
2.6.1 Argument en kritiek teen Carr	28
2.7 Morgenthau se ses realistiese beginsels	30
2.7.1 Argument en kritiek teen Morgenthau	33
2.8 Waltz se neorealistiese benadering, anargie en die internasionale stelsel	34
2.8.1 Argument en kritiek teen Waltz	36
2.9 Samevatting van bogenoemde Realiste	37
2.10 Liberalisme	39

2.11	Locke en die klem op regte van lewe en vryheid	41
2.11.1	Argument en kritiek teen Locke	43
2.12	Kant se republikanisme en sy federasie van liberale state	44
2.12.1	Argument en kritiek teen Kant	47
2.13	Smith en die ideale van 'n oop en vrye handelsmark	48
2.13.1	Argument en kritiek teen Smith	50
2.14	Keohane en sy neoliberaale institusionalisme	51
2.14.1	Argument en kritiek teen Keohane	52
2.15	Samevatting van bogenoemde Liberaliste	53
2.16	Gevolgtrekking	56
Hoofstuk 3		58
'n Historiese oorsig en regsraamwerk van die VN en sy Veiligheidsraad		58
3.1	Inleiding	58
3.2	Die oorsprong van internasionale organisasies en internasionale verhoudinge tussen state	59
3.3	Die Konsert van Europa	61
3.4	Die Volkebond	64
3.5	Die Verenigde Nasies	68
3.5.1	Fase 1: Die Stigtingsfase	70
3.5.2	Fase 2: Die begin en vestigingsfase	75
3.6	Die ses hoofstrukture van die VN	78
3.7	Interpretasie en samevatting	85
Hoofstuk 4		88
Internasionale politieke perspektiewe oor die hervorming van die VN se Veiligheidsraad		88
4.1	Inleiding	88
4.2	Die houding van die permanente lede teenoor hervorming van die Veiligheidsraad	90
4.2.1	Die VSA	91

4.2.2	Frankryk en die Verenigde Koninkryk	92
4.2.3	China	94
4.2.4	Rusland	96
4.3	Die houding van die nie-permanente lede teenoor hervorming van die Veiligheidsraad	97
4.3.1	Diegene ten gunste van hervorming	97
4.3.1.1	Die Groep van Vier (G-4) (Brasilië; Duitsland; Indië en Japan)	98
4.3.1.2	Die Afrika-Unie (AU)	101
4.3.2	Diegene wat hervorming teenstaan	103
4.4	Gevolgtrekking	105
	 Hoofstuk 5	 107
	Die Veiligheidsraad se transformasie sedert 1945	107
5.1	Inleiding	107
5.2	Tydperke	109
5.2.1	Pogings om die Veiligheidsraad te hervorm: 1945 tot 1991	109
5.2.2	Pogings om die Veiligheidsraad te hervorm: 1992 tot 2003	111
5.2.3	Pogings sedert 2003 om die Veiligheidsraad te hervorm	114
5.3	Voor- en Nadele van transformasie binne die Veiligheidsraad	117
5.4	Interpretasie en Analise	121
	 Hoofstuk 6	 123
	'n Nuwe konsep voorstel; die ontwikkeling van 'n nuwe Voorstel C	123
6.1	Inleiding	123
6.2	Voorstelle	124
6.2.1	Voorstel een: Uitbreiding van aantal nie-permanente lede	124
6.2.2	Voorstel twee: Die uitoefening van opeenvolgende termyne	127
6.2.3	Voorstel drie: 'n Nuwe konsep voorstel	129
6.3	Gevolgtrekking	131

Hoofstuk 7	133
Samevatting en Gevoltrekkings	133
7.1 Samevatting	133
7.2 Gevolgtrekkings	136
7.3 Aanbevelings	141
7.4 Slot gedagtes	142
 Bibliografie	 144

TABEL VAN FIGURE

Figuur 1: Die sisteem van die Verenigde Nasies	87
Figuur 2: Gemiddelde persentasie van bydrae gelewer vir die gewone VN-begroting (1995 – 2013)	99
Figuur 3: Verspreiding van setels volgens die G-4 voorstel	101
Figuur 4: Verspreiding van setels volgens die AU voorstel	102
Figuur 5: Verspreiding van setels volgens die <i>Gentlemen's Agreement</i> (1946)	110
Figuur 6: Verspreiding van setels deur die Resolusie 1991 A (17 Desember 1963)	110
Figuur 7: VN se vyf geografiese streke	125
Figuur 8: Voorgestelde uitbreiding van nie-permanente lede in die Veiligheidsraad	126
Figuur 9: Uitgebreide voorstel vir die moontlikheid van opeenvolgende termyne	128
Figuur 10: Voorgestelde uitbreiding van die veto stelsel	130

HOOFSTUK 1

INLEIDING

1.1 Algemene inleiding en relevansie

Die Verenigde Nasies (VN) is 'n internasionale organisasie wat op 24 Oktober 1945 gestig is, ten einde toekomstige vergrype, soos gesien ten tyde van die Tweede Wêreldoorlog, te voorkom. Van die ses strukture van die VN,¹ is die Veiligheidsraad ongetwyfeld die magtigste. Sedert die ontstaan van die VN en sy Veiligheidsraad, het daar min veranderinge plaasgevind. Die huidige struktuur bestaande uit vyftien lidlande, vyf permanente lede (nl. die Verenigde State van Amerika (VSA), die Verenigde Koninkryk (VK), Frankryk, China en Rusland) en tien nie-permanente lede (elk verkiesbaar vir 'n termyn van twee jaar met vyf wat elke jaar verkies word,) is verouderd, aangesien die internasionale demografie sedert 1945 verander het. Verder is strukturele hervorming in 1971 laas waargeneem met die vervanging van Taiwan se setel met China en in 1991 met Rusland wat die voormalige Sowjet Unie se setel oorgeneem het. Hervorming en transformasie is dus noodsaaklik binne die struktuur van die Veiligheidsraad. Volgens sekere state is hierdie redes voldoende om die vraagstuk van strukturele hervorming en transformasie in die Veiligheidsraad te opper en te oorweeg (Ziring, Riggs & Plano, 2000: 34-58).

Sedert die begin van die 1990's is die vraagstuk rondom die strukturele hervorming en transformasie van die Veiligheidsraad ter tafel gelê, maar, soos verwag, deur die vyf permanente lede (P-5) van die Veiligheidsraad en die Algemene Vergadering verwerp. Tans vervaag die wêreld se politieke grense en word die VN se grondwetlike mandaat

¹ Die ses strukture bestaan uit: (i) Die Algemene Vergadering; (ii) Die Veiligheidsraad; (iii) Die Ekonomiese en Sosiale Raad; (iv) Die Sekretariaat; (v) Die Internasionale Geregshof en (vi) Die Trusteeskapsraad.

voortdurend uitgebrei, veral met verwysing na die mate waartoe kwessies rondom menslike veiligheid toenemend binne die mag van die Veiligheidsraad val (bv. die 2011 ingryping in Libië). Die toenemende invloed van die organisasie is nêrens méér sigbaar as in Afrika nie, veral inaggenome dat die vasteland se onopgeloste konflikte en humanitêre krisis die agenda van die Veiligheidsraad oorheers. Afrika het dus 'n fundamentele belang in die struktuur en beraadslaging van die Veiligheidsraad, maar word egter steeds, van al die streeksgroepe, onderwerp aan uitsluiting van permanente verteenwoordiging in die Veiligheidsraad (Spies, 2008: 96).

Binne die ontwikkelende wêreld word daar al hoe meer klem geplaas op die behoefte aan strukturele hervorming en transformasie van die VN se Veiligheidsraad. Vanuit 'n regionaal organisatoriese perspektief, oefen die Afrika-Unie (AU) onder andere, toenemend druk uit om sulke oproepe te verwesenlik. (McDonald & Patrick, 2010: 5-10).

Die praktiese relevansie in die analise van die strukturele hervorming en transformasie van die VN se Veiligheidsraad, lê in die invloed en mag wat die Veiligheidsraad in die internasionale arena uitoefen. Die Veiligheidsraad is die uitvoerende liggaam van die VN en is verantwoordelik vir die handhawing van internasionale vrede (Dugard, 2007: 485). Die struktuur het sedert sy totstandkoming bitter min veranderinge ondergaan. Sekere lande wat permanente lidmaatskap wil bekom, meen dat die tyd aangebreek het vir strukturele hervorming en transformasie, aangesien die internasionale rolspelers sedert 1945, drasties verander het en daar gevolglik nuwe internasionale en regionale magte na vore getree het. Dit is dus belangrik om uit te lig dat in 1946, die VN slegs 51 lede gehad het, waarvan 11, lede van die Veiligheidsraad was. Die toename van lidmaatskap in die Veiligheidsraad vanaf 11 tot 15 lede in 1963, was 'n direkte reaksie ten opsigte tot die toename van lidmaatskap in die VN, wat in dieselfde jaar gestyg het tot 113 lede (Fassbender, 2004: 344-345). Sedert 1963, het lidmaatskap van die VN gestyg tot 183 lede in die vroeë 1990's, asook tot en met 193 in 2011. Die argument is dikwels dat state soos Brasilië, Duitsland, Indië en Japan, insluitend Nigerië en Suid-Afrika, 'n plek op die VN se Veiligheidsraad as permanente lede verdien.

In hierdie studie word daar deurlopend verwys na “strukturele hervorming” en “transformasie”. Hervorming kry sy oorsprong van die Griekse woord *diorthosis*, wat letterlik beteken “om iets reg te stel of om ’n vorige “slegte” besluit/e wat gemaak is, te verander”. Karl Marx (in McGowan *et al.*, 2009: 35) sien transformasie as “radikale verandering” wat letterlik bydra tot die aanspreking van die kern van ’n probleem of probleme. Die twee terme kan inderwaarheid nie van mekaar geskei word nie, aangesien albei daarop fokus om die onderliggende probleem wat aangespreek word, te verander.

Die verband tussen hierdie tema en regeerkunde kan as’t ware uitgebeeld word in die sin dat elke staat ’n bydra lewer en deel uitmaak van ’n globale regering, wat uitgebeeld word in die vorm van die VN. Baylis *et al.*, (2008: 24-25) dui aan dat die VN ’n platform geskep het waar wêreldstate byeenkom om oor kwessies rakende wêreld politiek te debateer. Brown (in Baylis *et al.*, 2008: 24) beklemtoon dat die konsep van wêreld politiek daarop fokus om globale strukture en prosesse te skep om probleme op te los en reëls te bekragtig, wat terselfdertyd, sekuriteit en globale orde in die huidige wêreldsisteem te probeer onderhou. Dit is dus hierdie begrip, wat bydra tot die dissipline van Regeerkunde en Politieke Transformasie. Die beginsel word goed weerspieël in die aforisme wat geformuleer is deur Karl Marx, waar hy beklemtoon dat die begrip in diens moet wees om die wêreld ’n beter plek te maak.

1.2 Formulerings van die navorsingsprobleem

Die basiese navorsingsvraag is: *Is hervorming in die Verenigde Nasies se Veiligheidsraad moontlik?* Om hierdie vraag te beantwoord, word daar na die internasionale regsvereistes (spesifiek die VN-handves) gekyk, sowel as na Brasilië, Duitsland, Indië, Japan (G-4), en die Afrika Unie (AU), met Suid-Afrika en Nigerië as hoofrolspelers, met inbegrip van die vooruitsigte en uitdagings wat hierdie state in die gesig staar. Dié state is polities en ekonomies die sterkste in hul geografiese streek. Vanuit ’n Afrika oogpunt, sal ’n permanente Afrika-setel daartoe bydra dat Afrika as ’n

geheel verteenwoordig word en dat kwessies soos ekonomiese ontwikkeling op die vasteland ondersteun en bewerkstellig word. Die volgende vraag bly egter kwel: Sal die G-4 en die AU (met Suid-Afrika en Nigerië) eerder hul eie belange bevorder of sal hulle daarop toegespits wees om hul verskeie geografiese streke as 'n geheel in ag te neem, ten einde die welstand van hul onderskeie geografiese streke te probeer bevorder? Beide Suid-Afrika en Nigerië het beklemtoon dat, indien hulle 'n permanente setel sou bekom, die vasteland se belange bo enige ander geplaas sal word. Daar kan egter geargumenteer word dat Suid-Afrika en Nigerië sowel as die G-4 lande egter ook mededingers is, wat gevolglik só sal optree om hul eie belange te bevorder. Verskeie state soos die groep van 4 ([G-4] Duitsland, Japan, Brasilië en Indië) ondersteun die idee van meer permanente setels op die Veiligheidsraad (Blum, 2005: 640-642). Hierdie groep is daarop gefokus om die Veiligheidsraad uit te brei om sodoende groter demografiese verteenwoordiging te bewerkstellig. Frankryk is 'n prominente ondersteuner van die G-4 se voorstel vir groter demokratiese verteenwoordiging in die Veiligheidsraad. China ondersteun 'n groter verteenwoordiging van ontwikkelende lande in die Veiligheidsraad, maar is gekant teen die uitbreiding van lande wat oor vetoregte beskik. Die AU, op sy beurt, dring aan op die uitbreiding van die Veiligheidsraad van 15 tot 24 lede, insluitend twee permanente setels vir Afrika met vetoregte (Landsberg, 2009: 181).

Die moontlikheid van die uitbreiding van vetoregte en die uitbreiding van die totale groep van 15 lidlande in die VN se Veiligheidsraad, na 24 lidlande, hou nog 'n uitdaging in. Die behoefte van Brasilië, Duitsland, Indië, Japan, Suid-Afrika en Nigerië om 'n permanente setel in die Veiligheidsraad te bekom, kom egter voor struikelblokke te staan en gaan met verskeie probleme gepaard. Bogenoemde probleme genereer twee onderliggende vrae:

(1) Hoe sal hierdie veranderinge, indien dit sou plaasvind, die effektiwiteit van die uitsprake van die Veiligheidsraad beïnvloed? Weiss (2003: 147-150) skep 'n pessimistiese, maar met tye, 'n realistiese siening dat 'n groter Veiligheidsraad nie noodwendig meer effektief sal wees nie. Sy siening word gedeel deur Rusland, China en die VSA wat skepties is oor die uitbreiding van die vetoregte in die Veiligheidsraad.

(2) Indien die struktuur van die Veiligheidsraad sou verander, watter vorm sal die nuwe struktuur aanneem? Verskeie voorstelle is gemaak oor hoe die nuwe struktuur moet lyk.

In Desember 2004, het die Sekretaris-Generaal van die VN, Kofi Annan, 'n Model A en B ter tafel gelê vir voorstelle hoe die Veiligheidsraad hervorm moet word. Modelle A en B stel albei voor dat die Veiligheidsraad tot 24 lede vergroot moet word. Model A stel voor dat ses nuwe permanente lede aangestel word, maar sonder vetoreg, sowel as drie nuwe setels, elk verkiesbaar op 'n tweejaarlikse termyn grondslag. Model B het 'n nuwe derde kategorie, bestaande uit agt nuwe setels, geskep, elk verkiesbaar oor 'n termyn van vier jaar, met een nie-permanente setel wat oor 'n twee jaar termyn strek. Die Sekretaris-Generaal het die voorstel goedgekeur en lidlande aangeraai om die voorstel voor die Wêreldberaad goed te keur, maar te midde van ernstige onderhandelinge onder lidlande, het die beraad sonder eenstemmigheid onder die lidlande geëindig (Von Freiesleben *et al.*, 2008: 5).

Op 16 Februarie 2005 het die sogenaamde Koffieklub (Argentinië, Colombia, Mexiko, Kenia, Algerië, Italië, Spanje, Pakistan en Suid-Korea) voorgestel dat oplossings rondom die probleem van strukturele hervorming van die Veiligheidsraad, deur 'n breë onderhandelingsproses moet geskied. Die G-4 was egter nie ten gunste hiervoor nie. Die G-4 het aangevoer dat die klem op die noodsaaklikheid om 'n oplossing deur konsensus te bereik, bloot 'n verskoning is om daadwerklik op te tree. Ses maande later, in Julie 2005, het die AU tydens die AU-spitsberaad bekend gemaak dat dit beide Model A en B, soos voorgestel, verwerp het. Die twee voorstelle deur Sekretaris-Generaal Annan, het uiteindelik misluk as gevolg van die gebrek aan ondersteuning, onder andere, deur die AU-lidlande en deur die Koffieklub (Linde, 2013: 18-19). Vir toekomstige suksesse rakende strukturele hervorming aan die VN en sy Veiligheidsraad struktuur, gaan dit die ondersteuning van beide die AU en die Koffieklub benodig.

Die navorsingsprobleem word konseptueel, geografies en temporeel afgebaken:

(a) Die konseptuele afbakening van hierdie studie fokus op strukturele hervorming en transformasie binne die konteks van die VN se Veiligheidsraad. Die argument wat

derhalwe in hierdie studie voorgehou sal word, is dat die Veiligheidsraad die realiteite van die 21ste-eeu moet weerspieël.

(b) Die geografiese afbakening in hierdie studie word beperk tot die G-4, insluitend die AU, met Suid-Afrika en Nigerië as hul verteenwoordigers. Die G-4 is politieke en ekonomiese die sterkste mededingende lande in die huidige internasionale politieke arena, buiten die P-5. Suid-Afrika en Nigerië sal ook in aanmerking gebring word, aangesien enige kanse om die struktuur van die Veiligheidsraad te kan verander, die steun van die AU gaan benodig. Dit is dus hierdie steun wat 'n groot probleem en uitdaging vir die hervormingsproses van die Veiligheidsraad inhou. Die P-5 (die permanente lede van die Veiligheidsraad) en die invloed wat hulle op die proses van strukturele hervorming en transformasie uitoefen, speel egter ook 'n kardinale rol. Aangesien die P-5 vetoregt het, bemoeilik dit die taak van strukturele hervorming aan die Veiligheidsraad. Malik (2005) en Jabeen (2010) lewer 'n oorsig van hoe die VSA en China hul veto reg in die proses van strukturele hervorming en transformasie gebruik en uitoefen. Die VSA, China en Rusland is skepties oor strukturele hervorming van die Veiligheidsraad, terwyl die VK en Frankryk meer verdraagsaam is teenoor hervormingsvoorstelle. Die rol en mag wat die VSA, China en Rusland ten opsigte van hierdie kwessie uitoefen, is beduidend. Gevolglik word die studie uitgebrei tot die invloed wat die P-5 (spesifiek die VSA, China en Rusland) uitoefen op die G-4, asook Nigerië en Suid-Afrika se vooruitsigte vir permanente verteenwoordiging in die Veiligheidsraad. Voor die Arabiese Lente was Egipte ook beskou as 'n moontlike kandidaat wat Afrika in die Veiligheidsraad kon verteenwoordig, maar die huidige omstandighede binne dié staat dui in teen die moontlikheid hiervan². Die studie sal derhalwe fokus op lande wat tans as geloofwaardige kandidate beskou word, ten einde 'n permanente lid van die Veiligheidsraad te word.

² Die revolusie wat die Arabiese lande vroeg in 2011 getref het, het 'n enorme impak op die streek as 'n geheel gehad. Die Egiptiese regering, onder die beheer van president Hosni Mubarak, is op sy knieë gedwing deur die revolusie. Die Arabiese revolusie het gelei tot die ondergang van die Tunisiëse regering onder president Zine al-Abidine Ben Ali; die Egiptiese regering onder president Hosni Mubarak; en die Libiese regering onder kolonel Muammar Gaddafi. As gevolg van die sosiale en politieke onrus en gebeure oor die afgelope twee jaar in Egipte, is die land se kans om vir 'n permanente setel op die Veiligheidsraad oorweeg te word, hoogs onwaarskynlik.

(c) Die temporele afbakening van die studie behels dat strukturele hervorming en transformasie van die Veiligheidsraad eers werklik in die vroeë 1990's na vore getree het, toe die voorstel by die Algemene Vergadering en die Veiligheidsraad ter tafel gelê is. Die val van kommunisme en die opbreek van die Sowjet-Unie se oosblok lande in 1991, het die internasionale politieke spektrum aansienlik verander. Daar was skielik 'n groter aanvraag na politieke mag in die internasionale arena wat gevolglik gelei het tot die behoefte om die Veiligheidsraad struktureel te hervorm en te transformeer. Hierdie uitdaging het daartoe gelei dat nuwe voorstelle gelewer word ten opsigte vir die hervorming en transformasieproses van die Veiligheidsraad (Bourantonis, 2005: 32-38). Die studie sal egter grootliks fokus op die laaste twee dekades, maar 'n tydraamwerk vir hervormingsvoorstelle sedert 1946, sal ook in hierdie studie gelewer word. Hoofstuk drie sal egter wel 'n historiese oorsig lewer wat terugdateer tot die ontstaan van die VN in 1945, en met die spesifieke oogmerk om die polemieë rondom strukturele hervorming van die VN in konteks te plaas. Daar moet dus 'n oplossing vir die probleem/problematiek gevind word om die nodige hervorming in die Veiligheidsraad te verwesenlik.

Die uitbreiding van permanente setels in die Veiligheidsraad hou 'n groot uitdaging in vir diene wat transformasie binne die Veiligheidsraad wil bewerkstellig. Indien daar enige transformasie geskied, sal daar egter 'n middelweg gevind moet word ten einde die P-5 en die verskeie partye wat betrokke is, te bevredig. 'n Nuwe konsep voorstel sal moontlik hierdie uitdaging kan oorbrug.

1.3 Die doel van die studie

Die doel van hierdie studie lê in die feit dat die kontemporêre tydperk gekenmerk word deur groot veranderinge in die internasionale politieke spektrum. Die globale magstruktuur het sedert 1945 aansienlik verander. Elke staat wat poog om permanente lidmaatskap te probeer bekom, het egter struikelblokke wat die pad tot permanente lidmaatskap versper. Ondanks die struikelblokke, spruit die doel waarom hierdie state

permanente lidmaatskap wil bekom, voort uit die idee dat permanente lidmaatskap gepaard gaan met internasionale erkenning vir 'n staat se status as 'n globale of, alternatiewelik, regionale mag (Spies, 2008: 100-102).

Die primêre doel van hierdie studie sal fokus op die ontwikkeling van 'n nuwe sogenaamde konsep “Voorstel C” wat sal dien as 'n konsep voorstel van hoe die VN se Veiligheidsraad struktureel hervorm moet word. In Desember 2004, het die Sekretaris-Generaal van die VN, Kofi Annan, 'n Model A en B ter tafel gelê vir voorstelle hoe die Veiligheidsraad hervorm moet word. Albei voorstelle is egter deur die Algemene Vergadering en die Veiligheidsraad verwerp (Kugel, 2009: 39). Dié nuwe konsep voorstel sal dus onderling fokus op, onder andere, die standpunt en sieninge van elk van die vyf permanente lede (P-5) van die Veiligheidsraad; die lidlande wat ten gunste is vir strukturele hervorming; en lidlande wat nie ten gunste is vir strukturele hervorming nie. Daar sal ook gekyk word na die onderskeie voor- en nadele van transformasie, met betrekking tot strukturele hervorming.

Die sekondêre doelwit van hierdie studie fokus op die **vereistes, vooruitsigte en uitdagings** wat dit inhou om die VN se Veiligheidsraad te transformeer. As 'n **vereiste**, word daar onder andere klem geplaas op die strukturele hervorming van die Veiligheidsraad wat, onder andere, as een van die mees bespreekte onderwerpe tydens die 2005 Wêreldspitsberaad van die VN was. Die voormalige Suid-Afrikaanse president, Thabo Mbeki, was waarskynlik korrek toe hy gesê het dat dit nie aanvaarbaar is dat slegs vyf state die uitkoms van wêreldkwessies bepaal en oorheers nie: “die Veiligheidsraad wat deur vyf permanente lede gedomineer word, moet hervorm en getransformeer word”. Tydens dié beraad was die meeste state eensgesind dat die huidige struktuur van die Veiligheidsraad uitgebrei moet word om sodoende groter verteenwoordiging in die Veiligheidsraad te bewerkstellig (Landsberg, 2009: 181). Met hierdie in gedagte, beklemtoon Spies (2008: 100) dat die veranderende politieke realiteite van die internasionale politieke omgewing en die profiel van die globale magstreke, sedert 1945 'n metamorfose ondergaan het. Volgens Strydom (in Spies, 2008: 101) word die druk om die Veiligheidsraad struktureel te hervorm en te transformeer, as 'n weerkaatsing van 'n globale aanvraag na 'n meer demokratiese

internasionale orde gesien. Strukturele hervorming en transformasie van die Veiligheidsraad is dus van kardinale belang.

Deel van die sekondêre doelwit van hierdie studie sal ook fokus op die **vooruitsigte** rakende die kwessie van die realiteit en moontlikheid om die Veiligheidsraad struktureel te hervorm. Daar sal gekyk word of Brasilië, Duitsland, Indië, Japan (G-4), en Nigerië en Suid-Afrika (AU) – in der waarheid 'n kans staan om 'n permanente setel op die Veiligheidsraad te kan bekom. Nagenoeg sestig persent van die kwessies wat in die Veiligheidsraad en die Algemene Vergadering geopper word, is kwessies wat op Afrika betrekking het. 'n Permanente Afrika-setel op die Veiligheidsraad sal Afrika as 'n geheel kan verteenwoordig. Sodanige setel, hetsy vir die G-4 of die AU, sal egter 'n verandering aan die struktuur van die Veiligheidsraad vereis, wat op sigself 'n enorme **uitdaging** vir enige staat is en sal verwysing na artikel 108 van die VN-handves, noodsaak (Dugard, 2007: 486).

Die studie fokus ook op die rol en impak wat die vyf permanente lede van die Veiligheidsraad speel. Die reg op veto in die Veiligheidsraad behels dat enige resoluë versper kan word, en speel gevolglik 'n groot rol in die Veiligheidsraad. Fassbender (in Malone, 2004: 346) lê klem dat die VSA, byvoorbeeld, heftig gekant is teen die idee van die uitbreiding van vetoregte. Die veto is 'n fundamenteel belangrike element met betrekking tot hierdie onderwerp, en sal dus deeglik bestudeer word.

In hierdie studie sal daar ook, onder andere, gekyk word na voormalige Sekretaris-Generaal van die VN, Kofi Annan, se voorstel. Gevolglik, sal die onderliggende vrae, hierbo vermeld, ook aangespreek word. Die volgende moontlikhede sal ondersoek word:

- eerstens sal die moontlikheid ondersoek word of strukturele hervorming en transformasie in die VN se Veiligheidsraad moontlik is;
- tweedens sal die vereistes van strukturele veranderinge, soos beklemtoon deur die VN-handves, uitgelig word; en
- derdens sal die vooruitsigte en gevolge van 'n moontlike verandering in die huidige struktuur van die Veiligheidsraad ondersoek word, wat gevolglik daartoe

sal bydra tot die skep en ontwikkeling van 'n nuwe konsep voorstel waarby elke party moontlik kan baat vind.

1.4 Metodologie

Die metodologiese benadering tot die studie is 'n nomotetiese en kwalitatiewe benadering. Babbie & Mouton (2001: 272) definieer 'n nomotetiese verduideliking as 'n benadering tot verduideliking waarin gepoog word om reëlmatighede te identifiseer en algemene wette te vestig. 'n Nomotetiese benadering word in die studie gebruik, aangesien die studie 'n verkennende studie is, wat daarin poog om tekstuele inhoud in 'n groter konteks te probeer weërspeel, wat uiteindelik sal bydra tot die skep van 'n nuwe model. Heywood (2007: 19) definieer 'n model as 'n teoretiese voorstelling van hoe empiriese data daarop gemik is om 'n individu se begrip te bevorder, deur beduidende verhoudings en interaksies met mekaar te vergelyk. Interpretivistiese paradigma word in die studie weërspeel, aangesien die aard van die studie op toegepaste navorsing gebaseer is. Die sentrale eenheid van analise van die studie is die tweeledige interaksie tussen state en die VN. As 'n internasionale instelling, oefen die VN gesag uit deur sekere maatreëls en wetgewing in plek te stel sodat lande internasionale wetgewing gehoorsaam, ten einde die lewenstandaarde van die mens te beskerm, sowel as om wêreldvrede en vryheid te bevorder (Dugard, 2007: 480). Laasgenoemde is uiteindelik die doel van die VN en die Veiligheidsraad. Die studie maak terselfdertyd gebruik van 'n induktiewe benadering. 'n Induktiewe benadering word, volgens Babbie (2007: 22), gedefinieer as 'n benadering wat begin met 'n vermoede, idees en verwagtinge, wat gevolglik lei tot die ontwikkeling van 'n algemene beginsel of gevolgtrekking. Deur na die spesifieke konteks te kyk, poog die studie om hieruit tot 'n algemene gevolgtrekking, rakende die navorsingsvraag, te kom.

Die konteks van die studie is onderling verwant aan internasionale politieke liberalisme, maar ook internasionale politieke realisme, wat betrekking het op die kontemporêre wêreldpolitiek. Die liberalistiese aspek kom na vore in die ware rol van die VN, naamlik om wêreldvrede en vryheid te bevorder. Die aspek rondom realisme kom na vore in die

optrede van verskeie lede van die Veiligheidsraad, waar elke staat dikwels slegs daarop uit is om sy eie belange te maksimaliseer en te behou. Die rol van die VSA, China en Rusland, binne die huidige struktuur, is hier veral van toepassing, sowel as lande wat teen mekaar meeding om die huidige struktuur van die Veiligheidsraad te probeer verander. Volgens die magsteorie van realisme is die mededingende state wat poog om 'n permanente setel in die Veiligheidsraad te bekom, grootliks daarop ingestel om hul eie belange te bevorder. Die studie word uitgevoer op 'n histories-beskrywende en analitiese wyse, wat gebaseer is op literatuurstudies met kredietwaardige bronne. Die vlak van analise van die studie sal gevolglik oor 'n internasionale en regionale vlak strek.

Aangesien die studie gebruik maak van verskeie modelle, is dit belangrik dat daar deeglik gekyk word na wat 'n model omskryf. Die term *model* is waarskynlik een van die mees gebruikte terme in die geesteswetenskappe, wat gevolglik daartoe bygedra het dat “model” en “teorie” dikwels sinoniem met mekaar geassosieer word. Die verskil tussen model en teorie is bloot dat teorie 'n verklarende funksie speel, terwyl model nuwe fokuspunte vir navorsing suggereer sodat sekere relasies en dimensies buitengewoon sterk uitgelig kan word. Giere (in Mouton & Marais, 1988: 140) beklemtoon dat die gebruik van 'n model daarop fokus om vrae te beantwoord en nuwe idees en teorieë na vore bring. As samevatting, verwys Gorrell (in Mouton & Marais, 1988: 143-144) na die verskillende eienskappe van modelle. Gorrell verwys deurlopend na proto-teoretiese modelle. Hiermee probeer Gorrell aandui dat die meeste modelle in die geesteswetenskappe die karakter van 'n voorloper het, wat voorafgaande aan teorieë is. Gorrell beklemtoon dus vier kenmerke van modelle:

- eerstens identifiseer modelle die sentrale probleme of vrae oor die verskynsel wat nagespeur behoort te word.
- tweedens beperk, isoleer, vereenvoudig en sistematiseer modelle die domein wat bestudeer word.
- derdens voorsien modelle 'n nuwe taalspel waaroor die fenomeen gepraat kan word.
- laastens voorsien modelle verklaringsketse en die middele waardeur voorspellings gemaak kan word.

1.5 Struktuur

Die studie bestaan uit die volgende hoofstukke en hoofstuk indeling.

Hoofstuk een, 'n inleidende perspektief, verskaf redes waarom hierdie studie relevant vir die kontemporêre politieke era is en identifiseer hoe die formulering en afbakening van die studie oor 'n konseptuele, geografiese en temporele afbakening kan geskied. Dit lewer terselfdertyd 'n metodologiese raamwerk en verskaf ook 'n literatuur oorsig waarin primêre en sekondêre bronne uiteengesit word.

Hoofstuk twee fokus op die teoretiese aspek van die studie. In hierdie hoofstuk sal daar gekyk word na die verskeie politieke ideologieë wat verwant is tot die studie. Internasionale politieke realisme en liberalisme sal onder andere bespreek en uiteengesit word.

Hoofstuk drie verskaf 'n historiese oorsig rakende die ontstaan en totstandkoming van die VN en die Veiligheidsraad, sowel as die spesifieke internasionale regsraamwerk waarbinne VN hervorming geskied. 'n Historiese raamwerk met 'n tydslyn sal ook verskaf word. Sleutel aspekte, soos die magte en funksies van die Veiligheidsraad, sal uiteengesit word. Dit sal duidelik word waarom die Veiligheidsraad so magtig is en waarom 'n permanente setel van groot waarde is.

Hoofstuk vier sal fokus op die huidige internasionale politieke perspektiewe, met betrekking tot hervorming van die VN se Veiligheidsraad, en met spesifieke verwysing na die sienings van die permanente lede van die Veiligheidsraad. Daar sal veral gefokus word op Rusland, China, die VK, Frankryk en die VSA, wat elk 'n beduidende rol speel. Enige strukturele verandering aan die Veiligheidsraad benodig die goedkeuring van die P-5.

Hoofstuk vyf van hierdie studie lewer 'n kort tydraamwerk, tesame met 'n samevatting van die transformasieproses wat die Veiligheidsraad ondergaan het sedert sy ontstaan in 1946.

Hoofstuk ses sal dien as die kernhoofstuk van hierdie studie, waar daar spesifiek gefokus word op die ontwikkeling en vestiging van 'n nuwe Voorstel C as moontlike oplossing tot die gebrek en verwerping van vorige modelle. Hierdie nuwe konsep voorstel sal gevolglik drie verskillende toegewings maak en voorstel. Dit sluit in onder andere, toegewings rakende: i) uitbreiding van die aantal nie-permanente lede op die Veiligheidsraad; ii) die voorstel dat nie-permanente lede opeenvolgende termyne kan dien; en iii) 'n nuwe voorstel waar die permanente lede van die Veiligheidsraad beperk gehou sal word en terselfdertyd sal verseker dat permanente lede nie hul mag/te binne die Veiligheidsraad misbruik nie. Al drie voorstelle sal as 'n eenheid gesamentlik voorgestel word.

Hoofstuk sewe bied 'n evaluasie, wat 'n samevatting lewer op die bevindinge wat gemaak is om sodoende die navorsingsprobleem en onderliggende probleme en vrae te kan beantwoord. Die afdeling sal ook as gevolgtrekking vir hierdie studie dien. Die argument sal voorgehou word dat dit 'n sentrale doelwit van hierdie studie is om te poog om nuwe kwessies en vraagstukke ter tafel te lê wat moontlik vir toekomstige studies ter ondersteuning van die onderwerp aangewend kan word.

HOOFSTUK 2

TEORETIESE OORSIG

2.1 Inleiding

In die internasionale politieke arena word daar grootliks gefokus op twee politieke ideologieë naamlik, realisme en liberalisme. Die basiese fundamente in die studie van internasionale verhoudinge/betrekkinge lê in hierdie twee teorieë. Huidig word daar steeds verwys na Thomas Hobbes se werk wat terug dateer tot en met 1651, getiteld *Leviathan*, wat fokus op die toestand waarna Hobbes verwys as *bellum omnium contra omnes*, of altans “die oorlog van almal teen almal”. Hobbes se werk, tesame met Francis Fukuyama se 1992 werk, getiteld *The End of History and the Last Man*, fokus albei op die “aard van die natuur”, in die sin dat dit ’n realistiese wêreld en teorie vertolk. Die kernpunt in beide werke fokus op die feit dat anargie ’n vaste gedefinieerde toestand in die internasionale stelsel is en dat staatkunde en buitelandse beleid grootliks toegewy is tot die versekering van nasionale oorlewing en die uitoefening van nasionale belange. Vanuit hierdie standpunt spruit die teoretiese eienskap dat realisme dus primêr gemoeid is met state en hul optrede in die internasionale stelsel, soos gedryf deur mededingende eiebelang. Met sy donker aannames en uitgangspunte van antagonistiese toestand, word realisme gekoppel aan ’n paar van die fundamentele vrae naamlik, wat geld as “menslike natuur”? Met die uitgangspunt word daar klem geplaas op die beperkinge van die mensdom se altruïsme (Jumarang, 2011).

Dit is dus aanvaarbaar om aan te voer dat realisme die mensdom ag as ’n wese wie se grootste instink op self-behoud toegespits is. Hans Morgenthau (1948: 4) beklemtoon dat “the social world is but a projection of human nature onto the collective plain”. Wat Morgenthau hiermee bedoel is dat die internasionale sisteem, soos gesien uit ’n

realistiese oogpunt, ook as't ware 'n projeksie van kollektiewe menslike natuur (in die geval, die staat) is, waarvan hierdie kollektiewe natuur uiteindelik gemanifesteer word in die anargie van die globale verhoog. Die bestudering van realisme in hierdie studie is dus van kardinale belang, aangesien die rolspeler (die staat) se optrede grootliks die realistiese denkwysse weerspieël en navolg. In hierdie hoofstuk sal daar gevolglik gekyk word na die ontstaan van, en die vernaamste rolspelers, wat bygedra het tot die ontwikkeling van die teorie van realisme. Dit sal ook later aan die leser duidelik word dat die realisme ideologie, die grootste uitdaging inhou vir diegene wat transformasie van die VN se Veiligheidsraad probeer bewerkstellig.

Liberalisme, in sterk kontras teenoor realisme, word in hierdie studie gebruik om die voorstel van transformasie te weerspieël en hoe dit die konsep rondom transformasie ondersteun, ten einde 'n meer demokratiese verteenwoordiging binne die VN en sy Veiligheidsraad te probeer bewerkstellig. Liberaliste glo onder andere in die meting van politieke mag deur staat ekonomieë, die moontlikheid van vrede en samewerking, sowel as die konsepte van politieke vryheid, regte en dies meer. Francis Fukuyama (in Burchill *et al.*, 2005: 56) glo dat "progress in human history can be measured by the elimination of global conflict and the adoption of principles of legitimacy". Burchill voeg by dat liberaliste klem plaas op die vooruitgang en volmaakbaarheid van die menslike toestand, asook 'n mate van vertroue in die verwydering van die negatiewe gevolge wat konflikte en oorloë inhou op die mensdom. Dit weerspieël immers die konsep waarop die VN gebaseer is in die sin dat dit wêreldvrede en vryheid wil bevorder.

Om die belangrikheid van die twee uiteenlopende teorieë binne die raamwerk van hierdie studie te beklemtoon, sal realisme en liberalisme afsonderlik in hierdie hoofstuk bestudeer word³. In die liberalisme afdeling van hierdie hoofstuk, sal daar gefokus word op die werke van denkers soos, onder andere: Immanuel Kant, Adam Smith, John Locke en Robert Keohane. Daar sal in hierdie hoofstuk gekyk word na die ontstaan van dié teorie en die vernaamste rolspelers wat bygedra het tot die ontwikkeling van die teorie van liberalisme.

³ Slegs realisme en liberalisme word bespreek aangesien die twee teorieë huidig die dominante denkwysse in die internasionale politieke sisteem weerspieël. Idealisme word nie bespreek nie, aangesien die denkwysse na die Tweede Wêreldoorlog grootliks misluk het. Daar sal egter in-konteks na idealisme verwys word.

2.2 Realisme

Die tradisie van politieke realisme – *realpolitik*, het 'n lang geskiedenis wat tipies terugdateer tot die Griekse historikus, Thucydides, in die 5de eeu vC. Alhoewel die dominante houdings teenoor realisme verskeie variëteite inhou, is die realistiese argument en oriëntasie grootliks sentraal tot die Westerse teorie en praktyke van internasionale verhoudinge. In die besondere “moderne” internasionale gemeenskap, het hy dit terugdateer tot die era van Machiavelli in die 16de eeu of, die van Hobbes in die middel 17de eeu, maar word dit egter nou gekoppel aan die realistiese konsep van die balans van magspolities. Die skakel tussen realisme en internasionale teorie het veral sterk ontwikkel in die 20ste eeu. Internasionale verhoudinge het grootliks ontwikkel as 'n dissipline net voor en onmiddellik na die Eerste Wêreldoorlog, grootliks in reaksie teen die realistiese konsep van die balans van magspolities (Heywood, 2009: 130-131).

Die dissipline was direk na die Tweede Wêreldoorlog aangepas deur “self-geïdentifiseerde” realiste soos: Edward Carr en Hans Morgenthau. Prominente figure in die geskiedenis soos: George Kennan en Henry Kissinger, het hulself geïdentifiseer as realiste. 'n Groot deel van die post-Tweede Wêreldoorlog era, het realisme gesien as die dominante paradigma in die Anglo-Amerikaanse studie van internasionale verhoudinge. Selfs in die post-Koue Oorlog era, word realisme steeds binne die konteks gesien as 'n belangrike teorie met betrekking tot debatvoering in die veld van internasionale politiek (Donnelly, 2000: 1).

Die eerste deel van hierdie hoofstuk sal fokus op realisme. Ses paradigma's sal uiteengesit word, wat uittreksels uit vier eras sal inhou naamlik, die Goue Era van Athene; 16de eeuse Florence; 17de eeuse Engeland; en 20ste eeuse Amerika. Daar sal gevolglik gekyk word na rolspelers soos: Thucydides; Niccolò Machiavelli; Thomas Hobbes; Edward Carr; Hans Morgenthau en Kenneth Waltz.

2.3 Thucydides en die belangrikheid van politieke mag

Soos baie politieke teoretici, het Thucydides (460-411 vC) die politiek beskou as die vraag waar morele vrae gevra word. Die belangrikste hiervan was die vraag of die verhouding tussen state, waar politieke mag van kardinale belang is, ook gelei kan word deur die norme van geregtigheid. Sy geskiedenis van die Peloponnesiese oorlog is in werklikheid nie 'n werk van politieke filosofie of 'n volgehoue teorie van internasionale verhoudinge nie. Baie van sy werk bestaan uit 'n gedeeltelike verslag van die gewapende konflik wat plaasgevind het tussen Sparta en Athene (430-404 vC), wat bestaan het uit toesprake deur persoonlikhede van opponerende kante, wat 'n saak wou argumenteer. Nietemin, indien die geskiedenis beskryf kan word as die enigste erkende klassieke teks in internasionale verhoudinge, en as dit teoretici soos Hobbes tot kontemporêre geleerdes in internasionale verhoudinge kon inspireer, is dit as gevolg van die feit dat dit meer is as net die kroniek van sekere gebeure, en dat dit meer te doen het met die feit om 'n teoretiese posisie aan te haal en te ontleed (Korab-Karpowicz, 2013).

Om die oorsprong van realisme op te spoor, word daar gekyk na antieke Griekse geskiedenis. Realisme word vir die eerste keer waargeneem in die heel eerste toespraak wat deur Atheners aangeteken is in die geskiedenis. Hierdie toespraak is gelewer tydens 'n debat wat plaasgevind het in Sparta net voor die oorlog. Daarbenewens word 'n realistiese perspektief geïmpliseer. Thucydides beklemtoon dat die oorsake van die Peloponnesiese oorlog, asook die verklarings, saamgevat is in die beroemde Meliaanse Dialoog wat deur Atheense gesante gemaak is. Die verklarings en argumente wat voorgelê is deur die Atheense gesante tydens hul onderhandelinge met Melos, is so streng realisties dat dit een van die min voorbeelde van 'n volgehoue, konsekwent radikale element van realisme inhou. Athene, wat die strategiese eiland van Melos wou bekom, het gesante na Melos gestuur om die Meliaanse leiers te oorreed om hulself oor te gee aan die Atheense ryk, ten einde tyd, geld en bloedvergieting te verhoed. Die Meliane het nietemin besluit om te veg vir hul onafhanklikheid, ongeag die koste wat dit sou inhou.

Thucydides verduidelik dat die Peloponnesiese oorlog uitbreek het as gevolg van Athene se toenemende toename in militêre mag en territoriale uitbreiding, ten einde 'n hegemoniese magposisie te kon bekom. 'n Verdrag wat tussen Athene en Sparta onderteken is (die Meliaanse Dialoog), was onmiddellik verbreek nadat Athene, Melos aangeval het. Die breek van die ooreenkoms tussen Athene en Sparta en Sparta se vrees vir Athene se groeiende militêre mag, het bygedra tot die ontstaan van die Peloponnesiese oorlog (Behr, 2010: 23-24). Thucydides het met die uitbreek van die oorlog, tot die gevolgtrekking gekom dat, soos twintig eeuse realisme en neo-realisme: eerstens, state die hoofrolspeler in internasionale politiek is; tweedens, dat state altyd daarna strewe om mag te bekom, hetsy as 'n doel op sigself of as 'n manier om hulself te beskerm; en derdens, state meestal sal optree op 'n rasonale manier, wat in gevolge daartoe verstaanbaar is vir buitestaanders in rasonale terme.

Die Atheners se beroep op wetlike en geregtelike reëlmatighede, maak die internasionale politiek 'n domein van mag en noodsaaklikheid. Dit is veral van belang, aangesien die klem geplaas word op die konflik tussen die vraag van geregtigheid en diegene met mag. Met dit ingedagte, tesame met die Meliaanse Dialoog, vorm dit 'n belangrike hoeksteun tot die realistiese tradisie (Donnelly, 2000: 24).

2.3.1 Argument en kritiek teen Thucydides

Alhoewel daar wyd beskou word dat Thucydides die sogenaamde vaderfiguur is van realisme in die Internasionale Verhoudingsteorie (*IR Theory*), word hierdie stelling egter wyd bevraagteken en gekritiseer deur verskeie teoretici. Gilpin (1988: 21) beklemtoon dat: "Thucydides did not think of causes in the modern or scientific sense of the term" en dat die onderliggende gebeurtenisse van Thucydides se geskiedenis volgens Keohane (1986: 7): "does not constitute the basis for a science". Om geklassifiseer te word as "modern en wetenskaplik", moet enige aanvaarbare teorie, volgens Clark (1993: 492), vier kenmerkende kriteria inhou:

1. "It must consist fundamentally of singular propositions, or laws, asserting relations of cause and effect";
2. "It must be susceptible of abstract representation or idealization, where numbers or symbols are understood";
3. "It must be systematic, in the sense that propositions are linked and ordered by logical principles";
4. "It must be universal, in the sense that, other things are being equal to it".

Clark (1993: 492) bevraagteken dus Thucydides as die sogenaamde vaderfiguur van realisme in die Internasionale Verhoudingsteorie, deur 'n geldige vraag te stel: "Does Thucydides present anything like such a theory or theoretical system?" En die antwoord tot hierdie vraag is 'n eenvoudige nee. Clark beklemtoon ook verder dat Thucydides se sieninge van die Peloponnesiese oorlog beslis nie opgestel kan word as 'n algemene stelling vir die oorsake van **alle** oorloë nie, aangesien sy sieninge slegs die gebeure en oorsake van die Peloponnesiese oorlog kan weerspieël. Thucydides misluk ook om by die substantiewe metodologiese beginsel van kontemporêre Internasionale Verhoudingsteorie te bly. Internasionale Verhoudingsteorie is veronderstel om 'n afsonderlike subdissipline van politieke wetenskap in 'n diskrete domein van sosiale verskynsels te verteenwoordig. Die doel van Internasionale Verhoudingsteorie is om te identifiseer, te assesser, en die relatief onafhanklike magte wat voortspruit uit die internasionale stelsel, te verduidelik. Tog versuim Thucydides om sy fokus te beperk, en misluk hy daarin om te onderskei tussen plaaslike en internasionale prosesse as kategoriese duidelike verskynsels.

Alhoewel daar verskeie kritiese argumente gelewer word oor die standpunt van Thucydides as die vaderfiguur van realisme in die Internasionale Verhoudingsteorie, moet daar egter krediet gegee word, aangesien Thucydides die grondslag gelê het wat uiteindelik daartoe sou bydra tot die ontwikkeling en ontstaan van realisme as 'n belangrike element tot die Internasionale Verhoudingsteorie.

2.4 Machiavelli se kritiek teen die morele tradisie

Realisme in internasionale verhoudinge het 'n lang geskiedenis en tradisie. Machiavelli se werke en idees het ontstaan te danke aan sy voorganger, Cicero, wat die idee van 'n neutrale morele wet ontwikkel het, wat van toepassing was op beide plaaslike en internasionale politiek. Cicero se idees oor geregtigheid tydens oorlogvoering is saamgevat en bestudeer deur skrifgeleerdes en Christelike denkers, soos onder andere: St. Augustinus en St. Thomas Aquinas. In die laat vyftiende eeu was dié idee in die politiek en in die verhoudinge tussen state, beklemtoon dat state deugsaam moet wees en dat dit die metodes van oorlogvoering onderhou en etiese standaarde moet nastrewe. Toe Machiavelli in die laat vyftiende eeu gebore is, het hierdie konsep steeds die politieke literatuur oorheers (Korab-Karpowicz, 2013).

Niccolò Machiavelli (1469-1527) het hierdie goed gevestigde morele tradisie uitgedaag en bevraagteken, wat daartoe bygedra het dat hy homself as 'n politieke innoveerder geposisioneer het. Machiavelli het gereeld 'n lae opinie teenoor die “menslike natuur” gehad, wat hy later in 'n gedig gekarakteriseer het as “onversagbaar, arrogant en slim, en bowenal, as kwaadaardig, onregverdig, gewelddadig en wreed bestempel het” (Donnelly, 2000: 24-25). Die nuutheid tot sy benadering lê in sy kritiek van die Westerse politieke denke, wat hy as “onrealisties” bestempel het, sowel as in sy skeiding tussen die politiek, en etiek. Hierdeur lê hy dus die grondslag vir die moderne politiek. Machiavelli het dus beklemtoon dat, internasionale ooreenkomste slegs bindend is indien dit voordelig is vir die staat. Die idee van 'n outonومiese etiek van hoe 'n staat optree en wat sy gedrag is, het die konsep van *realpolitik* ontwikkel. Tradisionele etiek het verdwyn en magspoliteik is geassosieer met 'n “hoër” tipe moraliteit. Hierdie konsepte, saam met die geloof in die superioriteit van die Duitse kultuur, het gedien as wapens waarmee Duitse staatsmanne, van die agtiende eeu tot die einde van die Tweede Wêreldoorlog, hul beleid van verowering en vernietiging, geregverdig het (Korab-Karpowicz, 2013).

Machiavelli maak die volgende vergelyking: Mag (die leeu), en misleiding (die jakkels) word beskou as die twee belangrikste elemente in die gedrag van buitelandse beleid in internasionale verhoudinge. Volgens Machiavelli is die hoogste politieke waarde, nasionale vryheid (onafhanklikheid). Die belangrikste verantwoordelikheid vir staatleiers is altyd om voordele te soek en om die belange van hul staat te verdedig en dus sy voortbestaan sodoende te verseker. Dit vereis sterkte: as 'n staat nie sterk is nie, sal dit 'n staande uitnodiging vir ander wees om hul uit te buit; dus moet die leier 'n leeu wees. Dit vereis ook sluheid en, indien nodig, meedoënloosheid in die najaag van eie-belang. Staatamptenare en leiers moet dus beide leeus en jakkalse wees. Hierdie vergelyking is dus in lyn met die primêre teorie van oorlewing wat in die klassieke realistiese teorie beklemtoon word (Jackson & Sørensen, 2003: 72-73).

Soos Thucydides en skrifgeleerdes soos St. Augustinus, rus Machiavelli se politieke teorie op die “begrip van die menslike natuur” as “stabiel en eenvormig”. Machiavelli het die mensdom geklassifiseer as 'n passievolle gedrewe wese met 'n “onversadigbare begeerte vir oorheersing en rykdom”. Alhoewel daar 'n tweede natuur is wat die mensdom op 'n strategiese en rasonale manier laat optree, is dit volgens Machiavelli slegs die resultaat van outokratiese beperkinge. Vir Machiavelli is die bose en egoïstiese passies die kern van menslike natuur wat dikwels onderdruk word deur mag, en by tye net deur wreedheid. In Machiavelli se eie wêreld, moet selfs die goeie weet hoe om die bose natuur te trotseer, al moet dit afgedwing word (Schuett, 2010: 120).

2.4.1 Argument en kritiek teen Machiavelli

In *The Prince*, deur Niccolo Machiavelli, word sy benadering tot die politieke studie deurgans beklemtoon, deurdat morele waardes as onbelangrik beskou word. Moraliteit dien as 'n rigtingaanwyser vir die mens, om die “goeie” bo die “slegte” te kies. Maar volgens Machiavelli, kies die mensdom selde hierdie pad tot goedheid en dus vind hy daarin regverdiging om die prins te adviseer om dus die “slegte” of “bose” pad te kies,

wanneer dit noodsaaklik is, wat in sy siening, byna altyd is. Dit dra daartoe by dat Machiavelli die menslike natuur as “sleg” of “boos” in opsigself beskou.

Dit stel die grondslag vir Machiavelli se tweede uitgangspunt wat fokus op die bestaan van die menslike natuur. Hierin word ’n aanname gemaak dat alle mense, ongeag die omgewing waarin hulle hulself bevind, op ’n soortgelyke manier sal optree. Hy voer verder aan dat die menslike optrede en aksie, selfsugtig van aard is. Hierin kan ons tot die gevolgtrekking kom dat die menslike natuur inherent is in die mensdom tydens geboorte, dit wil sê, dat ons gebore is as selfsugtige individue. Hierdie stelling word teengestaan deur diegene wat glo dat die menslike natuur inherent goed is. Diegene wat in die goedheid van die mensdom glo (idealiste), argumenteer dat die enigste rede waarom daar boosheid op aarde is, is omdat die mensdom nie die geleentheid gegun word om na die goeie te strewen nie. Hul omstandighede waarin hulle hulself bevind, laat dit nie toe nie.

Konstruktiviste aan die anderkant, is ’n groep denkers wat twyfel in die bestaan van die menslike natuur. Konstruktiviste meen dat, die rede waarom mense optree soos hulle doen, is as gevolg van die sosiale omgewing waarin hulle hulself bevind. Indien jy hierdie argument sou ondersoek, sou ’n mens in die versoeking kom om tot die gevolgtrekking te kom dat die kind van ’n dief, waarskynlik ook ’n dief sal word. Hierdie stelling is egter nie altyd die geval nie (Miana, 2012).

Laastens, steun Machiavelli swaar op die gebruik van mag en geweld, wat volgens hom die enigste manier is om aan mag vas te klou. Volgens hom behoort ’n prins sy tyd te wy op niks anders as die studie en praktyk van die kuns van oorlogvoering nie. ’n Mens kan dus maklik sy siening aanvaar en oorweeg, rakende die hardnekkige en weerspannige natuur van die mensdom. Machiavelli gaan so ver as om te sê dat sonder goeie wapens en ’n sterk militêre mag, kan goeie wette nie bestaan nie. Dit beteken dat wetgewing alleen nie voldoende is in menslike sake (internasionale betrekkinge) nie. ’n Aansienlike groot militêre mag is dus nodig om gehoorsaamheid af te dwing.

Hierdie stelling is egter debateerbaar, aangesien ’n geldige vraag ontstaan: As wetgewing nie gerugsteun word deur ’n soort mag of gesag nie, sal ander state daaraan

gehoor gee? Hierdie debat duur tussen realiste, liberaliste en idealiste tot vandag toe voort.

2.5 Hobbes en die anargistiese toestand van die natuur

In internasionale verhoudinge, word Thomas Hobbes (1588-1679) se politieke werke grootliks gesien as die verskaffing van 'n basis vir die realistiese begrip in internasionale verhoudinge. Hoewel Hobbes self nie veel geskrywe het oor die verhoudinge tussen state nie, het hy egter in sy werke, waarvan die mees bekendste, *Leviathan*, oftewel dié Statebond, tesame met Niccolò Machiavelli, die grootste bydra gelewer tot die ontwikkeling van die realisme konsep in internasionale verhoudinge. Hobbes was direk deels verantwoordelik vir die realistiese interpretasies. Eerstens, in die beroemde hoofstuk 13 van *Leviathan*, beskryf hy die “toestand van die natuur” as ’n “toestand waar die staat in ’n stand van gereelde konflik en oorlog vasgevang is”. Hy beskryf die toestand van die natuur tussen individuele persone as fiktief, en beklemtoon aan die anderkant dat die toestand van die natuur eintlik voorkom tussen persone met soewereine gesag. Tweedens, wanneer Hobbes homself en veral diegene wat in terme van die realistiese model gebruik maak van sy werk, beskryf, kom hul tot die gevolgtrekking dat internasionale verhoudinge konstant vasgevang is in toestande van konflik of oorlog (Yurdusev, 2006: 305).

Hobbes se invloed op realisme word grootliks aangemeld in sy beskrywing van die toestand van die natuur en elders. Hobbes beklemtoon vier kenmerkende eienskappe wat relevant is naamlik: eie-belang, rasionaliteit, amoraliteit en anargie. In Hobbes se werk word die element van eie-belang in die teorie van menslike motief dikwels waargeneem, wat ’n kernpunt van die realistiese aanname inhou naamlik, dat state se optrede op die internasionale verhoog grootliks ’n resultaat is van die berekening om hul eie-belang in die internasionale stelsel te vermenigvuldig. Prokhovnik & Slomp (2011: 59-60) beklemtoon dat die volgende saamgevat kan word oor die stand van die natuur en hoe Hobbes die internasionale politieke stelsel beskou:

- (i) State tree op om hul eie belange te bevorder;
- (ii) Die oorheersende belang van dié waarna verwys is in (i) behels state se hoofdoel om selfbehoud te verseker;
- (iii) Elke staat weet dat elke ander staat ongeveer sy gelyke is om mense te moor of dood te maak en weet dat al die ander state dit weet;
- (iv) Die staat wat 'n aggressiewe voorsprongslag bo ander state het, maak selfbehoud meer waarskynlik, want dit ontwig die ruwe gelykheid in moordmag (*killing power*) in die guns van die aggressor;
- (v) Selfbehoud gee state rede om betrokke te raak by voorafgestelde aggressie taktieke.

Hobbes verwys na die natuurlike gelykheid waarin hy op 'n tipiese realistiese wyse probeer demonstreer dat: “the weakest has strength enough to kill the strongest, either by secret machination, or by confederacy with others”. Indien sekere state sterker is as ander, kan sosiale orde afgedwing word. Die gelykheid van vermoëns, maak hierdie anargistiese wêreld een van die mees onafwendbaar en universeel gevaarlikste, gegewe Hobbes se rekening van die menslike natuur (Donnelly, 2000: 14).

Kundiges en teoretici maak gebruik van die toepassing van die inter-persoonlike toestand van die natuur tot die veld van internasionale verhoudinge, en maak 'n analogie tussen individuele persone en state. Met betrekking tot hierdie analogie, bied Hobbes tekstuele ondersteuning. In hoofstuk 21 van *Leviathan* (getiteld, *Liberty of Subjects*), skryf Hobbes dat state dieselfde regte gehad het as individue voor die stigting van die Britse Statebond. In werklikheid, is dit die analogie tussen die individue en die state, tussen die toestand van die natuur en internasionale verhouding wat die grondslag vir realistiese interpretasies van Hobbes saamgestel het. 'n Mens kan op twee maniere vind hoe teoretici van internasionale verhoudinge van Hobbes se idees gebruik gemaak het. Eerstens, Hobbes se teorie van die politiek, lewer 'n model van internasionale verhoudinge. Tweedens, internasionale verhoudinge is soortgelyk aan die verhouding tussen individuele mense wat Hobbes uitbeeld in die natuur, of in die toestand van die natuur, wat in 'n staat van oorlog is (Yurdusev, 2006: 305-306). Dit is dus hierdie elemente wat Hobbes deurgans beklemtoon en wat in die realistiese aanname weerspieël en van toepassing is.

2.5.1 Argument en kritiek teen Hobbes

Kritiek teen Hobbes se toestand van die natuur kom vanaf verskeie oorde. In sy werk getiteld, *Leviathan*, fokus Hobbes op die toestand van die natuur, waar hy beklemtoon dat die toestand van die natuur eintlik voorkom tussen persone met soewereine gesag. Hobbes maak homself oop vir kritiek, aangesien die analogie hier nie volhoubaar is nie, as gevolg van die enorme verskille tussen individue en state. In die internasionale toestand van die natuur, is die entiteite (rolspelers) betrokke, nie individue nie, maar state. Soos Beitz (1979: 52) dit stel: “there is a difference between real personalities (individuals) and institutional personalities (states), the question of whether a conception of self-preservation for states could be advanced as it is for individuals, cannot be dismissed easily”. Heller (1980: 25-26) vra hier ’n geldige vraag: “Whose self-preservation is it anyway, the states’ or the individuals within the states?” Heller beklemtoon Hobbes se siening, dat “lewe” vir state, die “handhawing van soewereiniteit” is. Aan die anderkant beklemtoon Heller dat die “dood vir state” nie toegeskryf kan word wanneer ’n kritieke deel van die bevolking of infrastruktuur vernietig word nie, maar wanneer magte die Statebond ontbind. Nietemin is daar steeds ’n verskil tussen staat soewereiniteit en individuele soewereiniteit, wanneer dit kom by die vestiging van ’n gemeenskaplike mag. Deur soewereiniteit op te offer, verkry die individu sekuriteit, maar wanneer ’n staat afstand doen van sy soewereiniteit, in plaas daarvan om sekuriteit te bekom, word sy voortbestaan direk uitgeskakel. Dit maak ’n groot verskil tussen die interpersoonlike toestand van die natuur en die internasionale toestand van die natuur en dus, kan daar nie ’n internasionale Leviathan (Statebond) ontwikkel nie.

’n Tweede kritiek teen Hobbes behels Hobbes se samevatting van geestelike en fisiese gelykheid van die mens en die staat. Hierdie samevatting is problematies, aangesien state sterker as individue is in die toestand van die natuur. Vincent (1981:94) maak hier ’n geldige standpunt deur te beklemtoon dat: “states are not vulnerable to a single deadly blow as individuals are; the death of the kings is not the death of kingdoms”.

2.6 Carr se uitdaging van die utopiese idealisme

In sy belangrikste werk, met betrekking tot internasionale verhoudinge, getiteld: *The Twenty Years' Crisis*, wat vir die eerste keer in Julie 1939 gepubliseer is, het Edward Hallett Carr (1892-1982) die idealistiese posisie aangeval en gekritiseer, deur wat hy beskryf en bestempel het as “utopisme”. Carr het hierdie posisie gekarakteriseer as ’n “omvattende geloof in redenering, vertroue in vooruitgang, ’n geloof in ’n onderliggende harmonie van belange, sowel as morele opregtheid” (Donnelly, 2000: 26-27).

Carr se posisie rakende redenering, kan grootliks waargeneem word in die vroeë begin van sy werk getiteld: *The Twenty Years' Crisis*. In die voorwoord van die eerste uitgawe van *The Twenty Years' Crisis*, gee hy erkenning aan twee invloedryke bronne naamlik, Reinhold Nieburh se *Moral Man and Immoral Society* en Karl Mannheim se *Ideology and Utopia*. Nieburh en Mannheim sal deurgans Carr se eie sieninge en standpunte beïnvloed. Carr se oplossing vir die onstabiliteit wat oorlog in die 20ste eeu tot gevolg gehad het in die internasionale politieke stelsel, kan in die vorm van bevrediging en morele gelykwaardigheid waargeneem word (Gismondi, 2004: 442).

Carr gebruik die konsep van redenering, wat hy terugvoer tot Marx en ander moderne teoretici, om te wys dat standarde waarvolgens beleid beoordeel is, die produk van omstandighede en belange is. Sy sentrale idee is dat die belange van ’n bepaalde party, altyd bepaal wat dié party beskou as morele beginsels, en sodoende gevolglik daartoe bydra dat hierdie beginsels nie universeel is nie. Carr observeer dat politici, byvoorbeeld, dikwels die taal van geregtigheid gebruik om spesifieke belange van hul eie state te weerhou/te bedek, of ’n negatiewe beeld van ander persone/state te skep, om hul dade van aggressie te regverdig. Die bestaan van sodanige gevalle om ’n potensiële vyand moreel te diskrediteer of om persone/state se eie posisie te regverdig, toon dat morele idees uit werklike beleide spruit. Beleide is nie, soos die idealiste dit wil hê, gebaseer op sommige universele norme, onafhanklik van belange van die betrokke partye nie (Korab-Karpowicz, 2013).

Carr argumenteer dat indien spesifieke morele standaarde op *de facto* belange gegrond is, daar ook belange beklemtoon word wat as absolute beginsels of universele morele waardes beskou word. Volgens Carr is daar geen universele waardes of universele belange nie. Hy beweer dat diegene wat na universele belange verwys, eintlik in werklikheid, in hul eie belange optree. Die idealistiese konsep van die harmonie van belange is gebaseer op die idee dat die mens rasioneel kan erken dat hulle 'n belang in gemeen het, en dat samewerking moontlik is. Volgens Carr is die wêreld uitmekaar geskeur deur die betrokke belange van verskillende individue en groepe. In so 'n botsende omgewing, is wêreldorde gegrond op mag en nie op moraliteit nie. Carr voer verder aan dat moraliteit self die produk van mag is. Soos Hobbes, beskou Carr moraliteit as 'n konsep wat ontwikkel is deur 'n betrokke regstelsel wat deur die betrokke mag/te afgedwing word. Internasionale morele norme word afgedwing op ander state deur 'n groepering van dominante state wat hulself as die internasionale gemeenskap uitbeeld. Waardes, soos vrede, sosiale geregtigheid, voorspoed en internasionale orde, wat idealiste vir almal as korrek ag, word deur Carr as blote *status quo* idees beskou. Politieke magte wat tevrede is met die *status quo* beskou die ooreenkoms as regverdig en verkondig dus vrede en harmonie. Hierdie politieke magte probeer om almal te oorreed om hul idee van wat goed is, te ondersteun en toe te pas. Aan die ander kant, beskou diegene wat ontevrede is, dieselfde reëling as onregverdig, en berei dus vir oorlog voor. Dus, om die pad van vrede te bekom, moet diegene wat ontevrede is, bevredig word, indien dit nie afgedwing kan word nie. Diegene wat die meeste by internasionale orde baat, kan op die lang termyn net hoop dat vrede instand gehou word deur genoegsame toegewings te maak sodat dit aanvaarbaar is vir diegene wat die minste daarby baat (Korab-Karpowicz, 2013).

'n Teorie van internasionale verhoudinge is nie net 'n intellektuele onderneming nie, dit het ook praktiese gevolge. Dit beïnvloed die mens se denke en politieke praktyke. Aan die praktiese kant, is realiste van die 1930's na wie Carr met intellektuele ondersteuning verwys, mense wat gekant was teen kollektiewe sekuriteit. Werksaamhede binne buitelandse beleid instellings het gevolglik tydens die 1920's en 1930's bygedra tot die verswakking van die Volkebond. Hierdie verswakking van die Volkebond het daartoe

bygedra dat 'n beleid van samewerking met Duitsland geïmplimenteer word as 'n alternatief vir kollektiewe sekuriteit (Ashworth, 2002: 46).

Na die anneksasie van Tsjeggo-Slowakye, het dit duidelik geword dat die anti-Volkebond realistiese konserwatiewes se beleid van anti-kollektiewe sekuriteit misluk het. In die proses het hulle probeer om dieselfde sekuriteitstelsel wat hulle vroeër probeer sloop het, te herbou. Diegene wat die konsep van kollektiewe sekuriteit ondersteun het, was gekenmerk as idealiste (Korab-Karpowicz, 2013).

Volgens Carr, is daar gevolglik 'n duidelike botsing van belange tussen state en tussen mense. Sommige mense en sommige state is in 'n beter posisie as ander. Sommige state sal dus probeer om hul voorregte posisie te bewaar en te verdedig. Aan die ander kant, is daar state wat sal probeer om die situasie te verander. Internasionale verhoudinge is in 'n basiese sin, die stryd tussen sulke botsende belange en begeertes (Jackson & Sørensen, 2003: 41).

2.6.1 Argument en kritiek teen Carr

Kritiek teen Carr kom voor in die argumente wat hy stel, rakende sy kritiek teen utopisme. Een van die mees omstrede aspekte van *The Twenty Years' Crisis* is wat Norman Angell noem, "*moral nihilism*" (Wilson, 2000: 166). Dit verwys na Carr se siening dat die politiek voorrang oor etiek geniet, wat verwys na die toepassing van moraliteit. Gevolglik is die resultaat hiervan die rasonele, vrywillige verpligting van die minderheid om gehoor te gee aan die reëls wat deur die sterker meerderheid afgedwing word, ten einde die vrees vir meer onaangename besluite deur die meerderheid te voorkom (Carr, 2001: 42-43). Carr (2001: 74) voer verder aan dat: "there is no universal morality in the international sphere because theories of international morality are the function of dominant nations or groups of nations". Met betrekking tot Carr se beskrywing van historiese prosesse waar teorie na die praktyk kom, was daar gedurende die vooroorlogse jare 'n utopiese oproep. Hierdie utopiese

oproep vir die stelsel van internasionale reg en organisasies was niks meer as 'n rookskerm vir die groot moondhede se begeerte om hul *status quo* te handhaaf nie, aangesien die diskoers wat na die Eerste Wêreldoorlog gevolg het, daartoe bygedra het dat diplomatie heeltal ontbreek het. Tog kan hierdie argument weerlê word op grond daarvan dat die staat se gedrag die moraliteit van die mens weerspieël, wat in hierdie opsig as 'n direkte kontras teen Carr se utopistiese stelling dien.

Leonard Woolf was nog 'n kritikus van Carr se werk. Carr het aangevoer dat die doel van sy boek was om die grondslag vir 'n wetenskap van internasionale verhoudinge neer te lê. Slegs 'n paar van sy kritici het egter gevoel dat hy hierin geslaag het. Woolf (in Wilson, 2000: 177) voer aan dat Carr se primêre konsepte dubbelsinnig was, en dat geen wetenskaplike ondersoek oorweeg kan word indien dit rus op sodanige onseker konseptuele grondslae nie. Carr se hele argument het gerus op die onderskeid tussen “utopia” en “realiteit”. Woolf beklemtoon dat een van Carr se grootste foute was, dat hy nie die duidelike onderskeid getref het tussen utopia en realiteit nie. Carr het in die besonder gereeld gebruik gemaak van die term “Utopia”. Aan die een kant, het Carr dit gebruik in teenstelling tot realisme⁴, en aan die ander kant, teen realiteit⁵. Carr het dus die liberale van die 19de eeu en die ondersteuners van die Volkebond as utopies beskryf, maar dit was nooit duidelik of hy bedoel het dat hulle geloof hierin vals was, of dat hulle beleid onmoontlik was om te bereken nie. Carr het baie te sê gehad oor die valsheid van hulle oortuigings, maar in Woolf se mening, “he never clearly demonstrated why their objectives and policies were impossible of attainment” (Wilson, 2000: 178).

Carr het dikwels aangevoer dat die mislukking van die Volkebond, om vrede te handhaaf, grootliks “onvermydelik” was, bloot omdat dit misluk het. Carr het gesê dat: “the first and most obvious tragedy of this utopia, was its ignominious collapse”. Woolf (in Wilson, 2000: 178) het hierdie stelling veroordeel as “vulgar” en “false”. Mislukking, volgens Woolf, was nie *ipso facto* “ignominious” nie. Dit was ook nie waar dat, net

⁴ Byvoorbeeld, om hoop; ideale en 'n beleid te beskryf wat “*incapable of fulfilment*” is.

⁵ Byvoorbeeld, om idees en die geloof in iets te beskryf wat vals of onwerklik is.

omdat die Volkebond misluk het, dit bestem was om te misluk nie. Volgens Woolf was daar gevolglik 'n duidelike teenstrydigheid in Carr se argument.

Nog 'n kritiek teen Carr kan gesien word in Carr se “peace through law” benadering, met betrekking tot die Volkebond se oplegging van Duitsland se herstel. Hierdie aksie kan gesien word waar die oorwinnaars probeer om hul utopiese norme op die universele oppergesag van die reg te regverdig en gevolglik hierdeur, hul ware doel te ontbloot deur hul Groot Mag *status quo* te probeer handhaaf. Terwyl dit waar is dat die mens se uiteindelijke doel, self-behoud behels, beteken dit nie noodwendig, moontlike samewerking in die besonder nie, veral nie wanneer gemeenskaplike belange ter sprake is nie. Insteede hiervan, het Carr geweier om te erken dat 'n politieke doel “beter” kan wees as 'n ander politieke doel en dat instellings die potensiaal het om individue te help aanpas by 'n bepaalde norm wat 'n beter toekoms tot gevolg mag inhou. As gevolg hiervan word Carr se realistiese kritiek op die morele oorwegings gekritiseer (Wilson, 2000: 178).

2.7 Morgenthau se ses realistiese beginsels

Hans J. Morgenthau (1904-1980), 'n Amerikaanse vlugteling uit Nazi-Duitsland, was een van die mees vooraanstaande realiste van die 1950's en 1960's, en miskien “die suiwerste en mees selfbewuste apostel van realisme” van sy generasie (Parkinson, 1977: 163). Morgenthau word beskou as die vader van post-Tweede Wêreldoorlog realisme teorie in internasionale verhoudinge. Morgenthau het realisme ontwikkel as 'n omvattende teorie van internasionale verhoudinge. Beïnvloed deur die Protestantse teoloog en politieke skrywer Reinhold Niebuhr, sowel as Hobbes, plaas Morgenthau selfsug en magslus in die middel van die menslike bestaan. Die onversadigbare menslike magslus, tydloos en universeel, wat hy identifiseer met *animus dominandi*, die begeerte om te domineer, is vir hom die belangrikste oorsaak van konflik. In sy belangrikste werk, *Politics among Nations*, beskou hy “internasionale politiek, soos alle politiek, 'n stryd om meer mag te bekom” (Korab-Karpowicz, 2013).

In Morgenthau se berekening van die stryd om politieke mag te bekom, word anargie egter nie beskou as die kern oorsaak van mag kompetisie tussen state nie, maar word dit steeds beskou as 'n belangrike element. Die afwesigheid van 'n wêreld bestuur/regering, beteken dat daar geen beperkings op die mens se basiese begeertes is, wat weerspieël word in die staat se gedrag om ander te beheer en te oorheers. In 'n hiërargiese orde sou die strewe na mag afgeskaf word, aangesien die *animus dominandi* beperk sou word deur 'n wêreldwye *Leviathan* (Morgenthau, 1954: 477). Dus, is dit die menslike natuur se ingebore begeerte om ander te domineer en te beheer, wat die dryfkrag van state se gedrag is. Morgenthau voer verder aan dat dit slegs kan plaasvind solank die internasionale stelsel anargisties van aard bly.

Morgenthau was bewus van die etiese dilemmas wat internasionale verhoudinge in 'n anargistiese wêreld ingehou het. Soos ander realiste, was hy agtervolg deur die groot teenwoordigheid van 'n tragedie in die menslike geskiedenis en versteur deur die mislukking van geleerdes en beleidmakers om die tragiese teenwoordigheid van die bose natuur van die mens te erken. Nietzsche was baie belangrik vir Morgenthau se vroeë intellektuele ontwikkeling, alhoewel hy dit in sy latere jare ontken het. In werklikheid, sê hy niks oor Nietzsche in sy eie outobiografie nie, en verkies hy eerder om Weber aan te haal as sy intellektuele rolmodel. Christoph Frei se biografie op Morgenthau toon egter Nietzsche was die kritieke figuur in sy intellektuele ontwikkeling. Die jong Morgenthau wat in die swaar tye van Weimar-Duitsland groot geword het, was aangetrokke tot Nietzsche se intellektuele integriteit. In sy dagboek het Morgenthau verwys na die filosoof as “die god van my jeug”. Hy het geglo dat hy baie soos Nietzsche was in die feit dat beide vervreemd was van die Duitse samelewing en denke. Beide figure het nie die beperkings wat deur die Duitse kultuur op hulle geplaas was, goed hanteer nie. Dit is dus geen verrassing dat Morgenthau geïnspireer was deur Nietzsche se *Unzeitgemässe Betrachtungen*, waar die kernpunt fokus op die die wil van die mensdom om mag te beheer en dit toe te pas (Gismondi, 2004: 453-454).

In die eerste hoofstuk van Morgenthau se boek: *Politics among Nations*, beklemtoon hy ses baie belangrike beginsels. Hierdie beginsels, wat in skerp, sterk, toeganklike prosa opgesom was, het terselfdetyd 'n breë filosofiese, teoretiese en politieke wêrelduitsig

gelewer. Hierdie beginsels, soos saamgevat deur Morgenthau (1954: 4-10), behels die volgende:

1. "Political realism believes that politics, like society in general, is governed by objective laws that have their roots in human nature." (1954: 4).
2. "The main signpost that helps political realism to find its way through the landscape of international politics, is the concept of interest defined in terms of power." (1954: 5).
3. "Realism assumes that its key concept of interest defined as power, is an objective category which is universally valid, but it does not endow that concept with a meaning that is fixed once and for all." (1954: 8-9).
4. "Political realism is aware of the moral significance of political action. It is also aware of the ineluctable tension between the moral command and the requirements of successful political action." (1954: 9).
5. "Political realism refuses to identify the moral aspirations of a particular nation with the moral laws that govern the universe." (1954: 10).
6. "The difference, then, between political realism and other schools of thought is real, and it is profound. However much the theory of political realism may have been misunderstood and misinterpreted, there is no gainsaying its distinctive intellectual and moral attitude to matters political." (1954: 10).

Die klassieke realisme van Morgenthau kombineer dus 'n pessimistiese siening van die menslike natuur, met 'n idee van magspolitek tussen state, wat in internasionale anargie voortbestaan. Morgenthau sien geen vooruitsigte van verandering in die situasie nie, aangesien klassieke realiste, onafhanklike state in 'n anargistiese stelsel, as 'n permanente kenmerk van internasionale verhoudinge beskou (Jackson & Sørensen, 2003: 44).

2.7.1 Argument en kritiek teen Morgenthau

In Morgenthau se werk getiteld, *Politics among Nations*, fokus Morgenthau op internasionale politiek as 'n stryd om meer mag te bekom. Morgenthau voer aan dat die stryd om meer politieke mag te bekom, kan verstaan word deur te aanvaar dat state altyd “dink en optree” in terme van belange, wat gedefinieer kan word met die fokus en klem op mag. Internasionale politiek is 'n stryd om mag te bekom wat nie net fokus op inherente logika van 'n mededingende staat in wêreld politiek nie, maar ook as gevolg van die onbeperkte karakter van state se magslus vir meer politieke mag, wat gevolglik die algemene gehalte van die mensdom se gedagtegang ontbloom. Deur klem te plaas op mag, as die belangrikste motief vir die formulering en aanhitsing van politieke gedrag, stel Morgenthau homself bloot aan kritiek.

Kenneth Waltz aan die anderkant, kritiseer Hans Morgenthau se benadering op drie kernpunte. Eerstens, volgens Waltz, is Morgenthau se berekening van die menslike natuur heeltemal hipoteties, aangesien die mens nie op 'n empiriese wyse die ware menslike natuur kan verifieer nie. Dit op sy beurt maak dit onmoontlik om die geldigheid van sy proefskrif te evalueer (Waltz, 1959: 166). Tweedens, Morgenthau se essensialistiese opvatting van die menslike natuur is problematizes, aangesien 'n konstante nie variasie kan verduidelik nie. Byvoorbeeld, om Waltz aan te haal: “if human nature was the cause of war in 1914, it was by the same token the cause of peace in 1918” (Waltz 1959: 28). Laastens, beskuldig Waltz vir Morgenthau van wat hy noem “reduksionisme”. Waltz voer aan dat: “reductionism fails to account why the patterns of international politics constantly reoccur even though the actors and their character are in a constant change” (Waltz, 1979: 65, 74).

2.8 Waltz se neorealistiese benadering, anargie en die internasionale stelsel

Die neorealistiese reaksie was prominent ontwikkel deur Kenneth Neal Waltz (1924-2013), wat realisme in internasionale verhoudinge, op 'n nuwe en kenmerkende manier geherformuleer het. In sy boek *Theory of International Politics*, wat vir die eerste keer in 1979 gepubliseer was, het hy gereageer op die liberale uitdagings en probeer om die gebreke van die klassieke realisme van Hans Morgenthau te genees met sy meer wetenskaplike benadering, wat later bekend sou staan as “Strukturele Realisme” of “Neorealisme”. Terwyl Morgenthau se teorie gegrond was op die stryd om politieke mag te bekom, wat hy toegeskryf het aan die menslike natuur, het Waltz probeer om enige filosofiese bespreking van die menslike natuur te vermy, en eerder sodoende daarop gefokus om 'n teorie van internasionale politieke analogie aan mikro-ekonomie te ontwikkel. Waltz het geargumenteer dat state in die internasionale stelsel soos maatskappye in 'n plaaslike ekonomie is, en dat hulle dieselfde fundamentele belange deel naamlik, om te oorleef (Korab-Karpowicz, 2013).

Vir Waltz speel politieke strukture 'n kardinale rol. Hy het politieke strukture gedefinieer en vergelyk as, eerstens, deur hul “ordeningsbeginsels” naamlik, dat: “political actors are or are not arranged in hierarchical relations of authority and subordination. International Relations is a domain of anarchic political structures” (Waltz, 1979: 88-89). Tweedens, politieke strukture word ook bepaal deur die differensiasie van funksies tussen hul eenhede. “Hierarchy entails relations of super- and subordination among a system's parts, and that implies their differentiation” (Waltz, 1979: 93). 'n Standaard teks voorbeeld hiervan is die skeiding van die wetgewende, uitvoerende en juridiese magte, oftewel *Trias Politica*. Die derde eienskap van 'n politieke struktuur behels die verspreiding van vermoëns onder sy eenhede. Indien alle internasionale orde, anargisties was en, as daar geen noemenswaardige differensiasie van funksies tussen state was nie, kon die internasionale politieke strukture van mekaar onderskei word deur bloot die vermoëns tussen state te versprei. Histories beteken dit dat die

internasionale politieke strukture gedefinieer word deur die veranderende lot van groot politieke magte (Waltz, 1979: 94).

Anargie of die afwesigheid van 'n sentrale gesag, is vir Waltz die kernbeginsel van die internasionale stelsel. Die eenhede van die internasionale stelsel is state. Waltz erken die bestaan van nie-regerings rolspelers, maar verwerp dit en beskou dit as relatief onbelangrik. Aangesien alle state in die internasionale stelsel wil oorleef en floreer, en anargie 'n selfhelp-stelsel voorstel waar elke staat net na homself omsien, is daar geen verdeling van arbeid of funksionele differensiasie tussen hulle nie. Alhoewel hul funksioneel soortgelyk is, word hulle nogtans gekenmerk deur hul relatiewe vermoëns (die mag wat elkeen verteenwoordig) om dieselfde funksie te verrig (Korab-Karpowicz, 2013).

Waltz meen, internasionale orde wissel volgens die aantal politieke supermagte wat in die internasionale stelsel is. Waltz fokus op die verskille tussen bipolêre stelsels, waar twee supermoondhede oorheersend is, en multipolêre stelsels, waar drie of meer supermagte die internasionale stelsel beheer. Waltz (1979: 117) beklemtoon dat “if there is any distinctively political theory of international politics, balance-of-power theory is it”. Die sentrale gevolgtrekking van die balans-van-mag teorie is dat state in 'n anargistiese stelsel eerder hulself sal wil probeer “balanseer”, eerder as om saam met al die ander lande op die figuurlike “soustrein” te wil spring. Waltz argumenteer dat, in 'n hiërargiese politieke orde, state altyd gemoeid moet wees met sy relatiewe mag. Die militêre en politieke mag van ander lande is altyd 'n bedreiging, nooit 'n lokmiddel of beloning nie (Donnelly, 2000: 17-18).

As gevolg van sy teoretiese elegansie en metodologiese nougesetheid, het Neorealisme baie invloedryk binne die dissipline van internasionale verhoudinge geraak. In die oë van baie geleerdes, kan Morgenthau se realisme gesien word as “anachronisties”. Dit blyk 'n interessante en belangrike episode in die geskiedenis van die denke oor die onderwerp te wees, wat sonder twyfel 'n mens se fokus toespits op die belangrike bydrae tot die streng wetenskaplike teorie (Williams 2007, 1).

2.8.1 Argument en kritiek teen Waltz

Om Waltz se teorie onder die vergrootglas te plaas, is daar gekyk na die werk getiteld *Neorealism and Its Critics*, wat vir die eerste keer deur Robert Keohane in 1986 gepubliseer is. Hierdie werk fokus in diepte op Waltz se teorie en sy verskeie kritici. Waltz word grootliks beskou as die vaderfiguur van Neorealisme en word dus gevolglik deur verskeie teoretici gekritiseer. In hoofstukke 2 tot 5 van dié werk, word Waltz se eie teorie van internasionale politiek neergelê, en probeer hy om in hierdie hoofstukke sy teorie te verduidelik. Hoofstukke 6 tot 9 word daar kritiek gelewer op Waltz se teorie. John Ruggie, gevolg deur Robert Keohane, Robert Cox en Richard Ashley, lewer kritiek op Waltz se teorie. Die skrywer van Hoofstuk 10, Robert Gilpin, kyk na die teorie en die kritici, terwyl daar in Hoofstuk 11, kans gegun word vir Waltz om te reageer op sy kritici.

Waltz se eerste kritici in die boek, is dié van John Ruggie. Ruggie argumenteer dat Waltz se teorie versuim om die groot veranderinge wat plaasvind in wêreld politiek, in aanmerking te bring, aangesien die konsep van struktuur beperk word deur eenhede (nie-regerings rolspelers) uit te sluit (Keohane, 1986: 131-157). Die tweede kritikus is die van Robert Keohane. Keohane argumenteer dat Waltz se teorie slegs 'n beginpunt is vir 'n Internasionale Verhoudingsteorie. Waltz, volgens Keohane, neem nie die konteks waarbinne state hul mag uitoefen in ag nie en beperk dus gevolglik die konsep van struktuur (Keohane, 1986: 158-203). In die opvolgende hoofstuk kritiseer Robert Cox ook vir Waltz vir sy nalatigheid om die rol van menslike idees en praktyke in die bewerkstelling van verandering in wêreld politiek in berekening te bring (Keohane, 1986: 204-254).

Richard Ashley is dié werk se laaste, en ook Waltz se sterkste, kritikus. Ashley beweer dat neorealisme sy statistiese fondament ondermyn deur 'n "atomistiese gebruikswaarde epistemologie" aan te neem. Ashley argumenteer dat Waltz ook probeer om positivisme as 'n afsonderlike ideologie van sy eie te ontwikkel; die aanvaarding van die digotomie tussen wetenskaplike kennis en waardes. Gevolglik lei

dit daartoe dat neorealisme vrae ignoreer rakende die uiteindelijke doelwit van state (Keohane, 1986: 255-300).

2.9 Samevatting van bogenoemde Realiste

Bogenoemde ses kernrolspelers in die studie van realisme in internasionale verhoudinge, deel tot 'n mate die samevatting dat die kernbeginsels van realisme in internasionale verhoudinge se fokus hoofsaaklik toegespits is op politieke mag. Dit is dus binne hierdie raamwerk van kardinale belang dat daar na realisme binne die Internasionale Verhoudingsteorie gekyk word, aangesien dit so nou verbind is met hierdie onderwerp. Die leser kom dus tot die gevolgtrekking dat state meestal die realistiese ideologie in die internasionale politieke spektrum sal nastreef. Binne hierdie raamwerk bemoeilik dit die transformasieproses van die Veiligheidsraad, aangesien diegene wat die meeste baat by die huidige struktuur, altyd na hul eie belange sal wil omsien en gevolglik enige stappe wat dit sou belemmer, sal verhoed. Elk van hierdie bogenoemde teoretici lewer 'n omvattende bydrae tot die Internasionale Verhoudingsteorie. Internasionale politiek in sy geheel is dus hier ter sprake.

Jackson en Sørensen lewer 'n briljante samevatting van die uitkyk van realisme in die politieke en internasionale politieke spektrum. "Politics is a struggle for power over men, and whatever its ultimate aim may be, power is its immediate goal and the modes of acquiring, maintaining, and demonstrating it determines the technique of political action" (Jackson & Sørensen, 2003: 68). Thucydides, Machiavelli, Hobbes en inderdaad die meeste klassieke realiste, deel gevolglik hierdie siening. Hulle glo dat die doel van mag, die behoefte om mag te bekom en die gebruik van mag, 'n sentrale voorafgaande doelwit is van alle politieke aktiwiteite. Jackson en Sørensen (2003: 68) kom dus tot die gevolgtrekking dat: "international politics is thus portrayed as – above all else – 'power politics'".

Alhoewel al ses bogenoemde realiste die basiese eienskappe van realisme deel, is daar tog sekere aspekte wat elkeen van mekaar skei. Hier is 'n kort samevatting van elke rolspeler. Dit behels onder andere die volgende:

Thucydides se begrip van internasionale verhoudinge behels dat die internasionale stelsel basies 'n anargistiese stelsel van afsonderlike state is, waar state geen werklike keuse het, behalwe om te werk volgens die beginsels en praktyke van magspolities nie. Hierdie beginsel behels dat sekuriteit en oorlewing die primêre waardes is en dat oorlog gevolglik die finale arbiter is.

Machiavelli beklemtoon dat die staat nie sy internasionale verhoudinge op Christelike waardes moet baseer nie, aangesien dit grootliks tot die staat se ondergang kan lei. Machiavelli beskou Christelike waardes as politieke onverantwoordelikheid. Volgens hom, indien staatsleiers hierdie waardes nastreef, sal dit gevolglik pyn en hartseer inhou wat derhalwe daartoe sal bydra dat die staat alles verloor.

Hobbes verwys na die anargistiese toestand van die natuur en hoe die analogie tussen die individue en die state en tussen die toestand van die natuur en internasionale verhoudinge, die grondslag vir realistiese interpretasies saamgestel het. Vir Hobbes, soos Machiavelli en Thucydides voor hom, is sekuriteit en oorlewing van kardinale belang. Die kernbeginsel in Hobbes se teorie bly egter nasionale vrede. Dit behels vrede binne die raamwerk van die soewereine staat.

Carr beklemtoon dat daar 'n duidelike botsing van belange is tussen state en mense. State wat in 'n bevoorregte posisie is, sal probeer om hul belange te beskerm, terwyl ander sal poog om die situasie te verander. Internasionale verhoudinge behels dus die stryd tussen sulke botsende belange en begeertes.

Morgenthau ontwikkel ses realistiese beginsels wat hy op die menslike natuur baseer. Morgenthau beklemtoon dat die menslike natuur die basis is vir internasionale verhoudinge. Hy voeg by dat mense optree om meer mag te bekom en hul eie belange te bevorder wat gevolglik maklik tot aggressiewe optrede kan lei. Morgenthau plaas ook klem op selfsug en magslus in die middel van die menslike bestaan. Die

onversadigbare menslike magslus wat hy identifiseer: “die begeerte om te domineer”, is vir hom die belangrikste oorsaak van konflik.

Waltz se neorealisme teorie fokus op internasionale orde wat wissel tussen die aantal supermagte wat in die internasionale stelsel is. Waltz plaas klem daarop dat internasionale politiek gebaseer is op die balans-van-mag teorie. Volgens Waltz is die sentrale balans-van-mag teorie daarop gefokus dat state in ’n anargistiese stelsel eerder hulself sal wil probeer “balanseer” eerder as om saam met al die ander lande op die figuurlike “soustrein” te spring. Waltz voeg by dat in ’n hiërargiese politieke orde, state altyd gemoeid sal wees met sy relatiewe mag, en dat militêre en politieke mag van ander state altyd ’n bedreiging sal inhou.

2.10 Liberalisme

Die liberale benadering tot die studie van internasionale politiek het sy oorsprong en ontstaan in die ontwikkeling van die liberale politieke teorie in die 17de eeu. Ten nouste verbind met die opkoms van die moderne liberale staat, het die liberale tradisie oor die algemeen ’n positiewe siening van die menslike natuur. Interessant genoeg, was ’n paar van die grootste bydraers tot en met die middel van die 20ste eeu, nie kundiges in internasionale verhoudinge nie, maar politieke filosowe, politieke ekonome, en mense wat in die algemeen belang gestel het in internasionale sake. John Locke, Immanuel Kant en Adam Smith, dien as voorbeelde wat wyd beskou word as die eerste liberale denkers van die 17de eeu. Locke, Kant en Smith het groot potensiaal vir menslike vooruitgang in die moderne burgerlike samelewing en kapitalistiese ekonomie raak gesien (Heywood, 2009: 45-48).

Die liberale siening van die menslike aard sluit ’n analise van internasionale aangeleenthede in. Liberaliste glo dat daar ’n natuurlike harmonie van belange bestaan en is daarom geneig om te fokus op aspekte waar nasie state wys hoe koöperatief, vreedsaam en konstruktief hulle is *via* hulle harmonieuse mededinging. Wat waar is vir

individue, is volgens hierdie uitgangspunt ook waar vir state. Of soos Smith (2005: 364) geskryf het: "What is prudence in the country of every family, can scarce be folly in that of a great kingdom. If a foreign country can supply us with a commodity cheaper than we ourselves can make it, better buy it of them with some part of the produce of our industry, employed in a way in which we have some advantage".

Liberalisme verteenwoordig die beginsels en instellings soos 'n familieportret, herkenbaar deur sekere eienskappe soos individuele vryheid, politieke deelname, private eiendom en gelyke geleenthede, sodat alle liberale demokratiese samelewing, per definisie, tot 'n mate 'n aandeel daarin het. Politieke teoretici identifiseer liberalisme se kernbeginsel as: die belangrikheid van die vryheid van die individu. Bo alles, is dit 'n geloof in die belangrikheid van morele vryheid. Doyle & Recchia (2011: 1434) meen dat die ideale weergawe van liberalisme gekenmerk kan word deur 'n gedeelde verbintenis tot vier noodsaaklike instellings naamlik:

Eerstens, burgers besit juridiese gelykheid en ander fundamentele burgerregte soos vryheid van godsdienst en die pers.

Tweedens, die staat behels verteenwoordigende wetgewers wat hul gesag van die toestemming van die kiesers verkry, sodat hulle die uitoefening van hul verteenwoordigende gesag, vry van alle selfbeheersing en afgesien van die vereiste van basiese burgerregte, kan bewaar. Die impak van liberalisme rakende buitelandse sake behels dat die staat nie onderhewig is aan die eksterne gesag van ander state of die interne bestuur van spesiale magte nie.

Derdens, die ekonomie berus op 'n erkenning van die regte van private eiendom, insluitende die eienaarskap aan die hand van die produksie. Eiendom is geregverdig deur individuele verkryging (byvoorbeeld, deur arbeid) of deur maatskaplike ooreenkoms of sosiale nut.

Vierdens, ekonomiese besluite word hoofsaaklik gevorm deur die magte van vraag en aanbod, plaaslik en internasionaal, wat vry moet wees van streng beheer deur burokrasieë.

Vir baie burgers van liberale state, word liberale beginsels en instellings so ten volle deur nasionale politiek geabsorbeer, dat hul invloed op buitelandse beleid geneig is om, of heeltemal misgekyk te word, of oordryf te word. Liberalisme word dan, of onselfbewus patrioties, of inherent “vredeliewend”. Vir baie kundiges en diplomate verskil die verhoudinge tussen state aansienlik met die van nasionale politiek wat invloede van die liberale beginsels en nasionale liberale instellings ontken of afkraak. Hulle oordeel dat internasionale verhoudings deur persepsies van nasionale veiligheid en die balans-van-mag, beheer word en dat liberale beginsels en instellings die nastrewing van die balans-van-mag politiek verwar en ontwig. Hoewel liberalisme op beide hierdie standpunte verkeerd verstaan word, word ’n belangrike aspek van die liberale nalatenskap egter vasgevang. Liberalisme is ’n duidelike ideologie wat ’n stel instellings se persepsies en vermoëns vir internasionale verhoudinge van politieke gemeenskappe help vorm, wat wissel van maatskaplike welsyn of sosiale demokrasie tot *laissez faire*. Dit definieer ’n groot deel van die inhoud van die liberale patriot se nasionalisme. Liberalisme kom dus voor asof dit die nastrewing van balans-of-mag politiek ontwig, wat gevolglik daartoe bydra dat dit buitelandse of internasionale verhoudinge nie voldoende kan verduidelik nie (Doyle, 1983: 205-206).

In hierdie tweede afdeling van hierdie hoofstuk sal daar gekyk word na uittreksels uit 17de eeuse Engeland; 18de eeuse Duitsland en Skotland en 20ste eeuse Amerika. Soos reeds vermeld, sal daar gekyk word na rolspelers soos: John Locke (wat beskou word as die vader van Liberalisme), Immanuel Kant, Adam Smith en Robert Keohane.

2.11 Locke en die klem op regte van lewe en vryheid

John Locke (1632-1704) was ’n Engelse filosoof en politikus. Sy politieke sieninge was ontwikkel deur die impak wat die Engelse Revolusie van 1688 tot gevolg, op sy lewe gehad het. Locke word beskou as die hoofrolspeler en “vaderfiguur” van klassieke liberalisme. Locke het veral klem geplaas op “natuurlike God gegewe regte” wat hy

geïdentifiseer het as die regte van lewe, vryheid en die reg om besittings te bekom en te behou (Heywood, 2009: 47).

Locke se politieke teorie is gegrond op sosiale kontraktheorie. Anders as Thomas Hobbes, het Locke geglo dat die menslike natuur gekenmerk word deur redenering en verdraagsaamheid. Soos Hobbes, het Locke geglo dat die menslike natuur mense toelaat om selfsugtig te wees. Locke het beklemtoon dat in 'n natuurlike toestand, waar alle mense gelyk en onafhanklik beskou word, almal 'n natuurlike reg het om sy/haar "lewe, gesondheid, vryheid, of besittings" te beskerm of te verdedig. Meeste kundiges meen dat "lewe, vryheid en die strewe na geluk", soos dit saamgevat word in die Amerikaanse Deklarasie van Onafhanklikheid, aan Locke se teorie van regte te danke is, hoewel sommige 'n ander oorsprong voorgestel het. Soos Hobbes, het Locke aanvaar dat die enigste regte om te verdedig in die toestand van die natuur, nie genoeg was nie. Mense het dus 'n burgerlike samelewingstelsel ontwikkel om konflikte op 'n siviele manier te help oplos, met die hulp van 'n demokratiese verteenwoordigende regering in 'n gemeenskaplike samelewing. Locke het egter nooit na Hobbes, by name, verwys nie. Locke het ook gepleit vir die skeiding van regeringsmagte (*trias politica*), en het geglo dat revolusie nie net 'n reg is nie, maar 'n verpligting in sommige omstandighede is. Hierdie idees sou later 'n groot invloed op die Deklarasie van Onafhanklikheid en die Grondwet van die Verenigde State van Amerika hê (Zuckert, 1996: 73-85).

In John Locke se werk word die sentrale elemente van die liberale uitkyk vir die eerste keer in 'n samehangende, intellektuele tradisie in 'n kragtige, en dikwels verdeelde en botsende politieke beweging, uitgedruk. Locke argumenteer dat die mens 'n rasionele wese is en dat hierdie rasionaliteit uiteindelik vergestalt is in die regering deur toestemming van die mense, en dat dieselfde regering die beskerming van private eiendom moet verseker. Locke voer aan dat die toestand van die natuur van alle mense, 'n toestand van volmaakte vryheid is. Tog, ten einde hierdie vryheid te handhaaf, moet die individu, soos Locke dit stel, "die self" bewaar. Locke beweer sodoende dat elke mens 'n eiendom in sy eie persoonlike reg het naamlik: die arbeid van sy liggaam en die werk van sy hande, wat aan hom/haar behoort. Die volmaakte

vryheid van die individu is dus gebaseer op self-besit, eiendom en die mens se vermoë om die vrug van sy arbeid te kan geniet. Regerings in die toestand van die natuur weerspieël hierdie vryheid. Mense is by nature vrye wesens, en die voorbeelde van die geskiedenis toon dat die regerings van die wêreld, hul fondasie baseer op hierdie grondslag, wat deur die toestemming van die mense bekragtig word. Aangesien hierdie vryheid op eiendom gebaseer is, is die groot en hoofeinde dus (van die regering), die beskerming van alle eiendom. Gevolglik kom dit daarop neer dat Locke beweer dat demokratiese markte gebaseer is op private eiendom. Hierdie verbindings lê in die hart van die vroeë liberale, of protoliberale denke (Jahn, 2009: 23).

2.11.1 Argument en kritiek teen Locke

Kritiek teen Locke kan gesien word in die lig van sy standpunt rondom die menslike vryheid en hoe hy die natuur van die mensdom beskryf en beskou. Rousseau argumenteer dat Locke wel korrek was om die standaard regte van mense terug te verwys na die natuur alleenlik. Rousseau beklemtoon egter dat Locke misluk het om duidelikheid te tref rakende die feit dat die natuur ten beste slegs 'n soort negatiewe oriëntasie bied, waarvan die mensdom moet wegbreek as ons die ware stand van regte wil verstaan. Smith (1986: 125) voer aan dat: “the source of right must be sought in that quality that escapes or transcends nature”. Hierdie “kwaliteit” was beskryf deur Rousseau (in Smith, 1986: 125) as “the power of the will or free agency”, wat beskou word as een van die “essential gifts of nature”.

Nog 'n kritiek teen Locke kan gemaak word rakende sy standpunt oor hoe elke mens gelyk is. Dié standpunt word gevolglik gekritiseer.

Locke was geïnteresseerd in die Amerikas. Hy het die inheemse stamme se manier van lewe, en die Engelse setlaars se menings van hierdie inheemse stamme, bestudeer. Locke het opgemerk dat “the Indian way of life offered a realistic contrast to, and provided most valuable insights into, the nature and structure of political society”. Sy

belangstelling in die Nuwe Wêreld het hom 'n invloedryke filosofiese verdediger van kolonisasie gemaak. Locke verwys na die gemeenskaplike eienskappe en materialistiese besittings van die mensdom, maar hy gee die idee dat die wêreld nie aan die mens gegee is om gesamentlik gebruik te word nie, maar eerder vir individuele welvaart. God het die aarde aan die mens gegee sodat die mensdom dit kan gebruik om individueel te floreer en “to maximize the conveniences of life”. Locke impliseer dat alle mense soortgelyke eienskappe en aspirasies het, en dat almal gelyk geskape is. Locke se belangrikste punt fokus dus gevolglik op gelykheid, wat een van die mees basiese funksies van die mensdom inhou. Hy argumenteer dat mense heeltemal op grond van hul eie gedagtes en gevoelens moet lewe en besluite maak, solank dit nie 'n negatiewe invloed op ander het nie. Sy hele konsep is gebaseer op die idee dat 'n mens se daad nie ander, positief of negatief moet beïnvloed nie, maar dat die mens op sy eie moet funksioneer en nie afhanklik moet wees van ander nie. Die oortuiging dat soewereiniteit nodig was, was ook 'n dominante mening van Locke, en dit is 'n belangrike punt van sy argument teen die manier van hoe die inheemse stamme van Noord-Amerika hul lewe gelei het. Locke het 'n pessimistiese siening gehad oor die lewe van die inheemse mense, en sy toesprake van “gelykheid van alle mense” was hoofsaaklik gerig aan die Engelse setlaars. Sy gevoelens dra daartoe by dat hy homself weerspreek in die sin dat hy mense soos hy, veroordeel. Diegene wat 'n ander uitkyk op die lewe gehad het, het hy beskou as mense onder diegene met 'n gebrek aan interne soliditeit, wat gevolglik 'n “easy defeatable society” is. Hierdie veroordeling is teenstrydig met sy idee rakende die gelykheid van alle mense, aangesien hy nie die inheemse stamme as gelyk beskou het met die van die Britse setlaars nie (Parhekh & Pieterse, 1995).

2.12 Kant se republikenisme en sy federasie van liberale state

Immanuel Kant (1724-1804) was 'n Duitse filosoof. Kant het sy hele lewe lank in Königsberg, Duitsland gewoon en later 'n professor in logika en metafisika geword by

die Universiteit van Königsberg. Sy “kritiese” filosofiese teorie fokus op kennis, en dat kennis nie net ’n totaal van logiese indrukke is nie, maar dat dit afhang van die konseptuele aard van die menslike verstand. Kant se politieke denke is gevorm deur die sentrale belangrikheid van moraliteit. Hy het geglo dat die wet van redenering, kategoriese imperatiewe, gedikteer het. Sy mees belangrikste werke sluit in *Critique of Pure Reason* (1781), *Critique of Practical Reason* (1788), *Critique of Judgement* (1790) en *Perpetual Peace* (1795) (Heywood, 2009: 129). Alhoewel sommige Kant identifiseer as ’n Idealis, word sy werke grootliks geassosieer met die liberalistiese teorie, en sal hy in hierdie opsig as volg as ’n liberalis, bespreek en geklassifiseer word.

Die belangrikheid van Immanuel Kant as ’n teoretikus van internasionale etiek, is deur verskeie geleerdes geloof. Terselfdetyd het Kant ook ’n belangrike analitiese teorie van internasionale politiek begin ontwikkel. *Perpetual Peace*, geskryf in 1795, help om die interaktiewe aard van internasionale verhoudinge te verstaan. Kant beklemtoon op ’n metodologiese wyse, dat die studie van sistemiese verhoudings van state of die studie van variëteite van die staat se gedrag nie in isolasie van mekaar moet bestudeer word nie, maar eerder in geheel gesamentlik moet bestudeer word. Kant se *Perpetual Peace* voorspel die toenemende groei van vrede onder liberale state. Kant fokus in sy werk waarom liberale state nie vreedsaam in hul verhoudings met nie-liberale state is nie. In hierdie eerste werk, beklemtoon Kant drie “definitiewe artikels” van vrede. Wanneer alle nasies die finale artikels in ’n metaforiese “verdrag” aanvaar het, sal “ewige” vrede gevestig word. Kant se drie artikels, soos saamgevat in Doyle (1983: 218-221) behels die volgende:

Die **eerste** artikel fokus daarop dat die burgerlike grondwet van enige staat, die elemente van ’n republiek moet inhou. Kant verwys na ’n republiek as ’n politieke samelewing wat die probleme van die kombinasie van morele outonomie, individualisme en sosiale orde help oplos. ’n Basiese private eiendom en markgeoriënteerde ekonomie, spreek gedeeltelik die dilemma in die private sfeer aan. Sy antwoord hierop is ’n republiek wat juridiese vryheid help bewaar op grond van ’n verteenwoordigende regering en wat die skeiding van magte (*trias politica*) toepas. Juridiese vryheid word bewaar omdat die moreel outonadiese individue deur middel

van verteenwoordiging, self wette maak wat van toepassing is op alle burgers, insluitend homself.

Die **tweede** artikel fokus op wat hy noem die “*Pacific Union*” (die federasie van vrye/liberale state), wat beperk is tot “’n verdrag van die nasies onder mekaar” wat “hulself onderhou, oorloë verhoed, en terselfdetyd steeds groei”. Met ander woorde, die regte van die wêreld se nasies sal gebaseer wees op ’n federasie van vrye state. Die wêreld sal nie die “ewige vrede” bereik totdat republikeinse vryheid, “baie laat en na talle onsuksesvolle pogings, geslaag het nie”. Kant is van mening dat daar geen ander manier is om “ewige vryheid en vrede” te bekom onder state nie, aangesien enige vorm van internasionale samewerking die risiko van oorlog inhou. Die federasie van liberale republieke state brei steeds uit, wat gevolglik daartoe bydra dat meer en meer republieke geskep word en gevolglik, al hoe meer daartoe bydra dat vrede bewerkstellig word. Die unie/eenheid is nie ’n enkele vredesverdrag om een oorlog te beëindig nie. Kant ontwikkel geen organisatoriese verpersoonliking van hierdie verdrag nie, en vermoedelik vind hy nie institusionalisering noodsaaklik nie.

Die **derde** artikel ontwikkel ’n kosmopolitiese reg (*ius cosmopolitanum*) om in samewerking met die federasie van liberale state te werk. Die kosmopolitiese wet “sal beperk word tot voorwaardes van universele gasvryheid”. Hierin plaas hy klem daarop dat erkenning gegee moet word dat die “regte van ’n buitelandse nie met vyandigheid hanteer moet word wanneer hy/sy in ’n ander land arriveer nie” (Doyle, 1983:218-221).

Kant beklemtoon ook dat sonder die kosmopolitiese reg, geen ontwikkeling van federasie van state (Die Volkebond, of die VN) moontlik sal wees nie. Kosmopolitiese reg behels ook burgerregte (*ius civitus*), wat fokus op die regte van individue binne die staat en internasionale reg (*ius genitum*) wat fokus op die onderlinge verhoudings van state. Kosmopolitiese regte het betrekking op die regte van die mens as burgers van die universele toestand van die mensdom. Dit kan gesê word dat kosmopolitiese reg as ’n onafhanklike gebied van die universele wet, die sleutel element van die nasionale en die internasionale reg is. Dit transendeer spesifieke eise van mense en nasies en strek die redelike wet na die universele mensdom (Wonicki, 2008: 273).

2.12.1 Argument en kritiek teen Kant

Immanuel Kant se kritiek binne hierdie raamwerk kom van drie oorde. Hierdie kritiek kan dwarsdeur Kant se literatuur en in die werke van Kant se teenstanders gevind word, maar hulle is veral sentraal tot die pogings om Kant teen Kant te gebruik, ten einde die vestiging van 'n wêreldregering te bepleit. Eerstens, word hy gekritiseer vir sy afskaling op empiriese gronde, die ideaal van 'n staat van state tot dié van 'n vrywillige nie-gedwonge liga van state, terwyl hy steeds volhou dat “pure practical reason demands a state of states” (Kant, in Kleingeld, 2004: 304). Kritici beklemtoon dat 'n staat van state of 'n federasie van state wat mag kan afdwing, nodig is, alhoewel Kant teen hierdie standpunt gekant is.

Tweedens, teken kritici beswaar aan dat 'n staat van state nie 'n teenstrydigheid in hierdie terme is nie en dat Kant dit nie op grond van konseptuele onsamehangendheid moes verwerp het nie. Derdens, teken kritici ook beswaar aan rakende die feit dat 'n blote liga nie sal help bydra om vrede te bekom nie, want volgens diegene is daar geen praktiese verskil tussen 'n vrywillige nie-gedwonge liga en 'n liga wat nie bestaan nie. Kritici meen, 'n vrywillige nie-gedwonge liga is net so goed soos 'n liga wat nie bestaan nie. Daar moet dus 'n liga van state wees wat mag kan afdwing op ander state, ten einde effektief, vrede te kan toepas en bewaar (Kant, in Kleingeld, 2004: 304).

Alhoewel die kritici teen Kant grootliks korrek was om hierdie argument uit te lig, verdedig hierdié studie Kant se standpunt tot 'n sekere mate. Dié studie verdedig Kant se standpunt ten opsigte van die feit dat 'n liga van state of 'n staat van state vrywillig moet wees, maar dit verwerp Kant se standpunt dat dit nie state benodig om mag af te dwing nie. Ten einde 'n effektiewe liga of federasie van state te kan hê, wat vrede kan verseker en kan handhaaf, moet daar state wees wat hierdie handhawing kan verseker. Indien die liga of federasie nie mag, deur middel van sy lede, kan toepas nie, loop dit dieselfde gevaar as die Volkebond. Die grootste element vir die mislukking van die Volkebond was as gevolg van sy mislukking om effektief, politieke mag op sy lede af te dwing, ten einde vrede te bewaar.

2.13 Smith en die ideale van 'n oop en vrye handelsmark

Die persoon wat seer sekerlik die mees diepgaande invloed op die 18de en 19de eeuse polities-ekonomiese denke gehad het, was Adam Smith (1723-1790). Smith was 'n Skotse ekonoom en filosoof. Hy was die hoof van die department logika, en later morele filosofie, by die Universiteit van Glasgow, en was later aangestel as hoogleraar vir die Duke van Buccleuch. Hierdie aanstelling het hom in staat gestel om gereeld Frankryk en Genève te besoek, wat later sou bydra tot sy ontwikkeling van sy ekonomiese teorieë. *The Theory of Moral Sentiments* (1759) het 'n teorie van motivering ontwikkel wat probeer het om menslike eiebelang met 'n ongereguleerde sosiale orde te versoen. Smith se bekendste werk, *The Wealth of Nations* ([1776] 1930), word beskou as die eerste sistematiese poging om die werking van die ekonomie in markterme te probeer verduidelik (Heywood, 2009: 186).

Sy werke is oor 'n periode van vyf en twintig jaar geskryf en het die teksboek vir 19de-eeuse kapitalisme geword. Die premisse van Smith in Balaam & Dillman (2011: 29-30) se argument kan as volg geformuleer word:

1. Individue wil rykdom maksimeer.
2. Individue is beter daartoe in staat om rykdom te maksimeer as die staat.
3. Nasionale rykdom is die som van individuele rykdom

Smith het volgehou dat 'n vrye ekonomie waarin inisiatief nie deur regeringsregulasies aan bande gelê word nie, net so belangrik soos politieke vryheid vir die welsyn van die individu en die gemeenskap is. Smith was ook van mening dat hoe minder die staat inmeng met die ekonomiese ontwikkeling van 'n land, hoe groter die mate van voorspoed en vooruitgang wat daardie land sou bereik, waarby alle nasies uiteindelik sou baat. Smith het klem gelê dat wanneer mense handel op grond van eiebelang, hy/sy harder werk en gevolglik dus meer bereik. Eiebelang en natuurlike mededingende impulse sit ekonomiese aktiwiteit aan die gang en verseker die produksie van meer en beter goedere teen die laagste moontlike pryse, waarby die hele staat voordeel trek. Smith het egter nie enige spesiale morele waarde aan eiebelang of die begeerte om

materiële rykdom te versamel, geheg nie. Hy het bloot aangetoon hoe mense, ten spyte van hul selfsugtige aard en ander tekortkominge, tog kon bydra tot 'n vooruitstrewende gemeenskap. Hy het aangevoer dat die beste soort samelewing, die een is waarin daar minimum regulatoriese inmenging is deur die staat en dat mense hul eiebelang moet inspan sodat 'n algemene toename in rykdom en die verwesenliking van breë nasionale oogmerke, bereik kan word (Balaam & Dillman, 2011: 28-34).

Dit is duidelik dat Smith van mening was dat mense in harmonie met mekaar moes saamwerk, selfs wanneer hulle meeding om dieselfde kliënte of produkte. Smith se liberale filosofie sien dus hoofsaaklik geen noodsaak vir die “swaar hand” van die staat in individuele en mark aktiwiteite nie. Smith het ook oor die algemeen, staatsbeperkings op vrye internasionale markte teengestaan. Sy argument was dat vrye kommersiële lande, doeltreffend is, en dat doeltreffendheid 'n eienskap is waaraan liberaliste byna soveel waarde heg as vryheid. Individuele sukses word “bewonderenswaardig verbind” met die “universeel goeie” – geen onderlinge konflik tussen mense of nasies word hier voorsien nie. Die vrye internasionale mark stimuleer nywerhede, moedig innovasie aan en skep 'n “algemeen voordelige toestand”, deur produksie te verhoog. Vrye individuele handelinge binne die konteks van die produksie, finansiële en kennisstrukture skep sulke sterk, wedersyds voordelige bande tussen nasies, waar die veiligheidsaspek irrelevant of bykans irrelevant word. Die nasies van die wêreld word deel van 'n “universele samelewing”, verenig en nie geskei nie, deur hulle nasionale belange (Balaam & Dillman, 2011: 28-34).

Hierdie stelling weerspieël gevolglik die liberale standpunt oor internasionale politiek, sowel as die ekonomie. Dit word weerspieël in terme van die feit dat meeste liberale state nie oorlog voer teen ander liberale state nie; vrede is die logiese keuse, want liberale state is vriendelik teenoor ander liberale state met wie hulle dieselfde sisteem deel. Internasionale handel word dus gesien as iets wat wedersyds voordelig is en nie as genadelose wedywering nie. Internasionale instellings, soos die Verenigde Nasies, wat voorsiening maak vir bevryding van en vryhede vir, asook 'n stelsel van demokratiese staatsbestuur, beskik oor die potensiaal, volgens die liberale perspektief,

om 'n gunstige omgewing vir internasionale vrede en voorspoed daar te stel (Balaam & Dillman, 2011: 28-34).

2.13.1 Argument en kritiek teen Smith

Kritiek teen Smith kom grootliks vanuit 'n Marxistiese oogpunt. Balaam en Dillman (2011: 33) verwys daarna dat Smith duidelik was dat “people of the same trade seldom meet together, even for merriment and diversion, but the conversation ends in a conspiracy against the public, or in some contrivance to raise prices”. Die argument hier verwys daarna dat die strewe na eiebelang, deur 'n monopolie produsent, dikwels tot 'n beperkte uitset en hoër pryse vir goedere lei, wat gevolglik 'n verlies in maatskaplike welsyn tot gevolg het. Marxiste is veral krities teenoor Smith se liberale kapitalistiese siening. Marxiste voer aan dat kapitalisme gevolglik daartoe bydra dat slegs 'n klein elite groep (bourgeoisie), die ekonomiese aktiwiteite van die staat beheer en dat die werkersklas (proletariaat) gevolglik hierdeur benadeel word. Kapitalisme verryk gevolglik slegs 'n klein groepie mense, terwyl dit die meerderheid werkersklas gevolglik uitgebuit word.

Die fundamenteel ongelyke magsbalans tussen die klasse was vir Marx van kritieke belang. Volgens liberaliste behoort die bourgeoisie en proletariaat in staat te wees om 'n vreedsame en wedersyds voordelige relasie te vestig. Vanuit Marx se oogpunt, is die bourgeoisie en proletariaat egter vasgevang in 'n duidelike eensydige verhouding, met 'n “werklose leër” van arbeiders, wat die vermoë van die werksmag om hulself te organiseer, in die wiele ry – wat die kapitaliste die oorhand gee in alle onderhandelings. Marx voer dus aan dat die druk van mededinging en winsmaksimalisering, soos voorgestel deur Smith, die bourgeoisie aanspoor om die werkers in hul diens gewetenloos uit te buit. Marx het verder aangevoer dat die konsentrasie van mag in die hande van al hoe kleiner getalle kapitaliste, gevolglik lei tot die verarming van al hoe meer werkers. Marx was dus van mening dat kapitalisme gebrekkig is. Soos hierbo

bespreek, beskou Marx kapitalisme as die kiem van sy eie ondergang (Balaam & Veseth, 2008: 65-66).

2.14 Keohane en sy neoliberale institusionalisme

In die studie van internasionale verhoudinge, is die konsep van mag die voorrang gegun. E.H. Carr, Hans Morgenthau en Kenneth Waltz voer aan dat mag die kernpunt in enige besprekinge van staatsinteraksie is. Robert Keohane se sieninge is in hierdie opsig geen uitsondering nie. Keohane fokus sy besprekinge van mag binne die rubriek van neoliberale institusionalisme. In die besonder, het hy ontdek dat die idee van samewerking “na hegemonie”, dat magtige state se samewerking as ’n middel gebruik word om mag te herstel en te bekom. Ondanks die nuanse, het Keohane beweer dat state en regimes ook rasonele egoïstiese logika volg, en dat dit nie deur ’n morele kompas gelei word nie. Die meeste van die argumente oor neoliberale instellings is gesentreer op Robert Keohane se werk, *After Hegemony*. Keohane, het gewonder oor ’n wêreld van samewerking “na hegemonie”, waar daar geen hegemoniese supermoondhede is nie, en waar die internasionale omgewing bestaan uit baie regimes en instellings (Keohane 1984: 49). Keohane meen dat, alhoewel samewerking moeilik is, kan dit egter maklik lei tot situasies van onmin en kan instellings, state bevoordeel deur die inlywing van koöperatiewe strategieë. Keohane het egter ook sy eie begrip geformuleer van wat samewerking en regimes behels. Deur samewerking, bedoel hy die proses waardeur lande, “adjust their behavior to the actual or anticipated preferences of others, through a process of policy co-ordination” (Keohane 1984: 51). Met verwysing tot regimes, het Keohane verwys na John Ruggie (1975: 570) se konsep van internasionale regimes, naamlik dat dit, “a set of mutual expectations, rules and regulations, plans, organizational energies and financial commitments, which have been accepted by a group of states” (Keohane 1984: 57).

Met die eerste oogopslag blyk dit na wat EH Carr sou beskryf as “utopiese” denke, maar neoliberale institusionaliste is nie utopies in enige sin nie. Inteendeel, hy

argumenteer dat state na so 'n beleid strewe, want dit is gewoonlik in die beste belang van alle betrokkenes om dit te doen. Keohane is veral aangetrokke tot rasionele egoïstiese logika, of wat sommige mag noem, die rasionele keuse van institutionalisme. Rasionele keuse van institutionalisme aanvaar dat rolspelers, in hierdie geval state, probeer om te doen wat in hul beste belang is. Maar in teenstelling met ander opvattinge van rasionele keuse van logika, kan rasionele keuse institutionaliste argumenteer dat die state se keuses beperk is deur 'n aantal faktore naamlik: gedeeltelike inligting, beperkte rasionaliteit, gedeeltelike kennis en institusionele beperkings (Shepsle 1989: 138-139). Keohane erken dat 'n mens nie die staat se gedrag kan waarneem as “'n stel diskrete, geïsoleerde dade nie”, maar dat dit verstaan moet word in 'n groter “patroon van samewerking” (Keohane 1984: 56). Ruggie plaas klem daarop dat hierdie patroon van samewerking nie verstaan moet word in 'n paar “generiese sinne nie”, maar in 'n sin waar instellings ernstig opgeneem moet word (Ruggie 1992: 597).

Daarbenewens is rasionele selfsug nie gebaseer op korttermyn berekeninge of tydelike reëlins nie, en word regimes gesien as blywend (Krasner 1982: 186-167). Die rasionele-egoïstiese logika wat in diens hiervan ook kritiek hierteen geloods het, het die politieke wetenskap in die 1960's en 1970's geteister. Terwyl sommige internasionale verhoudinge teoretici mag wou meet, gebaseer op die kwaliteit en vermoë van militêre wapens, het Keohane dit egter beskou as 'n fout (Keohane 1984: 20). Institutionalisme help dus om samewerking tussen state te verbeter, wat ingevolge bydra tot die verligting van gebrek van vertroue onder state.

2.14.1 Argument en kritiek teen Keohane

Joseph Grieco (1988: 487) lewer drie interessante kritiekpunte teen, wat Keohane na verwys, as neoliberale institutionalisme en kritiseer dit vanuit 'n realistiese oogpunt. Grieco argumenteer dat neoliberale institutionalisme, die realistiese ontleding van internasionale anargie misverstaan en daarom verstaan dit nie die ontleding van die

impak van anargie op die voorkeure en optrede van state nie. Grieco voer aan dat neoliberale institusionalisme versuim om 'n groot beperking toe te spreek oor die bereidwilligheid van state om saam te werk, wat gegenerereer word deur internasionale anargie en wat geïdentifiseer word deur realisme. As 'n resultaat, sal die teorie van neoliberale institusionalisme se optimisme oor internasionale samewerking, waarskynlik verkeerd bewys word. Tweedens, neoliberalisme se uitsprake oor samewerking is gebaseer op sy geloof dat state “atomistiese” rolspelers is. Liberaliste voer aan dat state daarop gefokus is om hul individuele absolute winste te maksimeer en is afsydig teenoor die winste wat behaal word deur ander rolspelers. Kullery, word deur hierdie teoretici beskou as die grootste struikelblok vir samewerking tussen rasideel egoïstiese state, maar internasionale instellings kan state help om hierdie hindernis te oorbrug. Realiste verstaan dat state daarna streef om absolute winste te maksimeer en terselfdtyd bekommerd is oor of state hul ooreenkoms wat bereik is tussen state, sal nakom. Maar realiste vind dat state “posisioneel”, en nie “atomisties”, in karakter is nie, en dus, argumenteer realiste dat, bykomend tot die kommer rakende kullery, is state in koöperatiewe reëlins ook bekommerd dat hulle vennote meer kan baat by samewerking as wat hulle doen. Realiste, vind dat daar ten minste twee groot struikelblokke in internasionale samewerking is naamlik: state se kommer oor kullery en state se kommer oor relatiewe prestasies om hul winste te maksimeer.

Neoliberalerale instellings fokus gevolglik uitsluitlik op die eersgenoemde, (naamlik dat dit te veel fokus op ander state se optrede) wat daartoe bydra dat hulle nie in staat is om die laasgenoemde, (naamlik om hul winste te maksimaliseer) te identifiseer, te analiseer, of in berekening te kan bring nie. Laastens, realiste se identifisering van die relatiewe winste probleem vir samewerking, is gebaseer op sy insig dat state in anargie, vrees vir hul oorlewing as onafhanklike rolspelers. Volgens realiste is state bekommerd dat vandag se vriend moontlik môre se vyand in die oorlog kan wees, en vrees gevolglik dat prestasies van mede-winst wat voordelig is vir 'n vriend in die huidige oomblik, dalk 'n meer gevaarlike potensiële vyand in die toekoms kan oplewer. As resultaat, moet state ernstig aandag gee aan die winste wat hul vennote bekom. Neoliberaliste misluk om die bedreiging van oorlog wat voortspruit uit internasionale anargie, te oorweeg, wat gevolglik daartoe bydra dat hulle die kwessie van relatiewe winste ignoreer ten einde te

aanvaar dat state se enigste begeerte, op absolute winste gefokus is. Deur dit te doen, misluk hulle om 'n groot bron van die staat se inhibisies oor internasionale samewerking, te identifiseer (Grieco, 1988: 487).

2.15 Samevatting van bogenoemde Liberaliste

In teenstelling met realiste, beskou liberaliste die menslike geaardheid in 'n meer positiewe oogpunt. Liberalisme is gegrond op die basis van 'n liberale geloof in vooruitgang. Dit is vanuit hierdie oogpunt, dat daar in hierdie studie grootliks gefokus word op liberalisme, wat dien as 'n belangrike ideologie en instrument binne die international politieke sfeer. Binne hierdie raamwerk verteenwoordig die liberale denkwysie die idee van transformasie, en hoe dit tot voordeel kan wees vir die VN en sy Veiligheidsraad. Vir meeste liberale denkers, is daar rasonele beginsels wat toegepas kan word in internasionale verhoudinge, om die wêreld sodoende 'n beter plek vir almal te kan bewerkstellig. Gevolglik is die beginsel daarop gebaseer dat menslike redenering die vrees, haat en die strewe na mag, kan oorwin. Vir sekere liberaliste, is die pad na sukses egter gevul met teleurstellings en uitdagings, maar meeste is oortuig dat dit wel haalbaar is. Liberaliste is van mening dat op die langduur, internasionale samewerking in die internasionale politieke sfeer haalbaar is en dat wedersyde belange in die proses bereik kan word. Alhoewel al bogenoemde liberaliste die basiese eienskappe van liberalisme deel, is daar tog sekere aspekte wat elkeen van mekaar skei. Dit behels onder andere die volgende:

Locke beklemtoon en glo dat die menslike natuur gekenmerk word deur redenering en verdraagsaamheid. Soos *Hobbes*, het *Locke* geglo dat die menslike natuur, mense toelaat om selfsugtig te wees. *Locke* argumenteer dat die mens 'n rasonele wese is en dat hierdie rasionaliteit uiteindelik vergestalt is in die regering deur toestemming van die mense, en dat dieselfde regering die beskerming van private eiendom moet verseker. *Locke* voer aan dat die toestand van die natuur van alle mense, 'n toestand van volmaakte vryheid is.

Kant verwys na drie “definitiewe artikels” van vrede. Sodra alle nasies die finale artikels in ’n metaforiese “verdrag” aanvaar het, sal “ewige” vrede gevestig word. Kant se drie artikels behels dat: eerstens, die burgerlike samelewing gebaseer moet wees op ’n republikeinse stelsel; tweedens, fokus die artikel op wat hy noem die “*Pacific Union*” waar ’n verdrag van die nasies onder mekaar aanvaar word en waar hulself onderhou, oorloë verhoed, en terselfdetyd steeds groei en derdens, fokus hy op dit wat hy noem “kosmopolitiese reg” om in samewerking met die federasie van liberale state te werk. Kant plaas klem daarop dat state universele gasvryheid moet nastreef. Hierin plaas hy klem daarop dat erkenning gegee moet word dat die regte van ’n buitelanders nie met vyandigheid hanteer moet word nie.

Smith se teorie is gebaseer op ekonomiese liberalisme. Hierin beklemtoon hy die ideale van ’n oop en vrye handelsmark. *Smith* bou op die liberale kernbeginsels naamlik: die fokus van die individu as ’n rasionele rolspeler; die geloof in vooruitgang; en dat daar wedersydse voordele bereik kan word, indien vrye handel tussen nasies geskied.

Keohane se neoliberale teorie is gebaseer op institusionalisme. Volgens liberaliste is institusionalisme ’n internasionale organisasie wat die aksies van state beïnvloed (soos onder andere die VN). *Keohane* het in die besonder ontdek dat die idee van samewerking “na hegemonie”, magtige state se samewerking as ’n middel kan gebruik om mag te herstel en te bekom. Gevolglik lei institusionalisme tot: die vrye vloei van inligting wat op sy beurt nuwe geleenthede bied; verbeter die vermoë van regerings om ander te monitor wat in die proses state dwing om sodoende hul ooreenkomstes na te kom. *Keohane* meen dat Institusionalisme sal help om samewerking tussen state te verbeter, wat ingevolge daartoe bydra tot die verligting van gebrek van vertroue onder state.

2.16 Gevolgtrekking

Die internasionale verhoudinge teorie met realisme en liberalisme as politieke ideologieë, word vir hierdie studie gebruik, aangesien dit nou verband hou met die politieke denkwysse van die huidige internasionale politieke spektrum. Met die fokus op realisme, word daar gepoog om die teorie in sy geheel aan te pak en te ontleed vanuit 'n internasionale verhoudinge oogpunt. Aangesien die onderwerp fokus op die Verenigde Nasies, is dit vanselfsprekend dat die kern politieke ideologie van ons tydperk, geraadpleeg moet word. Realisme word as 'n geheel bespreek, aangesien daar in die opkomende hoofstukke na verskeie realistiese elemente verwys sal word. Die waarde van realisme vir hierdie studie is gegrond op die beginsel waarop die ideologie gebaseer is naamlik, dat state optree om hul eie-belange te bevorder en terselfdetyd te beskerm. Indien politieke transformasie in die Veiligheidsraad geskied, sal dit hierdie beginsel moet aanspreek.

Vanuit 'n liberale oogpunt, is die studie grootliks gefokus op die proses om 'n konsep voorstel ter tafel te lê vir veranderinge aan die VN en sy Veiligheidsraad. Ingevolge hierdie beginsel, sal dit verandering en transformasie benodig. Robert Keohane se neoliberale teorie wat fokus op liberale institusionalisme, kom veral hier na vore, aangesien die teorie hoofsaaklik fokus op internasionale organisasies, soos die Verenigde Nasies. Dit is dus belangrik om die liberalisme teorie te bestudeer, aangesien die liberale denkwysse die kern beginsel van hierdie studie inhou. Huidig is die struktuur van die Veiligheidsraad nie verteenwoordigend van die internasionale gemeenskap nie. Liberale denkwysse sal ingespan moet word sodat daar in die Verenigde Nasies en sy Veiligheidsraad, groter demokratiese verteenwoordiging is.

Om die probleemstelling van hierdie studie aan te pak, sal daar in-diepte gekyk moet word na hoe state as 'n geheel in die internasionale politieke sfeer sal optree. Die algemene houding en neigings van state (veral die P-5), reflekteer elemente van realisme. Gevolglik sal 'n nuwe alternatief gevind moet word om hierdie houdings en

neigings van teenkating te oorbrug. Ten einde die uitdaging aan te spreek, sal daar toegewings aan beide kante gemaak moet word.

HOOFSTUK 3

'N HISTORIESE OORSIG EN REGSRAAMWERK VAN DIE VN EN SY VEILIGHEIDSRAAD

3.1 Inleiding

Die proses van hoe die Verenigde Nasies (VN) tot stand gekom het, het 'n lang geskiedenis wat tot meer as 2000 jaar terugdateer. Alhoewel die VN in 1945 gestig is, kan voorbeelde van internasionale organisasies en internasionale verhoudinge tussen verskeie state aangetref word, wat terugdateer tot sover as die antieke imperiale Chinese tydperk (Ziring *et al.*, 2000: 4-5).

Internasionale organisasies ontstaan wanneer drie “toestande” gelyktydig, en op dieselfde tyd bereik word. Die eerste toestand word gekenmerk as die “probleem toestand”. Hierdie toestand behels die ontwikkeling en totstandkoming van alle internasionale organisasies wat na vore kom, wanneer komplekse interafhanklikhede, state bymekaar bring ter wille van internasionale samewerking, ten einde gemeenskaplike belange te bevorder. Hierdie verduideliking is egter nie voldoende nie, aangesien dit aangevul moet word met 'n kognitiewe toestand en 'n hegemoniese toestand. Die tweede toestand wat gekenmerk word as die “kognitiewe toestand”, behels die opkoms van internasionale organisasies wat nie net afhanklik is van die ontstaan van komplekse interafhanklikhede nie, maar ook van die probleme wat daaruit spruit, wat in hierdie opsig alleenlik bereik kan word indien samewerking in die internasionale organisasies geskied. Die derde toestand word gekenmerk as die “hegemoniese toestand”, waar realiste argumenteer dat internasionale organisasies net na vore kom uit komplekse interafhanklikhede, wanneer 'n hegemoniese staat/state bereid is om die koste van hul skepping te dra (Rittberger & Zangl, 2006: 25).

In hierdie hoofstuk sal daar onder andere in-diepte gekyk word na die historiese agtergrond van internasionale organisasies, sowel as die proses wat tot die ontstaan van die VN gelei het. 'n Regsraamwerk van die VN en die verskeie sub-organisasies wat werksaam is binne die VN, sal ook bespreek en geraadpleeg word.

3.2 Die oorsprong van internasionale organisasies en internasionale verhoudinge tussen state

Akademici het die oorsprong van internasionale organisasies teruggedateer en is van mening dat die eerste vorme van internasionale organisasies sy ontstaan te danke het aan verskeie antieke organisasies en vergaderings. Hierdie antieke organisasies en vergaderings was daarop gerig om bedreigings van imponerende teenstanders (soos die imperiale magte van China en Rome), af te weer. Die eerste voorbeeld van die ontwikkeling van internasionale organisasies en verhoudinge tussen state kan aangetref word tydens die sogenaamde antieke Chinese “lente en herfstydperk” (770 vC – 476 vC) en die “oorlogstydperk” (475 vC – 221 vC). Die aanbreek van die oorlogstydperk is te danke aan die ontwikkeling van 'n multi-staat stelsel in antieke China wat tot gevolg, grootliks toegeskryf was aan die agteruitgang en ineenstorting van die sentrale owerhede van die Zhou Dinastie. Hierdie stelsel van state het gevolglik bygedra dat internasionale verhoudinge oor 'n tydperk van meer as vyf eeue tussen state plaasgevind het, binne die antieke Chinese imperiale ryk (Cox *et al.*, 2001: 45-46).

Vanuit die Griekse tydperk, (ongeveer 700 vC – 400 vC) was daar ook duidelike voorbeelde van internasionale verhoudinge tussen state (Holsti, 2002: 77). Tydens die tydperk van die Amfiktioniese raad van die Griekse stadstate, was daar 'n behoefte om 'n veiligheidsgemeenskap onder kleiner state te vestig. Vanuit die Amfiktioniese raad het die konfederasie van die Phokiese, Akarniese en Boëtiese bondgenootskappe gespruit, wat op hul beurt gelei het tot die ontstaan van die Lisiese en Achaïese bondgenootskappe. Teen die 14de eeu het 'n meer unieke ooreenkoms gelei tot die

stigting van die Hanse-verbond wat gefokus was op handel tussen die kommersiële stede van die Noord- en Oossee. Die vorming van die Hanse-verbond het gelei tot die samewerking van nagenoeg 50 stede. Die wegkwy van die Hanse-magte het die weg gebaan vir 'n territoriaal absolutistiese dinastiese staatstelsel, wat formeel met die Vrede van Wesfale in 1648, erken is. Alhoewel internasionale organisasies nie formeel erken is in die Verdrag van Wesfale nie, het die vergadering van Europese magte die weg gebaan vir 'n nuwe era in internasionale verhoudinge. Die evolusie van die sekulêre staatstelsel het state genoodsaak om samewerkende verhoudings met ander state op te bou. Daar bestaan 'n duidelike verband tussen hierdie vroeë en basiese pogings van akkommodasie met die moderne wêreld van die VN (Ziring *et al.*, 2000: 4-5).

Die moderne stelsel van soewereine state dateer ten minste terug tot die Vrede van Wesfale in 1648. Die Vrede van Wesfale van 1648 (bestaande uit die twee afsonderlike verdrae van Münster en Osnabrück), word oor die algemeen gesien as 'n kritieke gebeurtenis in die ontwikkeling van die moderne soewereine staatstelsel, gekenmerk deur juridiese onafhanklike, territoriale en outonومiese politieke entiteite (Cox *et al.*, 2001: 35). Die Vrede van Wesfale word tradisioneel daaraan toegeskryf dat dit beskou word as die eerste van verskeie pogings om wêreldeenheid en vrede te vestig op die basis van hoe state onbelemmerd, soewereiniteit uitoefen oor sekere territoriale gebiede (Gross, 1948: 20). Die sekuriteitsdilemma was inherent in die gedentraliseerde, anargistiese selfhelp-stelsel, wat in hierdie tydperk gelei het tot bloedige oorloë. Uiteindelik is 'n behoefte uitgespreek vir internasionale organisasies om die probleem van magspolitek (die probleem toestand) te versag. Aanvanklik was daar egter min reaksie. Hoewel internasionale organisasies bepleit is in baie teoretiese verhandelinge, byvoorbeeld deur Abbé de Saint-Pierre en Immanuel Kant, is dit nie wyd erken dat hulle bygedra het tot die stabilisering van internasionale verhoudinge nie. Die bekamping van gewelddadige optrede van die selfhelp-stelsel het daartoe bygedra dat onnodige oorloë verder ontstaan het (die kognitiewe toestand). Geen hegemoniese mag het egter tydens hierdie tydperk bestaan, wat so 'n internasionale organisasie kon help, om oorloë en magspolitek te hanteer nie (die hegemoniese toestand) (Rittberger & Zangl, 2006: 25-26). 'n Aanvanklike reaksie het uiteindelik gekom, alhoewel meeste

huiwerig daarvoor was. Tydens die Kongres van Wene van 1814-1815, het die Konsert van Europa ontstaan.

3.3 Die Konsert van Europa

Die Konsert van Europa word algemeen beskou as 'n belangrike voorloper van vandag se voorbeeld van 'n internasionale organisasie (die VN) (Taylor & Groom, 1988: 8-9). Europese magte het gesamentlike verantwoordelikheid aanvaar vir die beveiliging van vrede en die organisering van internasionale samewerking in 'n aantal uitgerekte kwessies. Hulle het 'n konsultasie stelsel geïnstalleer om vreedsame oplossings vir ernstige konflikte te fasiliteer, waartydens daar ook duidelike reëls uiteengesit is vir diplomatieke onderhandeling tussen verskeie state. Die Konsert van Europa is gevorm deur 'n reeks militêre, politieke en ideologiese verdrae. Die eerste hiervan was die Verdrag van Chaumont, wat deur Oostenryk, Brittanje, Pruise en Rusland onderteken is, net voor Napoleon se eerste nederlaag en abdikasie in 1814. Die bondgenote het ingestem om die oorlog teen Frankryk voort te sit, deur elk 150,000 troepe in die veld vir diens teen die “gemeenskaplike vyand” (Frankryk) te lewer, ten einde 'n twintig jaarlange gesamentlike handhawing van vrede te probeer bewerkstellig. Hierdie verdrag was 'n nie-ideologiese verdrag, met sy hoofdoel om Frankryk in toom te hou (Schroeder, 1994: 501).

Die alliansie teen Frankryk het 'n duideliker ideologiese invloed begin nastreef, na die nederlaag van Napoleon by Waterloo, op 18 Junie 1815. Die fokus het verskuif na die behoefte om 'n gesamentlike oplossing vir vrede en veiligheid op die Europese vasteland te bewerkstellig. Die Geallieerdes het op 20 November 1815, die Tweede Verdrag van Parys onderteken (Lindley, 2009: 7-10). Die verskeie partye wat betrokke en verantwoordelik was vir die stigting, was, soos Holsti (1992: 52) dit stel “historic states that had been major actors in European diplomatic relations since at least the middle of the seventeenth century and that all had undergone a common set of historical experiences and the socializing effects of diplomacy, war and peacemaking”.

Die Konsert van Europa het met die ondertekening van dié verdrag formele erkenning ontvang. Die Vierparty Alliansie is uitgebrei om Frankryk in te sluit nadat die Verdrag van Aix-la-Chapelle in Oktober 1818, onderteken is. Met die ondertekening van hierdie verdrag, is Louis XVIII heringestel as die monarg van Frankryk. 'n Noue band is gestig tussen die verskeie state se konings nadat die verdrag onderteken is (Cox *et al.* 2001: 172-173). Die Konsert van Europa was 'n instelling wat hoofsaaklik gefokus was om die interne gevare wat state in die gesig gestaar het, soos onder andere die moontlike uitbreek van revolusies, aan te spreek. Die Konsert se taak was nie om eksterne bedreigings en risiko's te hanteer nie, maar eerder om interne staatsekuriteit en veiligheid te waarborg binne die Europese stelsel (Rittberger & Zangl, 2006: 26).

Dié verskeie verdrae wat onderteken is, toon dat die groot moondhede, liberale revolusie as 'n oorsaak van die Napoleontiese oorloë beskou het en dat Brittanje se ideologie, stelselmatig besig was om weg te beweeg van die meer konserwatiewe magte. Hierdie patroon het daaropvolgende verwikkelinge tot gevolg gehad. Onder die verswakte Bourbon leierskap, het die liberale bedreiging van Frankryk stelselmatig afgeneem, maar die konserwatiewe kontinentale magte het die effek van die bedreigings, wat revolusies in die algemeen ingehou het, begin waarneem. In reaksie hierop het hulle die Konsert gesien as 'n instrument om revolusies te onderdruk en te voorkom. As 'n meer liberale lid, was Brittanje gekant teen die konserwatiewe inmenging van die Konsert (Lindley, 2009: 7-10).

Dit het gevolglik bygedra dat Brittanje sy gesprekke binne die Konsert opgeskort het. Konserwatiewe intervensionele beginsels en Brittanje se opposisie teen die voorstelle van die Konsert, het begin om tasbare vorme by die kongres van Aix-la-Chapelle, in September-November, 1818, aan te neem. Op hierdie kongres, het Tsaar Alexander 1 van Rusland, 'n *Alliance Solidaire* voorgestel, waar al die magte van Europa saamgebind word in 'n gemeenskaplike liga/bond. Die voorstel sou verseker dat, indien enige van die lidlande bedreig word, hetsy dit as gevolg van interne of eksterne bedreiging is, die lidlande daardie land sou bystaan en te hulp kom. Die Britse minister van buitelandse sake, Lord Castlereagh, het egter beswaar ingestel teen hierdie idee, aangesien 'n kollektiewe sekuriteitstelsel ontwerp was om in te meng in die binnelandse

politiek van sy lede. Lord Castlereagh se besware was gebaseer op die beginsel van nie-inmenging, sy siening dat die vorige verdrag slegs ontwerp was om 'n moontlike revolusie in Frankryk te verhoed en dat sy regering toenemend verstrengel word, rakende die verbintenisse tot die militêre heersing van die Europese vasteland. Om werklik te sien wat die Konsert sou doen wanneer gekonfronteer word met 'n revolusie, sou dit egter 'n revolusie neem. En in 1820 was daar twee, een in Spanje (Januarie) en een in Napels (Julie). In reaksie, en in protes vanuit Brittanje, het Tsaar Alexander 1 daarin geslaag om 'n konferensie van die groot magte in Troppau, in Oktober 1820, te hou. Die Troppau protokol is egter deur die Britse regering verwerp. Dit het gevolglik bygedra tot 'n openbare oortreding met die alliansie vennote. Ten spyte van hierdie besware, het Oostenryk die Napolitaanse koning in die vroeë 1821, heringestel. In Oktober 1822, tydens die kongres van Verona, het die Oosterse-magte en 'n nuwe konserwatiewe Frankryk voorgestel dat daar ingegryp moes word om 'n revolusie in Spanje te voorkom, en in 1823, het Frankryk suksesvol daarin geslaag om die revolusie te onderdruk (Lindley, 2009: 7-10).

Die Konsert het in die vroeë 1830's, die impak van nasionalisme begin ervaar. Die Grieke het aangedring op hul onafhanklikheid van die Ottomaanse Ryk en België het aangedring op onafhanklikheid van Nederland. Die versteurings van die 1830's sou gevolglik 'n repetisie wees vir veel meer uitgebreide en radikale versteurings vir wat sou kom in 1848. Hoewel meeste opstande uiteindelik onderdruk en voorkom was, het die konserwatiewe magte se *status quo* standpunt aansienlik verswak. Hierdie ontwikkelinge het gevolglik daartoe bygedra dat die pogings, wat aangewend was vir die heropwekking van die Konsert van Europa, die behoud van nasionale grense voor die Franse Revolusie en politieke maatskaplike toestande, grootliks misluk het. Uiteindelik het die Konsert van Europa misluk met die uitbreek van die Krimoorlog (1853-1856) (Yunker, 2011: 30). In 1854 het die Krimoorlog tussen die groot moondhede, die stabiliteit van Europa bedreig. Die Krimoorlog het tot gevolg daartoe bygedra dat die basiese beginsels van die Konsert van Europa ondermyn was (Davies, 2014).

Hoewel die praktyk van multilaterale vrede-diplomasie tydens hierdie tydperk ontstaan het, en alhoewel die Konsert grootliks misluk het, het multilaterale vrede-diplomasie voortgeduur. Ten einde, kon die samehang van die Konsert langer voortgeduur het indien Brittanje (en later Frankryk) nie so liberaal was nie. Gelei deur die ideologiese mislukkings van die Eerste Wêreldoorlog, het Brittanje en die Verenigde State van Amerika (VSA), die Volkebond in 1920 gestig.

3.4 Die Volkebond

Die Eerste Wêreldoorlog (1914-1918) het gelei tot die stigting van die Volkebond wat gestig was in reaksie op die Vredekonferensie van Parys wat 'n einde gebring het aan die Eerste Wêreldoorlog. Die Volkebond word ook beskou as die eerste permanente internasionale organisasie en was hoofsaaklik daarop gefokus om wêreldvrede te handhaaf (Ziring *et al.*, 2000: 4-5). Die stigting van die Volkebond teen die einde van die Eerste Wêreldoorlog, kan grootliks gesien word as die realisering van die voorstel van 'n Kongres van State, soos voorgestel deur Immanuel Kant in sy 1795 werk, getiteld *Perpetual Peace* (Yunker, 2011: 42). Die hoofdoelwit vir die skepping van die Volkebond in 1919, kan toegeskryf word aan die gruwel van die Eerste Wêreldoorlog, wat die probleme van 'n anargistiese internasionale stelsel ontbloot het. Die Volkebond se belangrikste taak was om internasionale veiligheid en sekuriteit wêreldwyd te versterk en nie net onder die groot Europese magte nie. Vir die eerste keer, het state ingestem om die gebruik van geweld in internasionale politiek te verbied, al was daar sekere beperkings daartoe toegeskryf (Rittberger & Zangl, 2006: 27).

Invloedryke pro-kollektiewe stemwerwers het in beide nasies reeds planne vir die Volkebond beraam gedurende die Eerste Wêreldoorlog. In Amerika, het President Woodrow Wilson sy veldtog vir die Volkebond in Mei 1916 geloods, toe hy na 'n universele vereniging van nasies verwys het. Hierdie konsep was so ontwerp om te verhoed dat onnodige oorloë verder moes uitbreek. Wilson het aangevoer dat die

bekendmaking/deklarasie van oorlog deur die demokratiese instemming van die wêreldgemeenskap, gemaak moes word. (Lindley, 2009: 20).

Die duidelikste en mees belangrike stelling van die Volkebond se grondbeginsels, was Pres. Wilson se Veertien Punte, wat hy aan die Amerikaanse kongres, in Januarie 1918, voorgelê het. Wilson het aangedring op 'n "bond van vrede, wat altyd eerlik voortgaan in die openbare oog"; om vryheid van navigasie op die see; vrye handel en ontwapening te bewerkstellig. Die belangrikste klem hiervan was dat 'n algemene assosiasie van nasies gevorm moes word onder spesifieke bonde, vir die doel om wedersydse waarborge van politieke onafhanklikheid en territoriale integriteit aan groot en klein state gelyk, te verseker (Hartmann, 1951: 43-46).

Vanuit die Britse oord het die Suid-Afrikaans gebore Jan Smuts, 'n lid van die Imperiale Oorlog Kabinet, in die laat 1918, voorgestel dat 'n permanente liga/bond, "deel van die gemeenskaplike internasionale lewe van state", moes wees. Smuts (in Lindley, 2009: 20) het voorgestel dat dispute vir arbitrasie voorgelê word en "if such a period of deliberation and delay is established, there will be time for extreme war passions to cool down, and for public opinion to be aroused and organised on the side of peace, which will in most cases prevent the parties from going to war". Smuts se werk getiteld: *The League of Nations, A Practical Suggestion* het die Volkebond se mandaat sisteem geïnspireer, wat so ontwerp was, om toesig te hou oor die voormalige Duitse en Turkse kolonies na die Eerste Wêreldoorlog.

Die Volkebond se struktuur het bestaan uit 4 hoofstrukture, amper soortgelyk soos wat vandag gesien word in die Verenigde Nasies. Die eerste hoofstruktuur was 'n **Algemene Vergadering**, waar alle lidlande gelyk verteenwoordigend was. Die tweede hoofstruktuur was 'n aansienlike kleiner raad waar al die groot moondhede, permanente lidmaatskap gehad het, met addisionele setels wat beskikbaar was vir kleiner state op 'n roterende basis, soortgelyk aan die van die huidige **Veiligheidsraad**. Die derde hoofstruktuur was 'n **Administratiewe Sekretariaat** wat gelei was deur 'n Sekretaris-Generaal. Die vierde hoofstruktuur was die **Permanente Hof vir Internasionale Geregtigheid**. Hierdie hof was gestig as 'n aanvullende struktuur tot die Permanente

Hof vir Arbitrasie, wat gestig was in 1899, tydens die eerste Vredeskonferensie in Den Haag, Nederland (Yunker, 2011: 43).

In 1921, het die organisasie reeds 24 lidlande gehad, en een van die organisasie se hoofdoelwitte was om die lidmaatskap te verbreed om soveel as moontlik state te kry om by die Volkebond aan te sluit. Teen 1930, was 40 lande verteenwoordigend, insluitende nie-Europese state soos Palestina, Japan, China, die Verenigde State van Amerika, en Argentinië (Davies, 2012: 230).

Die Volkebond het 'n algemene vergadering geskep wat oop was vir alle lande, wat gelei was deur 'n raad van groot moondhede, plus vier ander lede van die Volkebond. Dit het die indiening van geskille vir arbitrasie of geregtelike skikking (artikel 12); wapenbeheer en die uitruil van inligting oor wapens (artikel 8); en die maak van voorsiening vir die gebruik van sanksies en/of geweld teen aanvallers (artikel 16) vereis. Gevolglik het ideologie die ontwikkeling van die Volkebond op twee maniere beïnvloed. Eerstens, het die Volkebond die ideologiese vooroordele van die mees magtige oorwinnaars weerspieël. Sedert sy jeug, "Wilson dreamed of a parliament of man based on the American federal model" (Lindley, 2009: 21). Die Volkebond was dus 'n deel van Wilson se filosofie, en nie net 'n byproduk van die oorlog nie. Smuts het onder andere aangevoer dat die Volkebond bydra tot wêreldsake en dat dit gevolglik 'n bydrae lewer tot die vooruitsigte van 'n liberale demokratiese samelewing. Tweedens, het die Volkebond gepoog om 'n herhaling van die Eerste Wêreldoorlog te voorkom. Brittanje en die VSA het baie van die oorsake van die oorlog in ideologiese terme bepaal, en baie van hul "oplossings" vir die probleme in die internasionale politiek was dus ideologies van aard. Wilson het geglo dat geheimsinnige balans van magsdiplomatie, militarisme en imperialisme, gevolglik die oorsake tot oorloë was. Die oplossing vir die balans van magsdiplomatie was om internasionale verhoudinge te demokratiseer, om geskille voor die Volkebond te bring en die debat oor alle geskille in die openbaar op te los. Hierdie argumente oor die algemene uitkyk van demokrasieë en oor die algemene tendense van demokratiese openbare mening, weerspieël 'n Kantiaanse siening van die wêreld politiek, die basis waarop die demokratiese vredesteorie gebaseer is. (Lindley, 2009: 20-21).

Die algemene doelwitte waarvoor die Volkebond gestig was in Januarie 1920, en die hoop wat die organisasie sou inhou, is alombekend. Erg geraak deur die vergrype van die Eerste Wêreldoorlog, die bloedvergieting en morele en materiële skade wat daarmee gepaard gegaan het, het die mensdom daarop aangedring dat die einde van hierdie tydperk in die wêreld se ontwikkeling geskied, aangesien oorloë beskou was as 'n normale politieke instrument vir die skikking van internasionale geskille. Die inleidende woorde en hoofdoelwit van die Volkebond behels: om internasionale samewerking te bevorder en internasionale vrede en veiligheid te beskerm. Behalwe vir hierdie morele redes, was daar ook ekonomiese en politieke redes waarom dit nodig was om 'n geweldige poging aan te wend om 'n goeie basis vir die toekomstige vrede en veiligheid van die wêreld te bewerkstellig. Een beginsel wat stewig gevestig was deur die oorlog was dat demokrasie en rasse en sosiale geregtigheid, uitgediende politieke organismes wat tot dusver in baie dele van Europa geduld was, moes vervang. Dit is vanselfsprekend dat sodra so 'n beginsel aanvaar was, daar nie meer plek was vir internasionale beleide wat gebaseer was op: militêre of ekonomiese oorheersing van enige bevoegdheid of enige sosiale klas nie; die gelykmaking van militêre en materiële magte van mededingende magte deur middel van geweld; vir militêre en ander geheime verdrae; of vir gewapende vrede nie. Met ander woorde, die idee van 'n internasionale organisasie, vir die doel van vrede en orde, was net 'n logiese gevolg van die soewereine idees wat politieke hervorming van groot dele van Europa en die wêreld in die jaar 1917, 1918 en 1919 oor gebring het (Beneš, 1932: 66-67).

Met betrekking tot die teenoorgestelde reaksie, is dit egter moeilik om te dink dat President Wilson die probleme van die Eerste Wêreldoorlog sou gediagnoseer het sonder sy ideologies-gebaseerde persepsie van die wêreldpolitiek en die Eerste Wêreldoorlog. Die VSA het egter nooit die Volkebond in hul nasionale federale stelsel bekragtig nie. Die Volkebond het dus gevolglik lomp voortgeduur in die 1920's, en in duie gestort in die aangesig van die Japannese, Italiaanse en Duitse aggressie. Alhoewel dit 'n paar vredeoperasies vervul het en 'n referendum geskep het om oorloë in die proses te verhoed, het die Volkebond nooit waarlik sy ideologies-gebaseerde doelwitte en ideale vervul nie (Lindley, 2009: 22).

Die Volkebond het jaarliks 'n gesamentlike kongres gehou, wat beskou was as die hoogtepunt van die Volkebond se aktiwiteite. Elke jaar was die kongres in 'n ander wêreldstad gehou. Tydens hierdie kongres was die gemeenskaplike standpunt van die Volkebond rakende internasionale kwessies gedebatteer, en oor nuwe propaganda metodes besluit. Soms het die debatvoering baie warm geraak, rakende die kwessies waaroor gedebatteer was. Die jaarlikse kongres het dikwels baie aandag gelok en die pers was gewoonlik verteenwoordig deur senior politieke figure van die gasheerlande. Kort nadat Duitsland by die Volkebond aangesluit het, het Gustav Stresemann die organisasie tydens die 1927 Berlyn kongres, hartlik welkom geheet as "the friends and spiritual army of international peace". Die Spaanse persdekking van die 1929 Madrid kongres, was so groot dat koerante, bladsye en bladsye oopgehou het vir toesprake wat tydens die konferensie gemaak is. Die gewildheid van die Volkebond het in elk van hierdie twee lande dramaties gestyg na die onderskeie konferensies wat daar gehou is. Die kongresse in Genève, Budapest, en Parys in 1930-1932, was ook besonders goed ontvang. Die Volkebond het voortgegaan om hierdie kongresse te hou tot en met 1938, toe die laaste in Kopenhagen gehou is (Davies, 2012: 230-231).

Die Volkebond het misluk met die uitbreek van die Tweede Wêreldoorlog in 1939. Die ooglopende onvermoë om wêreldvrede te handhaaf, het die organisasie se tekortkominge ontbloot. Uit die as van die Tweede Wêreldoorlog het die Verenigde Nasies ontstaan.

3.5 Die Verenigde Nasies

Die mislukking van die groot moondhede om kollektiewe sekuriteit te bevorder na die Eerste Wêreldoorlog, het behels dat die Volkebond hulpeloos sou wees om die uitdagings van die aggressiewe state aan te spreek, wat vasbeslote was om die wêreld in hul eie beeld te hervorm. Die opkoms en gewildheid van Fascisme in Italië, Japan en Duitsland, in die 1930's, was parallel met die Bolsjewistiese Beweging in die Sowjet-Unie, en die Volkebond, 'n manifestasie van die imperiale voorwaardes wat bestaan het

voor die Eerste Wêreldoorlog, was swak voorbereid om 'n nuwe en meer bombastiese uitdrukking van 'n eksklusiewe nasionalisme te konfronteer aan die een kant, met 'n ideologiese vorm van populêre internasionalisme, aan die ander kant. Die Volkebond het getoon dat dit skaars 'n struikelblok was vir die strewe van 'n geweld geneigde en wraaksugtige Hitleristiese Duitsland. Maar net soveel soos die Tweede Wêreldoorlog toegeskryf kan word vir die mislukking van die Volkebond, het die sentrale idee van kollektiewe sekuriteit wat deur die Volkebond gestig is, behoue gebly. Die alliansie wat gestig was om die Spilmoondhede (Duitsland, Italië en Japan) te verslaan, het later die identiteit as die Verenigde Nasies uitgemaak. Hierdie alliansie het gevolglik daartoe bygedra dat die Verenigde Nasies as 'n organisasie gestig is (Ziring *et al.*, 2000: 19).

Die koms van kernwapens het nuwe dringendheid vereis in die soektog na 'n praktiese manier vir die beëindiging van alle oorloë in die internasionale politieke sfeer. Die stigting van die Verenigde Nasies in 1945, was in baie opsigte institusioneel soortgelyk aan die Volkebond wat in 1919 gestig is. Dit het egter een groot voordeel bo sy teleurstellende voorganger gehad, naamlik dat: beide die VSA en die Sowjet-Unie (USSR), die militêre supermoondhede van die tyd, stigterslede van die Verenigde Nasies was (Yunker, 2011: 55).

Na die Tweede Wêreldoorlog was 'n nuwe oplossing vir die voorkoming van internasionale oorloë van kardinale belang, maar die strukturele probleme wat soewereine interafhanklike state in die gesig gestaar het, rakende die sekuriteit dilemma, was steeds ter sprake en van toepassing. Die oplossing vir hierdie strukturele probleme was om 'n nuwe internasionale organisasie te skep. Die behoefte vir 'n nuwe internasionale organisasie is aangespoor deur die uitbreek van die Tweede Wêreldoorlog wat groot dele van Europa en Asië geraak het. Verder was die VSA verbind tot die stabilisering van vrede deur middel van internasionale organisasies. Net soos sy voorgangers, die Europese Konsert en die Volkebond, het die Verenigde Nasies ook ontstaan op grond van 'n seëvierende oorlog koalisie (Rittberger & Zangl, 2006: 28).

Aangehits deur die VSA, en hierdie keer met 'n waarborg dat die Amerikaners 'n sentrale rol in die Verenigde Nasies se bedrywighede sou speel, sowel as in sy stigting,

was die Volkebond toegelaat om in die geskiedenis weg te kwyn. In 1945, is die VN-handves onderteken deur 51 lande. Huidig staan die VN-lidmaatskap op 193 lidlande.

3.5.1 Fase 1: Die Stigtingsfase

Die idee van 'n moontlike stigting van 'n wêreld organisasie is lank voor die Tweede Wêreldoorlog reeds oorweeg. In die lig van die onverpoosde aggressie van die Duitse Ryk, Italië en Japan, was die Amerikaanse President, Franklin D. Roosevelt, so vroeg as 1937, oortuig dat nog 'n groot oorlog onvermydelik was, en dat die VSA 'n belangrike rol sou vertolk. Die isolasionistiese gemoed van groot segmente van die Amerikaanse bevolking het egter die skepping van 'n politieke raamwerk benodig waarin die Amerikaanse betrokkenheid, wydverspreide aanvaarding kon vind om hul toetrede tot die oorlog te regverdig. Hierdie rede het uiteindelik gekom toe die Imperiale Japannese vloot, Pearl Harbour op 7 Desember 1941 aangeval het. Met die uitbreek van die Tweede Wêreldoorlog, is daar duur lesse geleer rakende die toestand en vorm wat internasionale organisasies moes vertolk. Die uiteindelijke rede vir die mislukking van die Volkebond was grootliks toegeskryf aan die Volkebond se onvermoë om die wêreld se groot moondhede saam te bring in sy Permanente Raad, wat direk verantwoordelik was vir die handhawing van internasionale vrede (Gareis & Varwick, 2005: 5).

Beplanning van die VN het begin met die ondertekening van die Inter-Geallieerde Deklarasie in London op 12 Junie 1941. Die ondertekening van die Atlantiese Verdrag het kort daarna plaasgevind op 14 Augustus 1941. Tydens hierdie ondertekening het die Amerikaanse President, Roosevelt en die Britse Eerste Minister, Churchill, verkeie beginsels en kernpunte uiteengesit ten einde wêreldvrede en sekuriteit te verseker. Op 1 Januarie 1942, is die Deklarasie van die Verenigde Nasies onderteken, waar 26 nasies, 8 beginsels vir wêreldvrede, rekonstruksie en sekuriteit goedgekeur het. Verskeie ander geallieerde konferensies sou gehou word, waaronder die Teheran en Moskou konferensie in 1943 en die Yalta en Potsdam konferensie in 1945 die belangrikste was, rakende die uitgangspunte en ooreenkomstes wat bereik was tydens

hierdie konferensies. Die meeste beplanning en die opstel van die strukture van die VN-handves het egter plaasgevind in Dumbarton Oaks in die VSA, in 1944 (Whittaker, 1997: 4).

Die pad na San Francisco

Die VN-handves, wat gestig is na die San Francisco-konferensie oor Internasionale Organisasie in 1945, was 'n produk van uitgebreide oorlog beplanning. Die kern idee vir 'n nuwe post-oorlogse wêreld organisasie is deur President Franklin Roosevelt en Eerste Minister Winston Churchill ontwikkel, tydens die Atlantiese Handves van 14 Augustus 1941. Die datum is betekenisvol, aangesien dit vier maande was, voor die VSA in die oorlog gedwing sou word, na die Pearl Harbor aanvalle. In die finale vorm van die Atlantiese Handves, het die Handves aangedring op “volle samewerking tussen al die nasies op ekonomiese gebied” en toekomstige vooruitsigte van die “vestiging van 'n wyer en permanente stelsel van algemene veiligheid”. Op 1 Januarie 1942, met die VSA nou in die oorlog, het 26 nasies die deklarasie van die Verenigde Nasies onderteken, wat die beginsels van die Atlantiese Handves bevestig het. Hierdie deklarasie het die Verenigde Nasies se militêre alliansie gestig, waarvan 21 ander nasies deel sou uitmaak, waarby elk ingestem het om sy hulpbronne aan te wend om die Axis magte te verslaan (Ziring *et al.*, 2000: 19-20).

In 1941, was Roosevelt vas oortuig dat 'n post-oorlog tydperk gelei moes word deur die VSA en Brittanje, maar teen 1942 was hy egter bereid om die Sowjet-Unie en China by te voeg tot die sirkel van magte wat verantwoordelik was vir wêreldvrede (Russell, 1958: 96). Roosevelt het egter steeds geglo dat die grootste bedreiging gelê het by die vyandstate van die Tweede Wêreldoorlog, en dat hierdie state slegs beheer kon word deur die samewerking van die “vier polisiemanne”. Churchill het waargeneem dat toekomstige samewerking met die Sowjet-Unie, baie moeilik sou wees, en dat China, wat verswak was deur die burgeroorlog en die Japanese besetting, nie in staat sou wees om sy verantwoordelikhede na te kom nie (Luard, 1982: 19).

In Oktober 1943, gedurende die konferensie van ministers van buitelandse sake in Moskou, was China ingekoöpteer in die sirkel van die vier verantwoordelike magte. Die vae verwysings na internasionale organisasies in hierdie vroeë oorlog dokumente, is duidelik gestel in die Moskou Deklarasie oor algemene sekuriteit, wat onderteken was deur die ministers van buitelandse sake van die Groot Vier (Hull (VSA), Eden (VK), Molotov (Rusland) en Foo Ping-Sheung (China)) (Ziring *et al.*, 2000: 20).

Die Moskou-konferensie was die deurbraakpunt in die skepping van die Verenigde Nasies. Na aanleiding van die Teheran-konferensie in November 1943, het die VSA as die hoof-staat, 'n uiteensettingsplan opgestel vir die wêreld organisasie, wat die skepping van 'n uitvoerende raad (later genoem die Veiligheidsraad), in die middel van die besluitnemingsproses meganisme, te fasiliteer. Hierdie tentatiewe voorstelle wat gemaak sou word, het die basis gelê vir die Dumbarton Oaks Konferensie (Gareis & Varwick, 2005: 6).

Die Dumbarton Oaks Konferensie

Met die drie groot moondhede wat hard aan die werk was om die konsepte van 'n grondwet vir 'n algemene internasionale organisasie te skep, het die Amerikaanse Staatsdepartement in 'n verdere stap tot die aanloop van 1944, tentatiewe voorstelle ontwikkel vir 'n algemene organisasie, en terselfdetyd, dit opgevolg met die ander drie magte, vir hul goedkeuring, met China wat deel hiervan sou uitmaak. Een van die belangrikste van hierdie voorstelle was die uitbreiding van die sirkel van die permanente lede, om sodoende Frankryk in te sluit. Die VSA, Sowjet-Unie, Brittanje en China het besluit om bymekaar te kom om oor die toekomsplanne te beraam. Hierdie vergadering het plaasgevind by Dumbarton Oaks, naby Washington, DC in die VSA. Gesprekke het in twee fases geskied. Die **eerste fase** het onderhandelinge tussen die Amerikaanse, Sowjet en Britse afgevaardigdes ingesluit, wat plaasgevind het vanaf 21 Augustus – 28 September 1944. Die **tweede fase** van onderhandelinge het plaasgevind tussen Amerikaanse, Britse en Chinese afgevaardigdes vanaf 29 September – 7 Oktober 1944. Aan die einde van die konferensie, is die gesamentlike ooreenkoms wat bereik is tussen

die vier magte, geklassifiseer as die Dumbarton Oaks voorstelle. 'n Verrassende ooreenkoms rakende die ooreenstemming van die betrokke state, het na vore gekom uit die konferensie in 'n atmosfeer wat vriendelik en samewerkend was. Hoewel die Geallieerdes vir die eerste keer op alle fronte gedurende die somer van 1944, op die aanval was, was die oorwinning nog nie verseker nie en al vier regerings het egter steeds die ernstige bedreiging wat deur die gemeenskaplike vyande ingehou is, aangevoel (Ziring *et al.*, 2000: 20-21).

Die Dumbarton Oaks voorstelle was bedoel vir dié vier regerings om 'n basis te skep vir besprekings by die komende algemene konferensie oor internasionale organisasies. Die beplanners wat voorberei het vir die Dumbarton Oaks konferensie, het dit duidelik gestel dat 'n nuwe organisasie nie dieselfde foute moes ondergaan soos wat sy voorganger, die Volkebond, ondergaan het nie. Die nuwe organisasie moes militêre sanksies kon afdwing op state wat internasionale veiligheid bedreig (Pelz, 1991: 420).

Tydens hierdie konferensie is daar ook ooreengekom dat 'n staande militêre vleuel ten alle tye op die gereedheid sal wees om op te tree. Hierdie militêre vleuel moet ook 'n internasionale lugmag bevat sodat dit, soos Henry Wallace dit stel (in Hinderbrand, 1990: 142): “bomb the aggressor nations mercilessly until they surrender”. Dit was van die begin af duidelik dat verskeie voorstelle en ooreenkomste bereik moes word ten einde 'n internasionale organisasie te skep wat toekomstige konflikte sou verhoed. Die volgende opsomming behels van die areas en voorstelle wat tydens die Dumbarton Oaks konferensie, ooreengekom is (Ziring *et al.*, 2000: 20-21):

Die Doel: Om internasionale vrede en veiligheid te handhaaf, vriendskaplike verhoudinge tussen nasies aan te moedig, en internasionale samewerking te bereik.

Die Aard: Moet gebaseer wees op die soewereine gelykheid van sy lede, in die tradisie van die vroeë internasionale organisasies soos gesien ten tye van die Volkebond.

Lidmaatskap: Om oop te wees vir alle vredevolle lande, op die aanname dat alle lande uiteindelik “vredeliewend” sou word, wat as gevolg hiervan in aanmerking kon kom vir lidmaatskap. Nuwe lede word deur middel van optrede deur die Veiligheidsraad en die Algemene Vergadering toegelaat.

Die struktuur: Moet ses hoofstrukture hê, naamlik: 'n Veiligheidsraad; 'n Algemene Vergadering; 'n Sekretariaat; 'n Internasionale Geregshof; 'n Ekonomiese en Sosiale Raad en; 'n Trusteeskapraad. (Kyk na figuur 1 op bl. 87)

Bevoegdheid: Om primêre verantwoordelikheid te hê deur die Veiligheidsraad, vir die handhawing van vrede en veiligheid.

Die Yalta Konferensie

'n Paar kontroversiële punte was oopgelaat, wat persoonlik onderhandel moes word deur Roosevelt, Churchill en Stalin in Yalta, vanaf 4 - 11 Februarie 1945. In die lig van die toenemende en duidelike oorheersing van die Amerikaners in die organisasie, het die Sowjet-Unie aangedring op die insluiting van sy 16 verenigde Republieke as gelyke lede binne die Verenigde Nasies. 'n Kompromie is gemaak waarin die Oekraïne en Wit-Rusland (nou Belarus), hul eie afsonderlike lidmaatskap verwerf het, en die stemprosedures in die Veiligheidsraad is gereël sodat, vir nie-prosedurele vrae, 'n kworum van sewe uit tien stemme, insluitende al vyf permanente lede, nodig was. Hierdie Yalta formule het die basis gevorm van die Permanente Vyf se vetoreg (Gareis & Varwick, 2005: 6-7).

Die veto, 'n moderne gebruik van die term *liberum veto*⁶, het sy oorsprong in die Poolse konstitusionele reg. Sedert die 16de eeu, tot en met die konstitusionele hervorming van 1791, het elke lid in die Poolse Sejm⁷ die reg van *liberum veto* gehad. (Die veto word gesien as die dominante strukturele kenmerk van die huidige grondwet van die VN). (Fassbender, 1998: 7-8).

Die Dumbarton Oaks Konferensie, gevolg deur die Yalta Konferensie, is gebaseer op die basis van diplomatieke realisme, asook die kompromieë wat bereik is by die Yalta onderhandelinge. Gevolglik het baie idealiste hierdie voorstelle beskou as 'n stap terug na die Volkebond. Idealiste het beklemtoon dat die beginsel van nasionale

⁶ *Liberum veto* (Latyns) vir Vrye Veto.

⁷ Poolse Sejm is die laerhuis van die Poolse Parlement.

soewereiniteit sterker was as wat dit in 1919 was; dat die groot moondhede se oorheersing stewiger verskans is; en dat verwysings na die wet en geregtigheid meer vaag as ooit vantevore was. Idealiste wat in terme van 'n wêreld federale unie gedink het, was egter op die harde manier ingelig van die realiteit (Ziring *et al.*, 2000: 29).

3.5.2 Fase 2: Die begin en vestigingsfase

Die San Francisco Konferensie

Na afloop van die Yalta-ooreenkomste, het vier van die vyf permanente lede, 45 lande wat teen Duitsland en Japan gekant was in die oorlog, op die stigtingsvergadering van die Verenigde Nasies in San Francisco, uitgenooi om deel te vorm van die Verenigde Nasies. Poland is later toegelaat om die 51ste stigterslid van die Verenigde Nasies te word, sodra sy politieke verteenwoordiging uitgesorteer is. Op hierdie vergadering wat vanaf 25 April tot 26 Junie 1945 plaasgevind het, het die dubbele voorreg van die Groot Vyf, deur permanente verteenwoordiging en die reg van veto, in die besonder, erg deur kritiek van die ander lidlande deurgeloopt (Gareis & Varwick, 2005: 7).

Om 19:09, 12 April 1945, slegs twee en 'n half uur na President Franklin D. Roosevelt se dood, is Harry Truman ingesweer as die 33ste Amerikaanse president. Kort na sy inhuldiging serimonie by die Withuis in Washington DC, het Pres. Truman die lede van Roosevelt se kabinet gevra om aan te bly in hul verskeie poste. Kort voordat Truman die kabinetslede toegesprek het, het Steve Early, Roosevelt se perssekretaris, Truman onderbreek. Early het aangedui dat 'n Withuis verslaggewer wou weet of die San Francisco konferensie oor die Verenigde Nasies, wat oor 2 weke sou plaasvind, sou voortgaan. Truman se direkte reaksie op hierdie vraag was: "It most certainly was". Truman het later aangevoer dat "it was what Roosevelt had wanted, and it had to take place if we were going to keep the peace. And that's the first decision I had made as the President of the United States" (Meisler, 1995: 2).

Truman het tydens die opening van die San Francisco kongres beklemtoon dat “the powerful nations have a duty to assume responsibility for leadership toward a world of peace. By their own example, the strong nations of the world should lead the way to international justice” (Whittaker, 1997: 4). Die groot moondhede het dit van die begin af baie duidelik gestel, dat dit die prys vir hul deelname in die verantwoordelikheid vir wêreldvrede was. Die VN-handves, met 19 hoofstukke en 111 artikels van gedetailleerde bepalinge, het op 24 Oktober 1945 in werking getree (Gareis & Varwick, 2005: 7).

Die Konstitusionele Struktuur

Formeel geskrewe en bekragtig as 'n multilaterale verdrag, het die VN 'n *de facto*-grondwet geword met die stigting van die VN-organisasie. Soos die meeste grondwet skrywers, het die stigters probeer om 'n dokument te ontwikkel wat 'n administratiewe onderbou sou fasiliteer, om verantwoordelikhede te gee en magte te omskryf om jurisdiksie afbakinge te skep. Ook algemeen vir elke grondwet is die uitspraak, gewoonlik in bevelende taal, rakende die beginsels en objektiewe van die onderliggende organisasie. Die stigters het hierdie verantwoordelikheid meer as voldoende vervul. Die ware toets van enige grondwet kom in die oorgang van beginsel tot praktiese uitoefening daarvan. Hierdie toets is 'n voortdurende proses. Woorde neem voortdurend nuwe betekenis aan, soos verskillende mense dit interpreteer. Dit is die proses van die bou van enige grondwet; dit bestaan omdat grondwet skrywers nooit ten volle die veranderinge wat kan plaasvind, verwag nie. Hoewel die VN-handves 'n lang en verkose dokument is, het sy stigters, hetsy deur opset of ongeluk, die grondwet so geskrywe dat dit baie buigsaam is, soos die meer as 50 jaar geskiedenis van die Verenigde Nasies, dit gevolglik aandui (Ziring *et al.*, 2000: 27-29).

Oor die jare het die VN-handves ontwikkel deur interpretasie deur sy lede en deur die ses belangrikste strukture naamlik: die Algemene Vergadering; die Veiligheidsraad; die Sekretariaat; die Internasionale Geregshof; die Ekonomiese en Sosiale Raad en die Trusteeskapraad. Besluite oor grondwetlike vrae sluit in: interpretasies deur

voorsittende beamptes; deur 'n meerderheid en ekstra meerderheid stemme in die ses hoofstrukture en ander onderliggende strukture; deur besluite van die Sekretaris-Generaal en ander amptenare van die Sekretariaat; deur menings van die hof, en deur besluite van lidlande wat gemaak is buite die VN raamwerk, maar wat gebaseer is op interpretasies van die bepalings van die VN-handves. Die meeste interpretasies van die VN-handves wat tot die ontwikkeling van die VN-stelsel gelei het, is gevolglik gebaseer op politiese wyse, wat deur politieke strukture of individue, eerder as op 'n wetgewende wyse, deur die Internasionale Hof of 'n ander regspersoon gemaak is (Ryan, 2000: 19-20).

Die beginsels van die VN-handves

Die handves is die konstitusionele instrument van die Verenigde Nasies, wat die regte en verpligtinge van lidlande, en die vestiging van die Verenigde Nasies se strukture en prosedures bekragtig. As 'n internasionale verdrag, kodifiseer die handves die kern beginsels van internasionale verhoudinge, van die soewereine gelykheid van state tot die gebruik van militêre mag in internasionale verhoudinge, in enige wyse wat strydig is met die beginsels van die Verenigde Nasies (The United Nations Today, 2007: 3).

Die ooreenkoms tussen nasionale grondwette en die grondwetlike stelsel van die Verenigde Nasies kan ook uitgebrei word na die ryk van die beginsels. Die basiese beginsels wat waargeneem kan word of wat geïmpliseer kan word uit die bedrywighede van die Verenigde Nasies, sluit in: demokrasie, selfbeskikking, parlementarisme, meerderheidsregerings, die oppergesag van die reg en geregtigheid, horisontale federalisme en die skeiding van magte. Ziring *et al.*, (2000: 29) beklemtoon daarbenewens, die beginsels, soos uiteengesit in artikel 2 van die VN-handves, wat die volgende behels:

1. Die soewereine gelykheid van alle lede.
2. Goeie trou vervulling van die verpligtinge wat uiteengesit is in die VN-handves.
3. Om vreedsame oplossings vir internasionale geskille te vind.

4. Die nie-gebruik van geweld of dreigement van geweld vir aggressiewe doeleindes.
5. Die ondersteuning vir VN handhawing aksie.
6. Nie inmenging deur die Verenigde Nasies in die sake wat in wese binne 'n staat se binnelandse jurisdiksie val.

Saam vorm hierdie beginsels deel van die basiese reëls van internasionale optrede, en word alle lidlande oënskynlik daartoe verbind om dit waar te neem en vrede te handhaaf. Hierdie reëls is 'n projeksie in die internasionale arena van doelwitte en beginsels, wat reeds op nasionale vlak, geldig is. In hierdie sin neem die VN-handves 'n eerste stap in die rigting van 'n georganiseerde internasionale gemeenskap, onafhanklik van die strukture vir die opstel van internasionale besluitneming. Self in die mees demokratiese state word hierdie beginsels nooit werklik perfek toegepas nie. 'n Groot gaping heers dus tussen teorie en die uitoefening daarvan in die praktyk van die Verenigde Nasies. Nietemin verskaf dit 'n riglyn vir aksie wat gereeld toegepas word tydens debatvoering in die Algemene Vergadering (Ziring *et al.*, 2000: 29).

3.6 Die ses hoofstrukture van die VN

Die Veiligheidsraad

Die Veiligheidsraad van die Verenigde Nasies was geskep in Januarie 1946, in 'n atmosfeer waar die wêreld se groot moondhede bymekaar gekom het om saam te werk, ten einde 'n oplossing te vind vir wêreldprobleme. Die ontwerp van die Veiligheidsraad en die instelling van die veto, het die wêreld se grootste politieke rolspelers gedwing om saam te werk. Sedert die begin van die praktiese werke van die Veiligheidsraad in 1946, het die Veiligheidsraad in 'n heel ander atmosfeer, sy verpligtinge uitgeoefen in vergelyking met sy voorganger, die Volkebond. Die Veiligheidsraad se struktuur in 1945 het slegs een verandering ondergaan met die uitbreiding van 11 lede tot 15 lede, in 1963. Die 5 permanente lede en hul vetoreg het behoue gebly. Die 10 nie-permanente

lede van die Veiligheidsraad, word verkies uit 'n geografiese formule: drie Afrika lande, twee Asiatiese lande, een Oos-Europese land, twee Suid-Amerikaanse lande en twee lande van Wes-Europa en ander wêreldstreke (Baehr & Gordenker, 1999: 26).

Die stadige, maar skynbaar onherroeplike drif van die Koue Oorlog, het 'n verlammeende effek op die Veiligheidsraad tot gevolg gehad. Groot veranderinge in die internasionale stelsel, soos bevrydingsoorloë, vreedsame dekolonialisering, en toenemende Noord-Suid verdeling, het nie die impak van hoe die Koue Oorlog op die Veiligheidsraad gehad het, verander nie. Slegs gedurende die ontspanning van wêreldsake in die laat 1980's, het die Veiligheidsraad teruggekeer na sy oorspronklike operasie naamlik: om 'n instrument te wees, wat sou funksioneer wanneer die wêreld se groot moondhede saamwerk. Dit beteken dat die enkele mees vormende ervaring wat die Veiligheidsraad in die gesig gestaar het sedert sy ontstaan, die einde van die Koue Oorlog was. Dit kom daarop neer dat die opkoms van 'n "nuwe" Veiligheidsraad, vir die eerste keer in sy bestaan, werklik sy oorspronklike doel onder die Verenigde Nasies se handves begin vertolk het. Dit beteken dat die rol van die Veiligheidsraad, sy konflik agenda, sy optrede, en sy benadering tot nuwe internasionale veiligheid bedreigings, verander het. Gevolglik het die Raad 'n belangrike element in die internasionale politieke stelsel geword (Malone, 2004: 17).

Die Algemene Vergadering

Die erkenning van magspolitiese deur vetoreg in die Veiligheidsraad kan in teenstelling wees met die universalistiese beginsels van die ander strukture van die Verenigde Nasies. Alle VN-lede word in die Algemene Vergadering verteenwoordig. Dit word gesien as 'n sogenaamde "parlement van nasies", waar die wêreld se mees dringendste probleme gedebateer word. Elke lidland het een stem. 'n Tweederdemeerderheid in die Algemene Vergadering word vir besluite oor belangrike kwessies soos internasionale vrede en veiligheid, die toelating van nuwe lede, en die VN-begroting benodig. 'n Eenvoudige meerderheid word benodig vir alle ander aangeleenthede. Die besluite wat deur die Algemene Vergadering bereik word, word slegs as "aanbevelings" beskou,

eerder as bindend. Een van die min uitsonderings is die Algemene Vergadering se Vyfde Komitee, wat besluite neem oor die begroting, en bindend is op alle lede. Die Algemene Vergadering kan enige aangeleentheid binne die raamwerk van die VN oorweeg. Hierdie onderwerpe sluit onderwerpe in rakende globalisering, die rol van diamante in konflik geteisterde gebiede, internasionale samewerking in die vreedsame gebruik van die buitenste ruimte, vredesoperasies, volhoubare ontwikkeling, en internasionale migrasie. Aangesien die Algemene Vergadering se besluite nie bindend is nie, kan hulle nie aksie teen enige staat afdwing nie, maar die aanbevelings is belangrike aanduidings van die wêreld opinie en verteenwoordig die morele gesag van die gemeenskap van nasies (Baylis, *et al.*, 2008: 317).

Die Algemene Vergadering het sewe hoofkomitees waar meeste van die werk gedoen word. Dit sluit onder andere in: die Politieke en Veiligheidskomitee; die Ekonomiese en Finansiële komitee; die Administratiewe en Begrotingskomitee; die Wetgewende komitee; en die Spesiale Politieke komitee. Daar is ook 'n Algemene komitee en 'n Geloofwaardigheidskomitee. Die Algemene Vergadering het ook buiten sy jaarlikse vergadering, die reg, onder artikel 20 van die VN-handves, om spesiale sittings te vergader om 'n onderwerp wat onmiddellik aandag verg, te debater, soos in die geval van: die toekoms van Palestina (1947-1948); ontwapening (1978 en in 1988); ekonomiese ontwikkeling (1975); Suid-Afrika se besetting van Namibië (1978); en die internasionale dwelmprobleem (1990) (Ryan, 2000: 20).

Die Sekretariaat

Die VN-sekretariaat, onder artikel 7 van die VN-handves, is ingesluit as een van die 6 hoofstrukture van die Verenigde Nasies. Die sekretariaat bestaan uit amptenare wat administratiewe, begroting, sekretariële, taalkundige, personeel, en huishoudelike werksaamhede vir die ander 5 strukture en die programme van die organisasie uitvoer. Lede van die sekretariaat word individueel gewerf en dien nie as verteenwoordigers van hul regerings nie, asook diegene wat as afgevaardigdes aan die Algemene Vergadering en die Drie Rade dien. Hulle is voltydse werknemers van die Algemene Vergadering,

wat diverse vaardighede bring aan die organisasie. Hulle is veronderstel om die hele lidmaatskap van die Verenigde Nasies op 'n politiek neutrale wyse te dien, hoewel die werklikheid soms kort van die ideaal val. Die hoof van die sekretariaat is 'n Sekretaris-Generaal, wat volgens artikel 97 van die VN-handves, aangewys is as “die hoof administratiewe beampte van die organisasie”. Aanstelling van die Sekretaris-Generaal word gedoen op 'n termyn van 5 jaar en is die hoogtepunt van 'n politieke proses wat op aanbeveling van die Veiligheidsraad, met die vetoreg van toepassing, en aanstelling deur 'n tweederdemeerderheid van die Algemene Vergadering, geskied. Die verantwoordelikhede van die Sekretaris-Generaal en sy personeel sluit die voorbereiding van die agenda vir die ander groot strukture in; die verskaffing van noodsaaklike dienste en soms deskundige advies op vergaderings; die opstel van die tweejaarlikse begroting van die organisasie; besteding van fondse; toesighouding van dag-tot-dag-bedrywighede; inisieër en suggereer nuwe programme; bied politieke leierskap aan wanneer dit versoek word; dien as 'n diplomaat agent om probleme onder lidlande en hul afvaardigings uit te stryk; en dien as die seremoniële hoof van die Verenigde Nasies. Die Sekretaris-Generaal is ook die enigste persoon in die Verenigde Nasies wat alleenlik namens die hele organisasie kan praat of die organisasie kan verteenwoordig (Ziring *et al.*, 2000: 57-58).

Huidig is daar 8 VN Sekretaris-Generale wat tot dusver die amp beklee het. Die eerste Sekretaris-Generaal van die VN was Trygve Lie van Noorweë wat op 2 Februarie 1946 aangewys is. Lie het op 10 November 1952 bedank en gevolglik plek gemaak vir sy opvolger, Dag Hammarskjöld van Swede. Hammarskjöld het die pos beklee vanaf 31 Maart 1953 tot en met sy dood op 18 September 1961, toe sy vliegtuig neergestort het naby Ndola, Noord-Rhodesia (vandag Zambië). U Thant van Burma (vandag Myanmar) het Hammarskjöld opgevolg. U Thant was deur die Veiligheidsraad en die Algemene Vergadering verkies as waarnemende Sekretaris-Generaal op 3 November 1961. Op 30 November 1962 is hy amptelik verkies vir 'n volle termyn as Sekretaris-Generaal van die VN. In 1966 is hy herverkies vir 'n tweede termyn tot 21 Desember 1971. U Thant word wyd geprys vir sy hantering van die Kubaanse Missielkrisis en die Kongolese burgeroorlog in die 1960's. Sy opvolger was Kurt Waldheim van Oostenryk. Waldheim het amptelik as Sekretaris-Generaal gedien vanaf 1 Januarie 1972 tot 31 Desember

1981. Waldheim is opgevolg deur Javier Pérez de Cuéllar van Peru. Pérez de Cuéllar het as die vyfde Sekretaris-Generaal van die VN gedien vanaf 1 Januarie 1982 tot 31 Desember 1991 (Ryan, 2000: 51-80). Boutros Boutros-Ghali van Egipte het Pérez de Cuéllar opgevolg as Sekretaris-Generaal. Sy termyn as Sekretaris-Generaal het gestrek vanaf 1 Januarie 1992 tot 31 Desember 1996. Boutros-Ghali is die eerste Sekretaris-Generaal wat nie herverkies is vir 'n tweede termyn nie. Op 13 Desember 1996, het die VSA sy aansoek vir 'n tweede termyn as Sekretaris-Generaal geveto. Kofi Annan van Ghana is toe amptelik verkies as sy opvolger. Annan het hierdie posisie bekleed met waardigheid tot 31 Desember 2006. Die posisie van Sekretaris-Generaal word huidig bekleed deur Ban Ki-moon van Suid-Korea. Hy het die pos op 1 Januarie 2007 gevul. Op 21 Junie 2011 is sy termyn vir 'n tweede termyn verleng (Gareis & Varwick, 2005: 32).

Die Ekonomiese en Sosiale Raad

Die Ekonomiese en Sosiale Raad (ECOSOC (die engelse afkorting)), onder die oorhoofse gesag van die Algemene Vergadering, is bedoel om die ekonomiese en sosiale werke van die Verenigde Nasies en ander VN organisasies te koördineer. Dit raadpleeg nie-regeringsorganisasie (NRO's), wat daardeur 'n belangrike skakel tussen die Verenigde Nasies en die burgerlike samelewing handhaaf. Deel van ECOSOC is: funksionele kommissies, soos die Kommissie van die Status van Vroue; plaaslike kommissies, soos die Ekonomiese Kommissie vir Afrika; en insluitende ander kommissies en instellings. Saam met die Sekretariaat en die Algemene Vergadering, is ECOSOC verantwoordelik vir die toesighouding van die bedrywighede van 'n groot aantal ander instellings wat bekend staan as die Verenigde Nasies Stelsel. Dit sluit in gespesialiseerde agentskappe, programme en fondse. Die gespesialiseerde agentskappe, soos die Wêreld Gesondheid Organisasie en die Internasionale Arbeidsorganisasie, het hul eie grondwette; hul eie begrotings wat gereeld geëvalueer word; hul eie uitvoerende hoofde wat hul eie afsonderlike vergaderings het, waar verskeie staat verteenwoordigers deel uitmaak van hierdie vergaderings. Hulle is self-ervat grondwetlik, finansieel en polities, en nie onderhewig aan die bestuur van die sentrale stelsel nie (Baylis *et al.*, 2008: 318).

Sedert die stigting van die VN in 1945, het 'n aantal nuwe kwessies op die internasionale agenda verskyn, soos die regte en belange van vroue, klimaatsverandering, uitputting van hulpbronne, bevolkingsgroei, terrorisme en die verspreiding van MIV/Vigs. Gevolglik het die kwessies gelei tot nuwe organisasies in die programme en fondse afdeling. Voorbeelde van programme en fondse sluit in die Verenigde Nasies se Ontwikkeling Program (UNDP) en die Verenigde Nasies se Kinderfonds (UNICEF). Terwyl die Volkebond se verantwoordelikheid vir ekonomiese en sosiale vrae, die verantwoordelikheid van die Volkebond se Algemene Vergadering was, het die VN-handves, ECOSOC gestig, sodat dit afsonderlik toesig kan hou oor ekonomiese en sosiale instellings. Hierdie verandering was gemaak ten einde op 'n meer funksionalistiese terme te dink en te funksioneer. ECOSOC het egter nie die nodige bestuursmagte ontvang nie. Dit kan slegs aanbevelings uitreik en verslae van die gespesialiseerde agentskappe ontvang. Gevolglik word die VN se Ekonomiese en Sosiale Organisasie voortdurend gedwing om beter maniere vir doeltreffende bestuur te vind (Baylis *et al.*, 2008: 318).

Die Internasionale Geregshof

Die Internasionale Geregshof is in Den Haag, Nederland gestig, waar sy werk begin het in 1946, as die opvolger van die Permanente Internasionale Geregshof. Die statuut van die Internasionale Geregshof, is soortgelyk aan dié van sy voorganger, en is die belangrikste grondwetlike dokument wat die hof uitmaak en reguleer. Die hof se werklading dek 'n wye verskeidenheid geregtelike aktiwiteite. Tot op hede het die hof relatief min gevalle gedek. Sedert die 1980's was daar egter 'n duidelike toename in bereidwilligheid om die hof te gebruik, veral deur ontwikkelende lande. Hoofstuk 14 van die VN-handves magtig die Veiligheidsraad om die hof se beslissings af te dwing, maar die handhawing is egter onderhewig aan die vetoreg van die vyf permanente lede van die Veiligheidsraad. Hierdie hof is die primêre juridiese liggaam van die VN (Art. 92), en bestaan uit 15 onafhanklike regters. Daar mag dus egter nie gelyktydig twee regters van dieselfde staat in die hof dien nie. Die regters word aangestel deur 'n proses wat beide die Veiligheidsraad en die Algemene Vergadering se goedkeuring benodig. Elke staat

wat die VN-handves onderteken, word outomaties 'n party tot die Internasionale Geregshof (Gareis & Varwick, 2005: 31).

Hoewel die regters strewe na objektiwiteit, is hul stemgedrag in die hof dikwels voorspelbaar met 'n mate van akkuraatheid, gebaseer op die aard van die gevalle en die kwessies wat betrokke is. Regters se agtergrond as nasionale regters, hulle publikasies op die gebied van die internasionale reg, ideologiese oortuigings, en ander faktore, word in berekening gebring wanneer 'n nuwe regter aangestel word. Die P5 in die Veiligheidsraad het elk ook 'n permanente regter in die Internasionale Geregshof. Die hof se bevoegdheid om alle besluite en gevalle aan te hoor, sluit in alle twispunte deur strydende partye wat aan die hof voorgelê word. Indien daar geen regter in die hof van die nasionaliteit van een of meer van die partye wat betrokke is nie, kan die party of partye aandrang onder hofreëls, om 'n regter van die party se nasionaliteit in te stel, wat in die geval ook volle stemreg sal hê. Besluite word met 'n meerderheidstem van nege benodig. Besluite en toekennings kan nie herroep word nie. In die geval van 'n gelyke uitslag, is die president van die hof geregtig op 'n beslissende stem. Die hof se jurisdiksie strek ook tot die lewering van advies rakende regsrae deur die hoofstrukture van die Verenigde Nasies en die VN se gespesialiseerde agentskappe wat aan hom voorgelê word. Besluite van nasionale howe en die werke van gerespekteerde internasionale regsgeleerdes, kan gebruik word as plaasvervanger vir die bepaling van reëls van die internasionale reg. As die partye ooreenstem, kan die hof die besluit *ex aequo et bono* maak (gebaseer op die hof se opvatting van geregtigheid en regverdigheid eerder as die toepassing van die wet). Die Internasionale Geregshof is 'n simbool van wydverspreide hunkering om die gebruik van geweld met die oppergesag van die reg te vervang. Binne die omvang van die hof se raamwerk het dit goed presteer, maar sy uitreik is beperk deur die bereidwilligheid van alle betrokke partye om 'n geskil voor die hof te plaas. Om hierdie rede speel die hof 'n klein rol in die oplossing van die belangrike kwessies soos vrede en oorlog en verspreiding van bronne wat aanhoudend die internasionale sisteem teister (Ziring *et al.*, 2000: 56-57).

Die Trusteeskapraad

Die Trusteeskapraad is in 1945 gestig deur die VN-handves om internasionale toesig oor 11 Trustgebiede onder die administrasie van 7 lidlande te plaas, om sodoende te verseker dat die nodige stappe gedoen word om die gebiede voor te berei om hul eie onafhanklike regerings te ontwikkel. Die VN-handves bemagtig die Trusteeskapraad om ondersoek en verslae van die Beherende Owerheid op die politieke, ekonomiese, sosiale en opvoedkundige bevordering van die mense van Trust gebiede te bespreek; om petisies te ondersoek van die Trustgebiede; en spesiale sendings na die gebiede te onderneem. Teen 1994, het al die Trustgebiede self-regerings of onafhanklikheid verkry. Die laaste Trustgebied was die Palau eilande in die Stille Oseaan, wat gevolglik die 185ste lidland van die VN geword het. Die Trusteeskapraad het sy werk afgehandel, en die Raad se reëls en prosedures is gewysig om mekaar slegs te ontmoet, waar en wanneer geleentheid dit vereis (The United Nations Today, 2007: 12).

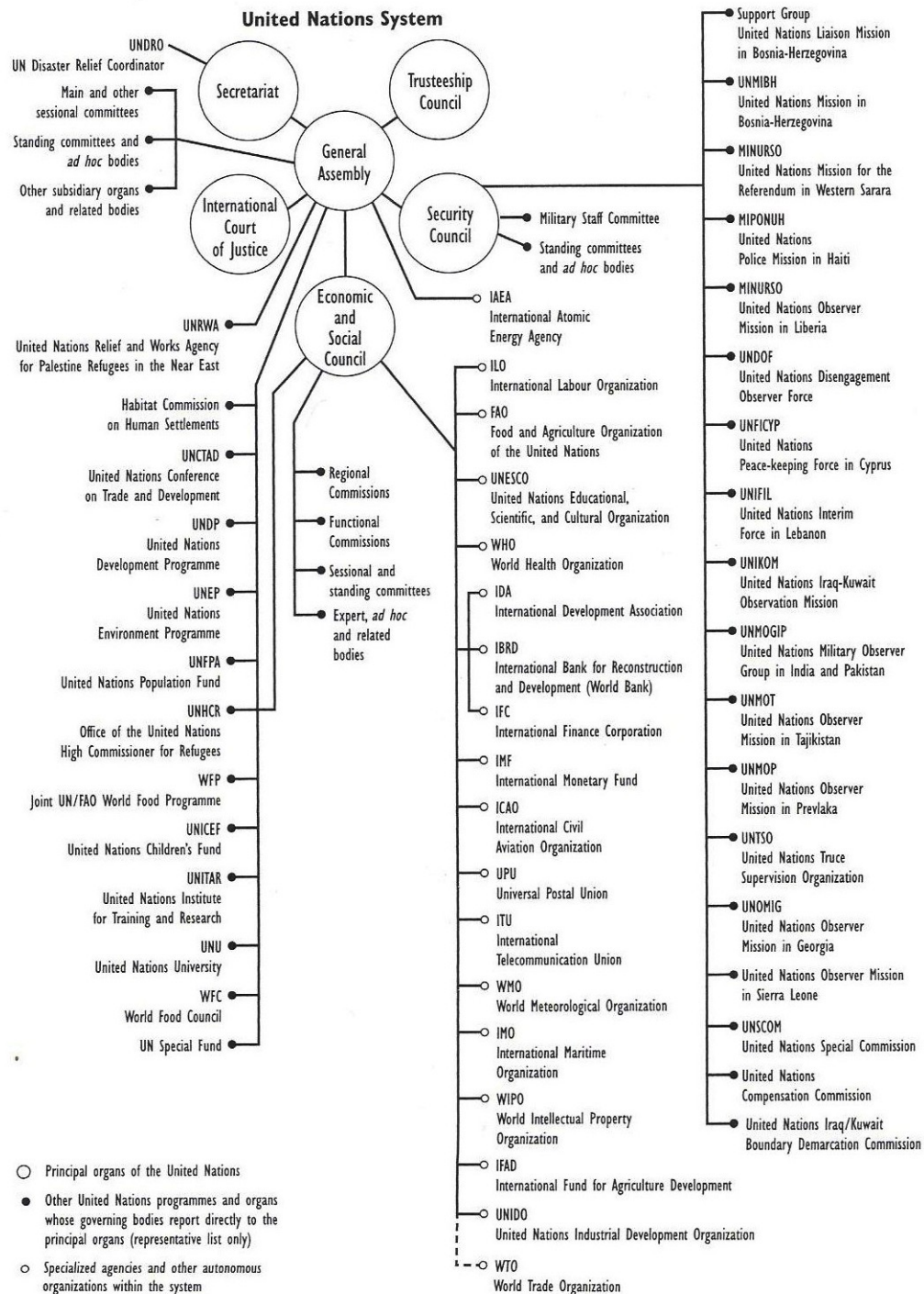
3.7 Interpretasie en samevatting

Die doel met hierdie hoofstuk is hoofsaaklik om 'n historiese oorsig te lewer, sodat die leser die agtergrond van die oorhoofse onderwerp vanuit 'n breër spektrum kan waarneem en verstaan. Die historiese agtergrond van die Verenigde Nasies het nie oornag ontstaan nie. Verskeie gebeurtenisse in wêreldgeskiedenis het gevolglik help bydra tot die vorming van die verskeie strukture van die Verenigde Nasies. Oor 'n periode van nagenoeg drie duisend jaar, het die mensdom, internasionale verhoudinge met ander state gevoer. Dit is dus vanuit hierdie oogpunt noodsaaklik om in diepte te gaan kyk na verskeie voorbeelde in die wêreld geskiedenis.

Hierdie hoofstuk lewer aan die leser 'n geskiedkundige samevatting van die ontstaan van internasionale organisasies en verhoudinge tussen state, met die doel om die historiese agtergrond van die ontstaan en totstandkoming van die Verenigde Nasies, in retrospek te tref, vanuit 'n groter geskiedkundige en politieke oogpunt op te som en

saam te vat. Die historiese oorsig en regsraamwerk van die Verenigde Nasies is van kardinale belang aangesien dit die probleemstelling van hierdie studie ontbloot. Hieruit skep dit 'n moontlike gaping vir 'n voorgestelde oplossing vir hervorming en transformasie aan die Veiligheidsraad, wat ten einde, die hoofdoelwit is van hierdie onderwerp. In Hoofstuk 4 en 5 sal dit aan die leser duideliker raak hoe hierdie hoofstuk van toepassing is.

Figuur 1: Die sisteem van die Verenigde Nasies

Bron: Ziring *et al.*, 2000: 35.

HOOFSUK 4

INTERNASIONALE POLITIEKE PERSPEKTIEWE OOR DIE HERVORMING VAN DIE VN SE VEILIGHEIDSRAAD

4.1 Inleiding

Dit is nie moeilik om te argumenteer dat die mag waarop die P-5 lande (Verenigde State van Amerika; Verenigde Koninkryk; Frankryk; China en Rusland) beskik, naamlik die gebruik van die veto, die grootste struikelblok vir die hervormingsproses van die Veiligheidsraad inhou nie. Soos reeds vermeld, vereis enige fundamentele veranderinge aan die struktuur van die VN en sy Veiligheidsraad 'n wysiging van die VN-handves. Artikels 108 en 109 van die VN-handves gee die mag aan die P-5 lande om gebruik te maak van die veto in kwessies rakende die wysiging van die VN-handves. Gevolglik kan geen hervorming sonder die toestemming van die permanente lede plaasvind nie (Okhovat, 2011:42-43). Die veto is egter steeds die eksklusiewe voorreg van die P-5 en nie-permanente setels word steeds verdeel tussen lidlande van die groot internasionale streeksgebiede. Daar is dus binne die huidige struktuur 'n groot wanbalans rakende permanente verteenwoordiging onder die internasionale streeksgebiede. Geen staat in die Suidelike halfrond beskik tans oor 'n permanente setel met vetoreg in die VN se Veiligheidsraad nie, wat gevolglik bydra dat 'n diversiteitsprobleem tans binne die VN bestaan. Artikel 23 van die VN-handves spesifiseer egter nie diversiteit as 'n maatstaf vir lidmaatskap nie, maar eerder vir die bereidwilligheid van lede om 'n bydra te lewer vir die instandhouding van internasionale vrede en veiligheid (Weiss, 2010: 122).

In 'n September 2002 verslag deur die voormalige Sekretaris-Generaal van die VN, Kofi Annan, verwys Annan na die vertraagde proses om die Veiligheidsraad te transformeer.

Hy beklemtoon dat, na meer as 'n dekade van debatvoering en onderhandelinge, “a formula that would allow an increase or change in the Council membership is still eluding Member States, notwithstanding the fact that in the eyes of much of the world, the size and composition of the Security Council appear insufficiently representative” (Malone, 2004: 341).

Die dringende behoefte vir die instandhouding van wêreldvrede en veiligheid, ten einde oorlog, aggressie, konflikte en die verlies van lewens, soos gesien tydens die Eerste en Tweede Wêreldoorlog te verhoed, het die noodsaaklikheid vir die vorming van die Verenigde Nasies in 1945, tot gevolg gehad⁸. Die VN-lidlande het die Veiligheidsraad toevertrou met die verantwoordelikheid om vrede en veiligheid te verseker. Die vyf permanente lede van die Veiligheidsraad, wat gewoonlik na verwys word as die “P-5”, het vetoreg en met hierdie magte kan enige van die vyf permanente lede 'n beslissing van die Algemene Vergadering en ander VN-rade ignoreer. Die gebruik van die veto deur lede van die P-5 word gewoonlik toegepas teenoor die vyf state se politieke ideologieë, buitelandse beleid en ekonomiese belange, soos gesien sedert die dae van die Koue Oorlog, tot en met die huidige oomblik. In die lig hiervan, kniehalter twyfel en agterdog die aktiwiteite van die Veiligheidsraad en dring sekere VN-lidlande daarop aan dat die VN se Veiligheidsraad getransformeer en hervorm moet word (Oludoun, 2014: 63).

In hierdie afdeling sal daar gekyk word na elk van die vyf permanente lede van die Veiligheidsraad en hulle houding jeens hervorming van die VN Veiligheidsraad. Daar sal ook onder andere gekyk word na diegene wat ten gunste is vir hervorming en transformasie en diegene wat hervorming van die Veiligheidsraad teenstaan. Argumente vir en teen transformasie en hervorming van die Veiligheidsraad sal ook bespreek word. Slegs 'n oorsig van voorstelle wat reeds gemaak is vir moontlike hervorming van die Veiligheidsraad, sal bespreek word. Hierdie voorstelle dien slegs as geskiedkundige voorbeelde wat in die verlede misluk het om die vereiste goedkeuring te bekom. In Hoofstuk vyf sal daar in diepte verwys word na hoe die Veiligheidsraad volgens hierdie studie, verander moet word.

⁸ Sien Hoofstuk 3, bladsy 69

4.2 Die houding van die permanente lede teenoor hervorming van die Veiligheidsraad

Sedert 2003-2006, het die Sekretaris-Generaal van die VN, Kofi Annan, die mees ambisieuse projek sedert die ontstaan van die VN geloods. Hierdie agenda word gekenmerk as 'n belangrike stap om die VN in die 21ste eeu relevant en verteenwoordigend te hou. Annan het die agenda gedoop as die *High-Level Panel on Threats, Challenges and Change*. Een van hierdie agenda se fokuspunte het geval op die noodsaaklikheid om na die huidige struktuur van die Veiligheidsraad te kyk, aangesien daar 'n behoefte was onder verskeie VN-lidlande, dat die Veiligheidsraad hervorm moet word. Sekretaris-Generaal Annan was deur verskeie geleerdes, soos onder andere Edward Luck, Thomas Weiss en Mats Berdal, gekritiseer omdat hy die onderwerp van hervorming en transformasie van die VN Veiligheidsraad in sy agenda ingesluit het. Hierdie geleerdes het geargumenteer dat sy projek te ambisieus, verdelend en fundamenteel onnodig was. Hulle het verder aangevoer dat die tyd vir so 'n poging nie gunstig was nie; dat sommige van die aanbevelings, veral ten opsigte van die uitbreiding van die Veiligheidsraad, verkeerd was; en dat die Sekretaris-Generaal verkeerd opgetree het om die leiding te neem in so 'n veldtog, aangesien vorige ondervinding getoon het dat verandering by die VN gewoonlik plaasvind wanneer dit gedryf word deur VN-lidlande (Berdal, 2005: 7-32; Luck, 2005: 407-414; Weiss, 2006).

Om te beklemtoon, die agenda wat Annan gelei het was ambisieus; die politiek was verdelend; en die lidmaatskap was en is nog steeds gepolariseer. Twee verwante krisisse in die vroeë 2000's het dit egter genoodsaak om ten minste te probeer om hierdie agenda te loots. Eerstens, die Sekretaris-Generaal het gevrees dat in die nadraai van die weiering van die Veiligheidsraad om die VSA-geleide inval van Irak te magtig in Maart 2003, en ingevolge die Bush-administrasie se Nasionale Veiligheid Strategie wat oorlog voorkoming en Amerikaanse voorrang omhels, dit gevolglik daartoe kon bydra dat die Verenigde State uit die Verenigde Nasies kan onttrek. Dit is so naby aan 'n eksistensiële krisis as wat 'n mens kan kom in 'n internasionale

organisasie. Sonder Amerikaanse leierskap, betrokkenheid en ondersteuning, is die VN 'n effektielose, internasionale organisasie. Tweedens, die 9/11 terroristiese aanvalle op die VSA, het lig gewerp op die basiese voorskrifte van die tradisionele kollektiewe sekuriteit wat uit voeling is met die bedreigings en uitdagings van die 21ste eeu. Annan het aangevoer dat die VN fundamenteel moet verander om nuwe bedreigings en uitdagings aan te spreek, of dit staar die gevaar in die gesig om irrelevant te wees. In September-Oktober 2003, het 'n behoefte ontstaan onder VN-lidlande dat 'n hersiening van die VN as 'n internasionale organisasie in sy geheel, nodig was. Annan het die *High-Level Panel on Threats, Challenges and Change (HLP)* gestig. 29 VN-lidlande van elke kontinent, insluitende elk van die P-5 lede het finansieel bygedra tot dié paneel se werkverrigtinge (Forman *et al.*, 2010: 45-47).

4.2.1 Die VSA

Sedert die onderwerp vir die uitbreiding van permanente setels op die VN se Veiligheidsraad 'n belangrike debat in die vroeë 1990's begin raak het, het die VSA hul steun gegee aan beide Japan en Duitsland om permanente lidmaatskap te bekom. Tydens die Clinton-administrasie (1993-2001) het die VSA sy standpunt rondom hierdie onderwerp beklemtoon. Met verwysing na die twee lande se rekord van konstruktiewe globale invloed en hul vermoë om globale verantwoordelikhede te handhaaf, het die Amerikaanse ambassadeur, Karl Inderfurth, in 1995 gesê dat die VSA "entoesiasties die kandidaatskap van beide Japan en Duitsland ondersteun". Inderfurth het ook beklemtoon dat die VSA nie 'n vergrote Veiligheidsraad kon ondersteun wat nie Japan en Duitsland insluit nie. Die VSA beskou beide state as sterk politieke en ekonomiese rolspelers in die internasionale gemeenskap (Fassbender, 2004:345-346).

Ten tyde van die Bush-administrasie (2001-2009) het die VSA egter baie versigtig te kenne gegee dat, alhoewel dit slegs Japan se kandidaatskap ondersteun, dit wel ander state ook sal oorweeg indien hulle universele ondersteuning in die politieke arena geniet. Die Bush-administrasie het sy steun vir Duitsland onttrek, aangesien sy

standpunte en sieninge erg verdeeld was met Duitsland. Tydens Duitsland se tweejaar termyn as nie-permanente lid in die Veiligheidsraad vanaf 2002-2004, het die twee state gereeld verskil oor verskeie standpunte en kwessies wat ter sprake was. Alhoewel die Bush-administrasie te kenne gegee het dat dit steeds Japan ondersteun om 'n permanente lid van die Veiligheidsraad te word, het dit egter nie die nodige nasionale en internasionale beleidsraamwerk gehad om so 'n proses van stapel te stuur en suksesvol daarin te slaag om Japan 'n permanente lid te maak nie. Die VSA het egter klem daarop geplaas dat dit streng gekant is teen die idee om vetoregte aan 'n ontwikkelende land toe te ken (Forman *et al.*, 2010: 48).

Ten spyte van die retoriese verbintenis tot die opdatering van internasionale instellings, het die Obama-administrasie, soos vorige administrasies, 'n swak leierskapsrol in die Veiligheidsraad vertolk, met betrekking tot hervormingsvoorstelle. Die Obama-administrasie bied slegs twee beskeie veranderinge aan die voorstelle van sy voorgangers. Eerstens, is dit nie meer vir die VSA noodsaaklik dat die uitbreiding van die VN Veiligheidsraad toegeskryf word aan die proses van breër VN-bestuur en begrotingshervorming nie. Tweedens, waar die Bush-administrasie slegs Japan se kandidaatskap ondersteun het, het die Obama-administrasie aangekondig dat dit ook Indië as 'n permanente lid op die Veiligheidsraad sal oorweeg (McDonald & Patrick, 2010:13-14).

Interessant genoeg het beide Demokratiese en Republikeinse administrasies sedert 1993 soortgelyke standpunte rakende hervorming van die VN se Veiligheidsraad aangeneem. Uit Washington is 'n ideale scenario die toevoeging van die G-4 as permanente (of langtermyn) lede sonder vetoregte. Dit sal die VSA waarskynlik verseker van ten minste twee betroubare bondgenote (Duitsland en Japan), en moontlike ander (Brasilië en Indië) in die Veiligheidsraad. So 'n beskeie uitbreiding sal ook in ooreenstemming wees met die doel van die Veiligheidsraad van die VN as 'n bevoorregte liggaam wat oor die mag beskik om internasionale vrede te handhaaf. Tans lyk dit heel onwaarskynlik dat die steun van tweederdes van die VN Algemene Vergadering sonder toegewing aan Afrika gewen sal word, aangesien Afrika die grootste streek in die VN se Algemene Vergadering verteenwoordig, met 54 state wat

hier verteenwoordig word. Die VSA het egter nog nie sy steun toegeken aan die G-4 nie, wat toon dat, wanneer dit neerkom op die uitvoering van die voorstel, dit heelwaarskynlik weereens op 'n dooiepunt sal uitloop (McDonald & Partick, 2010:15).

Die grootste kritiek teen die VSA in hierdie opsig is dus sy dubbelsinnige standarde met betrekking tot sy eie standpunt rondom hierdie onderwerp. Dié vraag bly egter kwel: Sal die VSA werklik sy steun toeken indien 'n staat daarin sou slaag om universele steun te bekom? Die antwoord op hierdie vraagstuk is tweeledig. Die moontlikheid bly altyd ter sprake, maar die realiteit bied 'n heel ander (ietwat pessimistiese) siening.

4.2.2 Frankryk en die Verenigde Koninkryk

Onder die permanente lede van die Veiligheidsraad, is Frankryk die mees entoesiastiese lid, rakende die uitbreiding van permanente lidmaatskap in die Veiligheidsraad, gevolg deur die Verenigde Koninkryk. Hierdie openlike ondersteuning kan gemotiveer word deur die groeiende kwesbaarheid van hul eie permanente setels, gegewe die persepsie dat Europa oorverteenvoerdig is onder die P-5. Trouens, die Verdrag van Lissabon⁹ verhoog die druk op die twee nasies om hul lidmaatskap in 'n enkele sitplek vir die EU te konsolideer, iets wat beide state nie bereid is om te oorweeg nie. In Maart 2008 het Frankryk en Brittanje gesamentlik die skep van 'n tussentydse kategorie voorgestel, waar lande oor 'n langer termyn hul hernubare setels kan hou, onderskeidelik vir vyf tot vyftien jaar. ('n Land kan tans nie opeenvolgende termyne in die Veiligheidsraad uitdien nie.) Hierdie uitspraak het gemengde reaksie ontlok, met Indië wat die meeste hierteen gekant was. Soos verwag, het elke groot koalisie, op sy beurt, sy eie selfdienende interpretasie van hierdie tussentydse opsie aangebied. Sommige het hierdie nuwe voorstel beskou as 'n tydelike status wat uiteindelik sou lei tot permanente lidmaatskap; ander sien hierdie tussentydse kategorie as 'n oplossing

⁹ Die Verdrag van Lissabon is 'n internasionale ooreenkoms wat die Verdrag van Maastricht en die Verdrag van Rome wysig en vorm die grondwetlike grondslag van die Europese Unie (EU).

om die debatvoering rakende die moontlike uitbreiding van permanente setels op die Veiligheidsraad finaal die hoof te bied (McDonald & Patrick, 2010:12-13).

Aan die begin van die 1990's was beide die Verenigde Koninkryk (VK) en Frankryk aanvanklik huiwerig om die idee van bykomende permanente setels te aanvaar. Dit was van die begin af duidelik dat enige sodanige byvoeging van 'n permanente lid tot die Veiligheidsraad, 'n relatiewe verlies in globale mag vir beide Frankryk en die VK sou inhou en gevolglik verdere momentum sou verleen aan Duitsland as 'n groeiende regionale mag in Europa. Alhoewel Frankryk en Brittanje teen die laat-1990's sterk ondersteuners geword het vir Duitsland en Japan se kandidaatskap, blyk dit egter heel onwaarskynlik dat beide state Duitsland sal ondersteun, as gevolg van Duitsland se geskiedkundige agtergrond en die toenemende politieke mag wat dit in die EU en in die internasionale arena uitoefen (Fassbender, 2004:346).

Duitsland se veldtog om permanente lidmaatskap in die Veiligheidsraad te bekom, het verdeeldheid gebring onder EU-lidlande, aangesien meeste EU-lidlande 'n EU-setel verkies. Frankryk en die VK het Duitsland se veldtog ondersteun met die doel om toekomstige debatvoering rondom 'n EU-setel te verhoed. Beide Frankryk en die VK is nie bereid om afstand te doen van hul permanente status in die Veiligheidsraad nie (Forman *et al.*, 2010: 48-49).

4.2.3 China

China as lid van een van die P-5 lede, is hewig gekant teen die uitbreiding van permanente lede met vetoregte in die Veiligheidsraad. Gevolglik het die G-4 (Brasilië, Duitsland Indië en Japan), wat beskou word as die grootste voorstaander vir hervorming, realisties nie 'n sterk kans om die dooie punt rondom hervormings voorstelle op te los nie, aangesien China gekant is teen die G-4 se voorstelle. Alhoewel China bekend gemaak het dat dit wel ten gunste is van die uitbreiding van permanente setels in die VN Veiligheidsraad, met inbegrip van addisionele verkose lede uit Afrika, is dit

egter gekant teen Japan, Duitsland en, toenemend, hulle streeksmededinger, Indië, as moontlike nuwe permanente lede (McDonald & Patrick, 2010:13).

China het 'n lang geskiedenis met Japan. Die twee state het in die verlede oor verskeie kwessies verskil, soos onder andere, die dispuut rondom die Senkakus-eilande. Chinese amptenare bevraagteken die soewereiniteit van die Senkakus-eilande en hou voet by stuk dat die eilande aan China behoort. Die Japannese eerste minister, Shinzo Abe beklemtoon dat die eilande onherroeplik binne Japan se territoriale grondgebied val en dus aan Japan behoort. Hierdie en verskeie ander dispute, wat tot voor die Tweede Wêreldoorlog terugdateer, het bygedra tot die negatiewe houding wat China teenoor Japan het. Chinese diplomatieke verhoudinge met Japan is ook nie van so 'n aard dat dit binnekort Japan sal ondersteun vir 'n moontlike permanente setel op die VN Veiligheidsraad nie. Dit het gevolglik daartoe bygedra dat China geweier het om Japan as 'n permanente lid op die Veiligheidsraad met vetoregte te oorweeg. In 2004-2005 het nagenoeg 22 miljoen Chinese burgers 'n petisie onderteken om Japan te verhoed om 'n permanente setel op die Veiligheidsraad te kan bekom. Hierdie petisie, wat die stilswyende ondersteuning van die Chinese regering geniet, het daartoe bygedra dat China enige pogings deur Japan om 'n permanente setel te bekom, gevolglik sal stuit (Blum, 2005:646).

China het homself gevestig as 'n verteenwoordiger van die belange van ontwikkelende lande en het herhaaldelik beklemtoon dat die belangrikste hervormingstaak tans daarop gefokus moet wees om die permanente lidmaatskap van ontwikkelende lande in die Veiligheidsraad te verhoog in ooreenstemming met die beginsel van billike geografiese verspreiding. Dit sal dus nie maklik wees om China se steun vir 'n verbetering in die posisie van die Westerse kapitalistiese lande op die Veiligheidsraad te wen nie (Fassbender, 2004:346).

'n Waardevolle insig in Chinese denke word in 'n kommentaar in die *Beijing Review* van 13 Mei 2004, gemaak deur 'n ontleder van die Chinese ministerie van buitelandse sake, Wu Miaofa, wat vir die eerste keer, die “vyf beginsels” vir die hervorming van die Veiligheidsraad uiteengesit het. 'n Kritiese ondersoek van hierdie “beginsels” ontbloom dit as “self-bedienend; onprakties; teenstrydig en anti-demokraties”, wat oënskyklik so

ontwerp is om die uitbreiding van permanente lede met vetoreg te vertraag of te verhoed. Die vyf beginsels bevraagteken Beijing se verbintenis tot 'n multipolêre wêreld en ook sy vyf beginsels van vrede (gegrond op die gelykheid van alle nasies, groot en klein, soos uiteengesit in 1955 in Sino-Indiese verhoudings), wat beskou word deur Beijing as die morele basis van interstaatlike verhoudings. Volgens Wu Miaofa bied die minister se ontleding 'n waardevolle insig in Beijing se onsekerhede en vrese oor die momentum vir die hervorming van die VN en die Veiligheidsraad en weerspieël dit Beijing se houding teenoor die ander groot politieke magte in Asië. Volgens Miaofa is dit 'n onoortuigende pleidooi vir die behoud van die *status quo* (Malik, 2005: 21).

4.2.4 Rusland

Rusland se standpunt rakende die uitbreiding van die aantal permanente lede op die Veiligheidsraad bly positief, maar is huiwerig ten opsigte van die uitbreiding van die aantal lidlande in die Veiligheidsraad wat vetoregte geniet. Rusland bly vas oortuig dat die uitbreiding van permanente lede in die Veiligheidsraad onderworpe moet wees aan breë konsensus onder lidlande in die VN. Rusland het twee vereistes met betrekking tot die uitbreiding van permanente lede op die Veiligheidsraad. Eerstens, moet die nuwe permanente lid verkieslik 'n ontwikkelende land wees. Tweedens, moet die kompakte grootte van die Veiligheidsraad nie meer as 20 lede oorskry nie, sodat die effektiwiteit van die Veiligheidsraad se uitsprake behoue bly (Permanent Mission of the Russian Federation to the United Nations, 2005).

Rusland en China se gesamentlike standpunt rondom hierdie onderwerp bly onveranderd. Beide state is gekant teen die vooruitsigte van Japan en Duitsland as state met permanente lidmaatskap, maar verskil ten opsigte van Indië. Waar Indië deur China as 'n moontlike streeksmededinger beskou word, word Indië deur Rusland as 'n sterk en waardige kandidaat vir permanente verteenwoordiging in die VN Veiligheidsraad beskou (Fassbender, 2004:346). Rusland, gekenmerk deur 'n waarneembare sensitiwiteit vir enige afname in sy relatiewe mag, is gekant teen

addisionele permanente lede wat kwalifiseer as lede met vetoregte (McDonald & Patrick, 2010:13).

4.3 Die houding van die nie-permanente lede teenoor hervorming van die Veiligheidsraad

4.3.1 Diegene ten gunste van hervorming

In 2005, in die konteks van die VN se herdenking van sy 60ste bestaansjaar, was daar 'n hewige debat oor die hervorming van die VN-stelsel, insluitende hervorming van die Veiligheidsraad. 'n VN-kommissie, onder leiding van Kofi Annan, het twee voorgestelde modelle ter tafel gelê: Model A behels die skep van ses nuwe permanente setels en drie nie-permanente setels; Model B behels agt nuwe setels waar lede vir 'n termyn van vier jaar aansluit; insluitende een addisionele nie-permanent setel (United Nations, 2004).

Drie bykomende hervormingsvoorstelle is ook ter tafel gelê. Die **eerste** gesamentlike voorstel is gemaak deur 'n Italiaanse-geleide groep van state, genaamd *United for Consensus*, oftewel die Koffieklub. 'n **Tweede** voorstel het gekom van die sogenaamde Groep van Vier (G-4), bestaande uit Brasilië, Indië, Duitsland, en Japan. 'n **Derde** voorstel is ingedien deur die AU. Hierdie voorstel is gebaseer op die sogenaamde *Ezulwini Consensus*. Die Ezulwini Konsensus is 'n skikking wat gesamentlik deur die AU bereik is in Maart 2005, en dien as die amptelike standpunt van die AU rakende strukturele hervorming van die VN se Veiligheidsraad. (Blum, 2005: 648-649).

4.3.1.1 Die Groep van Vier (G-4) (Brasilië; Duitsland; Indië en Japan)

Die Groep van Vier (G-4) is 'n koalisie wat in 2004 gevorm is deur Brasilië, Duitsland, Indië en Japan. Hierdie koalisie fokus op die wanbalans wat in die Veiligheidsraad heers en die permanente lede se groeiende magte binne die internasionale gemeenskap. Die vier lande het 'n resoluë-vorstel ontwerp, ten einde 'n voorstel ter tafel te lê wat daadwerklik die huidige globale toestand van multipolariteit verteenwoordig en weerspieël en wat daartoe verbind is om die besluitnemingsproses van alle streke gelykop te verteenwoordig. Ten spyte van die voorkoms van streeksvertenwoordiging, is die behoefte van hierdie vier lande basies gerig met betrekking tot hul ekonomiese en politieke posisie binne die internasionale gemeenskap. Japan en Duitsland se behoefte vir 'n permanente setel op die Veiligheidsraad dateer terug tot die laat 1980's, toe die twee lande groot ekonomiese en politieke groei in die internasionale gemeenskap beleef het. Indië en Brasilië, byna twintig jaar later, ervaar dieselfde situasie in hul onderskeie streeksgebiede en maak gevolglik aanspraak op 'n permanente setel in die Veiligheidsraad. Die posisies van Duitsland en Japan, was nog altyd aan ekonomiese kwessies gekoppel. Dié twee lande was oor die laaste 20 jaar groot bydraers tot die gereelde begroting van die VN. Die ontleding van die data wat beskikbaar gestel is deur die VN, dui aan dat beide hierdie lande, van die grootste betalers van die VN-begroting gedurende die afgelope 20 jaar was (Silva, 2014: 66-67).

Naas Amerika is Japan en Duitsland onderskeidelik die 2de en 3de grootste befonders van die VN (Sien figuur 2).

Figuur 2: Gemiddelde persentasie van bydrae gelewer vir die gewone VN-begroting (1995-2013)

VSA	22,95
Japan	16,79
Duitsland	8,87
Frankryk	6,27
VK	5,84
Italië	5,05
Kanada	2,90
Spanje	2,69
China	2,02
Rusland	1,98

Bron: *United Nations: Regular Budget and Working Capital Fund, Assessments*

Aan die begin van Duitsland en Japan se veldtog vir 'n permanente setel, veral gedurende die 1990's, was die slagspreuk "*no taxation without representation*" wat deur die Japannese regering aangeneem, as 'n argument om hul behoefte vir 'n permanente setel in die Veiligheidsraad te ondersteun. In die Algemene Vergadering se *High Level Open-Ended Working Group*, oor die finansiële situasie van die Verenigde Nasies, het die Japannese regering begin om 'n skakel tussen die groeiende begrotingsbydrae en sy bod vir 'n permanente setel te maak, met verwysing na die skakel "*which exists between the responsibility that a Member State is expected to carry out in the Organization and the apportionment of its financial burden*" (Drifte, 2000: 166). Hierdie argument het egter misluk om die Algemene Vergadering te oortuig om twee permanente setels aan geïndustrialiseerde lande (onderskeidelik Duitsland en Japan), toe te ken.

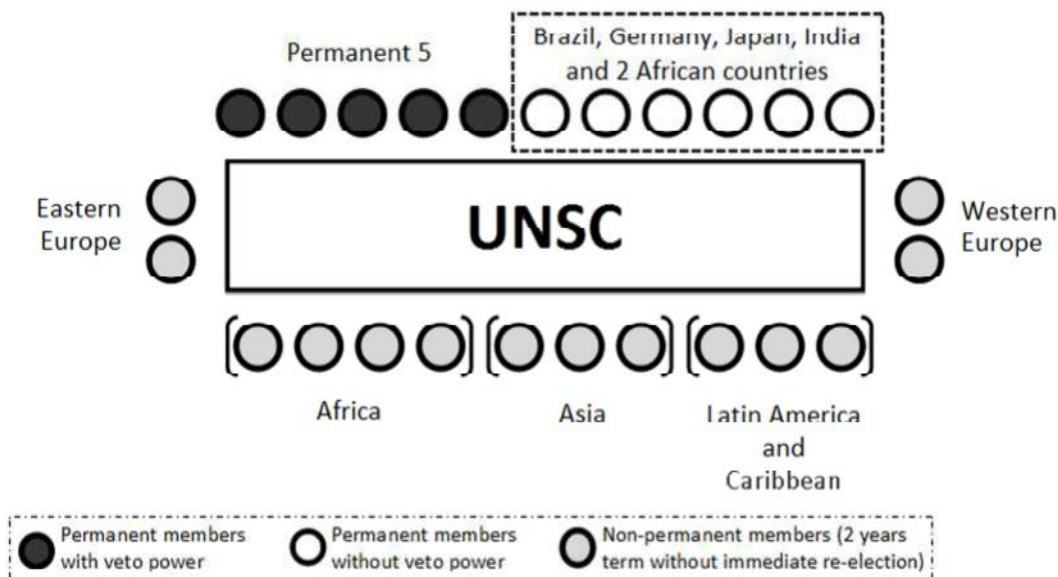
Alhoewel Indië nie 'n groot bydra in ekonomiese terme aan die VN lewer nie, was Indië 'n staat wat reeds sy bod vir 'n permanente setel in die 1950's begin het. Volgens Indiese VN verteenwoordigers, is die land se kapasiteit om 'n leidende rol in die

Veiligheidsraad te speel, gegrond op sy posisie as 'n ontwikkelende staat; sy groot deelname aan VN vredesoperasies en sy groot bevolking. Indië is naas China die tweede mees bevolkste land ter wêreld en verteenwoordig nagenoeg 17% van die wêreld se bevolking, oftewel 1,28 biljoen mense. Wanneer die amptelike gesprekke oor die hervorming van die Veiligheidsraad in 1993 begin het, het Indië reeds 'n bevolking van 921 miljoen mense gehad wat 16% van die wêreld se populasie verteenwoordig het (United Nations, 2012).

Brasilië aan die ander kant, word gesien as 'n streeksleier in Suid-Amerika. Die Brasiliaanse lyn van redenering is soortgelyk aan dié van Indië, naamlik dat dit 'n (suidelike) ontwikkelende staat is, met 'n groeiende ekonomie en 'n groot bevolking. Brasilië is ook 'n konstante deelnemer aan VN aktiwiteite, in terme van sy gereelde deelname as 'n nie-permanente lid van die Veiligheidsraad, en dien ook as 'n aktiewe rolspeler met betrekking tot die ontplooiing van troepe vir vredesoperasies in Suid-Amerika en elders. Sedert die ontstaan van die VN en die Veiligheidsraad in 1945 en 1946, en as een van die stigterslede van die VN, het Brasilië 'n rekord 10 keer as 'n nie-permanente lid op die Veiligheidsraad gedien. Dit word slegs geewenaar deur Japan, wat ook as nie-permanente lid, 10 keer op die raad gedien het. Die gereelde herverkiesing van Brasilië as nie-permanente lid op die Veiligheidsraad, weerspieël Brasilië se sterk leierskap rol, aangesien verteenwoordiging van nie-permanente lede bepaal word deur die onderskeie verteenwoordigende streeksgebiede van die VN, wat gevolglik erkenning aan Brasilië gee as 'n belangrike rolspeler in die Karibiese en Suid-Amerikaanse regionale streek (Silva, 2014: 69-71).

Die G-4 se voorstel van hoe die Veiligheidsraad verander moet word, was grootliks in lyn met wat die VN-kommissie voorgestel het in Model A, maar het aangedring op een ekstra nie-permanente lid, sodat die aantal lede van die Veiligheidsraad verhoog sou word na 25 setels. Die voorstelling bied twee kategorieë permanente lede aan. Die eerste kategorie bestaan uit die huidige 5 permanente lede wat vetoreg beskik en die tweede kategorie bestaan uit 6 nuwe permanente lede sonder vetoreg. Hierdie lede sal gevolglik Brasilië, Duitsland, Indië, Japan en 2 Afrika lande insluit. (Kyk Figuur 3).

Figuur 3: Verspreiding van setels volgens die G-4 voorstel

Bron: Silva, 2014: 72.

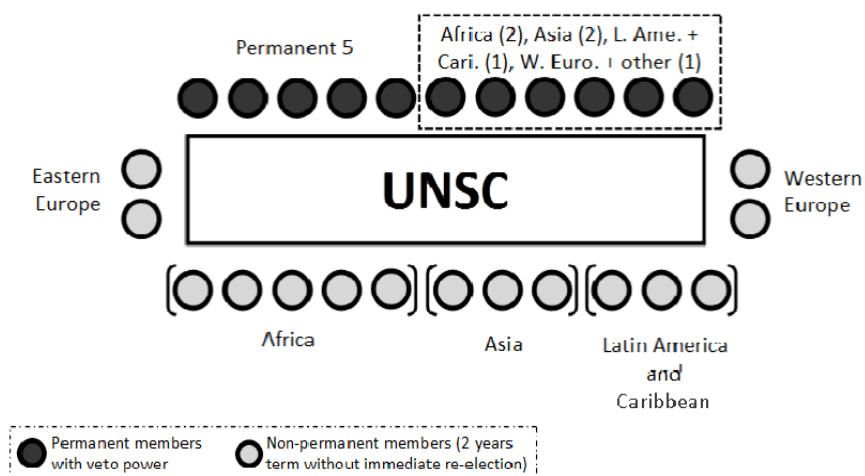
4.3.1.2 Die Afrika-Unie (AU)

Die Afrika-Unie is gestig as 'n regionale groep in 1963, met die oog om solidariteit te bewerkstellig en te bevorder tussen lande van die Afrika-kontinent en om hul belange te verdedig. Die Afrika-Unie wat aanvanklik as die Organisasie vir Afrika Eenheid geheet het, was sedert die ontstaan van die organisasie daarop gefokus om 'n beter posisie vir Afrika lande te vestig, met die fokus om meer hulp en minder verwaarloosing deur die internasionale gemeenskap te bewerkstellig. Lede van die Afrika groep, behalwe die stigterslede van die VN, naamlik: Egipte, Ethiopië en die voormalige Unie van Suid-Afrika, het VN-lidmaatskap begin aanvaar sedert 1955. Die dekolonisasie proses wat plaasgevind het op die vasteland, het 'n groot aantal nuwe onafhanklike state in die tydperk gegenereer. In twintig jaar, het die Afrika-streek se verteenwoordiging in die VN vanaf 3 tot 47 lande gegroei. Die AU het tans 55 lede en verteenwoordig nagenoeg 30% van die totale lidmaatskap van die Verenigde Nasies, wat maklik enige eise vir

meer deelname in die besluitnemingsproses en prosedures kan regverdig. Hervorming van die struktuur van die Veiligheidsraad sal 'n eerste stap wees wat wyer deelname vir Afrika op die Veiligheidsraad tot gevolg sal hê. Tans deel Afrika vyf verkose nie-permanente setels met Asië. Die voorstel deur die Afrika-Unie vir die uitbreiding van die Veiligheidsraad, was voorgestel en aangebied op 18 Julie 2005, tydens die 59ste sessie van die Algemene Vergadering. Die 43 ondertekenaars van Afrika-lande het beklemtoon dat: “mindful of the need to ensure Africa, like all the other regions of the world, effective representation at the Security Council is needed” (Silva, 2014: 63-65).

Die voorstel vir die uitbreiding van die Veiligheidsraad, volgens die ontwerp deur die Afrika-Unie, behels dat die Veiligheidsraad vergroot moet word in twee kategorieë waar al die regte wat toegeskryf word aan die huidige permanente lede, ook verleen word aan die nuwe permanente lede, insluitend vetoregte (Kyk Figuur 4). Die voorstel, bestaande uit 'n uitbreiding met elf bykomende setels, skep: twee permanente en twee nie-permanente setels vir Afrika; een nie-permanente setel vir Oos-Europa; een permanente en een nie-permanente setel vir Latyns-Amerika en die Karibiese Eilande; en een permanente setel vir Wes-Europa en ander lande.

Figuur 4: Verspreiding van setels volgens die AU voorstel

Bron: Silva, 2014: 65.

Alhoewel die G4 en VN-kommissie soortgelyke voorstelle ter tafel gelê het, was daar een kern verskil. Die Afrika-Unie (AU) het aangedring dat die nuwe permanente lede ook oor vetoregte beskik. Die vetoreg was van besondere belang vir die AU. Selfs al is Afrika in beginsel teen die veto, is dit van belang dat, solank as wat die veto bestaan, alle permanente lede van die Veiligheidsraad oor vetoregte moet beskik (Weltz, 2013: 428).

Die voordeel van 'n groot streeksgroep het vir die Afrika posisie en eise van die vasteland, wye ondersteuning gelok. Die aantal Afrika-lande gee gevolglik hierdie voorstel 'n groot voorsprong. Terwyl die Afrika posisie deur 'n hele streek van die begin van die debat geondersteun was, kan dieselfde nie gesê word van die ander twee groepe wat konsep-resolusies in 2005 voorgelê het nie.

4.3.2 Diegene wat hervorming teenstaan

The Uniting for Consensus is 'n groep van 40 eensgesinde lande, wat aan die einde van die 1990's as 'n "onderhandelingsgroep" gefokus het op die hervorming van die Veiligheidsraad (Smith, 2006: 73). *Uniting for Consensus* is 'n beweging, met die bynaam die Koffieklub, wat ontwikkel is ten einde moontlike uitbreiding van permanente setels op die Veiligheidsraad van die Verenigde Nasies te verhoed. Onder die leierskap van Italië, staan dit die bod vir die uitbreiding van permanente setels deur die G-4 nasies (Brasilië, Duitsland, Indië, en Japan) teen en vereis dit dat 'n konsensus geneem word voordat enige besluite geneem word oor die vorm en grootte van die Veiligheidsraad (Ariyork, 2005).

Op 16 Februarie 2005 het die sogenaamde "Koffieklub" (Argentinië, Colombia, Mexiko, Kenia, Algerië, Italië, Spanje, Pakistan en Suid-Korea) 'n dokument genaamd, *Uniting for Consensus* aanvaar, wat uiteindelik ook die groep se naam geword het. Die dokument, oorspronklik opgestel deur Italië, was daarop gefokus dat 'n oplossing rondom die probleem van strukturele hervorming van die Veiligheidsraad deur 'n breë

onderhandelingsproses moet geskied. Die G-4 (Duitsland, Indië, Brasilië en Japan) was egter nie ten gunste hiervoor nie. Die G-4 het aangevoer dat die klem op die noodsaaklikheid om 'n oplossing deur konsensus te bereik, bloot 'n verskoning is om daadwerklik op te tree. Die *Uniting for Consensus*-groep het egter 'n ferm standpunt rakende hierdie onderwerp ingeneem, en is ook later ondersteun deur Katar, Turkye, Ghana, Costa Rica, Kanada, Marokko, San Marino en die Verenigde Arabiese Emirate (VAE). Die dokument wat in Februarie 2005 uitgereik is, verteenwoordig 'n algemene siening oor hervorming van die Veiligheidsraad. Die *Uniting for Consensus*-groep het Model B, wat deur die *High-Level Panel* voorgestel is, aanvaar (Von Freiesleben *et al.*, 2008:5).

Die Sekretaris-Generaal is wyd gekritiseer deur verskeie VN-geleerdes vir die insluiting van die uitbreiding van lidmaatskap van die Veiligheidsraad in die agenda vir verandering. Indien die *High-Level Panel* en die Sekretaris-Generaal hierdie kwessies sou geïgnoreer, sou hulle teen woedende belangrike lidlande, soos Indië, Duitsland, Japan en Brasilië (die G-4) te staan kom. Die argumente vir en teen die uitbreiding is eenvoudig. Ondersteuners vir hierdie kwessie het geargumenteer dat die Veiligheidsraad die nuwe opkomende magte moet akkomodeer. Indië, 'n ekonomies, dinamiese demokrasie van meer as 'n miljard mense; Duitsland en Japan, wêreldwye ekonomiese magte wat groot finansiële bydraes tot die funksionering van die Verenigde Nasies jaarliks lewer; en Brasilië en Suid-Afrika, opkomende streekmagte van streke wat nie permanent verteenwoordig word in die Veiligheidsraad nie, verdien 'n permanente setel in die Veiligheidsraad. 'n Uitgebreide Veiligheidsraad met hierdie state wat 'n groter rol speel, sal gevolglik daartoe bydra dat meer hulpbronne vir die organisasie en groter legitimiteit aan die Veiligheidsraad, verleen word. Teenstanders wat gekant is teen die uitbreiding van die Veiligheidsraad, ignoreer die moontlikheid dat die uitsluitel van hierdie magte, 'n verlamende effek van die Veiligheidsraad, tot gevolg sal hê. Daar word geargumenteer dat hierdie lande byna altyd geraadpleeg word rakende belangrike kwessies. Daar word verder geargumenteer dat die enkele mees belangrikste element vir die behoud van die Veiligheidsraad se doeltreffendheid, nie die grootte van die Veiligheidsraad behels nie, maar die volgehoue aandag, belegging en die leierskap van die VSA. Gegewe 'n verbintenis deur die Verenigde State van

Amerika om die werk van die Raad te verbeter, sal die toevoeging van Duitsland, Japan, Indië, Brasilië (wat demokratiese state is), Amerikaanse invloed in die Veiligheidsraad verhoog (Stedman, 2007: 935-936).

Ongeag van die voor- en nadele, het die poging om die Veiligheidsraad uit te brei, misluk. Japan, Duitsland, Indië en Brasilië se behoefte vir permanente lidmaatskap, en die uitbreiding van permanente lidmaatskap van die Veiligheidsraad, is 'n nul-som spel. Vir elke land wat 'n setel bekom, verloor 'n ander land dié moontlikheid (Duitsland vs. Italië, Japan vs. Korea, Brasilië vs. Mexico, Suid-Afrika vs. Nigerië en Egipte, Indië vs. Pakistan). Sedert 19 Februarie 2009, het die Koffieklub 13 hoofrolspelers bevat naamlik: Italië, Spanje, Turkye, Argentinië, Kanada, Colombia, Costa Rica, Indonesië, Malta, Mexiko, Pakistan, Suid-Korea en San Marino (Mahmood, 2013: 122-123).

4.4 Gevolgtrekking

Hierdie hoofstuk lewer 'n kort oorsig van die verskeie rolspelers wat betrokke is en 'n sleutelrol vertolk in die proses om die Veiligheidsraad struktureel te hervorm. Gevolglik is die P-5, die G-4, die AU en die Koffieklub die hoofrolspelers met betrekking tot hierdië onderwerp.

Die strukturele hervormingsproses van die Veiligheidsraad se grootste struikelblok lê by sy permanente lede. Die argument word dikwels geopper dat die rol wat die veto in die Veiligheidsraad speel, uitgedien, argaïes en ondemokraties is, en dat dit nie langer die belange van die oorgrote meerderheid in die VN weerspieël nie. Die huidige posisie van die Veiligheidsraad dui in teen die beginsels van die VN-handves, in die sin dat die permanente lede bo ander state bevoordeel word. Enige voorstelle om die samestelling van die Veiligheidsraad te verander, hou enorme gevolge vir beide die P-5 lede, sowel as die res van die internasionale gemeenskap in. Daar moet in ag geneem word dat die toevoeging van 'n nuwe permanente lid met vetoregte moontlik tot 'n relatiewe verlies in

globale mag vir die P-5 kan lei. Indien toekomstige voorstelle deur die P-5 lede oorweeg word, sal die rol van die veto van kardinale belang bly.

Vervolgens sal daar in Hoofstuk 5 gelet word op die transformasie wat reeds plaasgevind het, ten einde 'n holistiese blik te kry op die navorsingsonderwerp.

HOOFSTUK 5

DIE VEILIGHEIDSRAAD SE TRANSFORMASIE SEDERT 1945

5.1 Inleiding

Die einde van die Koue Oorlog, die val van die Sowjet-Unie en die rol wat die VN gespeel het in die laaste vyf jaar in internasionale en interne konflikte (soos onder andere in Libië en Sirië), het die debat oor strukturele hervorming in die VN en die Veiligheidsraad verder uitgebrei. Die meeste regerings, nie-regeringsorganisasies (NRO's) en akademici is dit eens dat die internasionale staatstelsel en die spel van die spel van internasionale verhoudinge oor die afgelope paar dekades, enorme verandering ondergaan het, soveel so dat die *status quo*, soos gesien in 1945, nie langer verdedig kan word nie. Die aantal VN-lidlande het sedert 1945 vanaf 51 lede tot 193 lande gestyg. Die onvermoë om die proses van strukturele transformasie daadwerklik aan te pak, kan uiteindelik die organisasie en toekomstige debatvoering rondom hierdie onderwerp nadelig beïnvloed. Die huidige onderwerp fokus dus direk op die kern van die VN-handves, 'n instrument wat vandag wyd beskou word as die "grondwet van die universele gemeenskap van state"¹⁰ (Fassbender, 1998:8). Die stemprosedure van die Veiligheidsraad is 'n ooreenkoms wat deur die drieparty-alliansie tydens die Yalta-konferensie tussen Roosevelt, Churchill en Stalin bereik is en word in artikel 27 van die VN-handves vervat. Hierdie ooreenkoms is goedgekeur en op 26 Julie 1945 in San Francisco aanvaar (Blum, 2005:635).

In hierdie konteks is dit noodsaaklik dat aandag geskenk word aan artikel 27 (paragraaf 3) en artikel 108 van die VN-handves, alvorens enige hervormings voorstelle aangespreek word. Artikel 27 (paragraaf 3) van hoofstuk 5 van die VN-handves

¹⁰ Dit is die term wat deur Alfred Verdross en Bruno Simma (Fassbender, 1998:7-8) gebruik word.

beklemtoon dat “besluite deur die Veiligheidsraad rakende alle ander [nie-prosedurele] aangeleenthede by wyse van ’n bevestigende stem van nege lidstate, insluitend die instemmende stemme van die permanente lede, geneem sal word” (Fassbender, 1998:8). Artikel 108 van hoofstuk 18 verwys daarna dat “wysiging aan die huidige struktuur van die VN-handves vir alle lede van die VN in werking sal tree nadat dit deur tweederdes van die lede van die Algemene Vergadering aangeneem en bekragtig is in ooreenstemming met hul onderskeie grondwetlike prosesse, insluitende al die permanente lede van die Veiligheidsraad” (Blum, 2005:637). Artikel 108 van die VN-handves plaas ’n blokkeer-element in die hervormingsproses, in die sin dat die mag in die hande van die P-5 lede van die Veiligheidsraad sal wees, ten einde wysigings te aanvaar of te verwerp. Die P-5 sal dus gevolglik enige wysigings verwerp wat hul bevoorregte posisie in gevaar kan stel. (Bourantonis, 2005: 10-11).

Die veto, ’n moderne gebruik van die term *liberum veto*¹¹, het sy oorsprong in die Poolse konstitusionele reg. Sedert die 16de eeu tot en met die konstitusionele hervorming van 1791, het elke lid in die Poolse Sejm¹² die reg van *liberum veto* gehad. Die veto word gesien as die dominante strukturele kenmerk van die huidige grondwet van die VN. Deur elk van die vyf permanente lede unilaterale mag te gee, verhoed dit dat fundamenteel belangrike besluite geneem word.¹³ Die veto skep ’n hiërargie onder lede van die organisasie, en verhoed dat daar enige drastiese stappe teen die permanente lede ingestel kan word, aangesien hulle die reg op veto het om enige uitsprake te versper (Fassbender, 1998:7-8).

Hierdie hoofstuk lewer ’n kort tydraamwerk tesame met ’n samevatting van die transformasieproses ondergaan deur die Veiligheidsraad sedert sy ontstaan in 1946.

¹¹ *Liberum veto* (Latyns) vir Vrye Veto.

¹² Poolse Sejm is die laerhuis van die Poolse Parlement.

¹³ Met die uitsondering van dit wat deur artikel 27(3) voorsien word.

5.2 Tydperke

5.2.1 Pogings om die Veiligheidsraad te hervorm: 1945 tot 1991

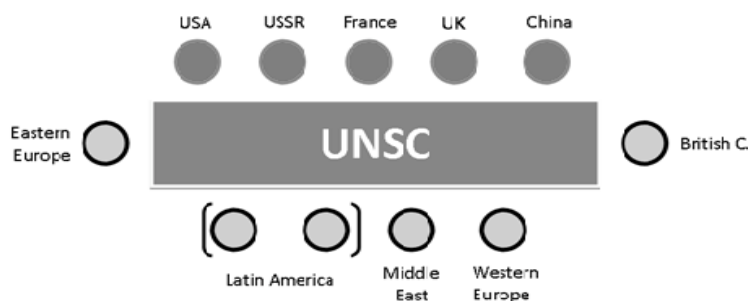
Die Veiligheidsraad wat ontstaan het uit die San Francisco beraad, was saamgestel uit 11 lede, waarvan vyf permanente en ses nie-permanente lede was. Die permanente lede sou Brittanje, Frankryk, China, die USSR en die VSA wees. Vir die keuse van nie-permanente lede, het die Verenigde Nasies se Handves twee kriterias uiteengesit: die eerste: die bydrae van die lidstaat tot die “instandhouding van internasionale vrede en veiligheid”, en tweede: verteenwoordiging gebaseer op “billike geografiese verspreiding” (Blum, 2005: 636).

Die Veiligheidsraad het sy eerste vergadering op 17 Januarie 1946 by Church House in Londen gehou. Teenwoordig by dié geleentheid was die vyf permanente lede, sowel as die ses nie-permanente lede wat op 'n regionale, twee jaarlikse termyn grondslag verkies is. Aan die begin van die beraadslagings was die aanvanklike verwagting dat eenstemmigheid onder die permanente lede nie moontlik sou wees nie, as gevolg van die groeiende kommer wat oor die gelyktydige ontwikkeling van die Koue Oorlog geheers het. Teen die laat-1940's het die Veiligheidsraad in 'n politieke slagveld tussen die Ooste en Weste ontaard, en het dit hoofsaaklik gedien as 'n uiters openbare forum waar appèlle vir geregtigheid verkondig is, antagonistiese gedemoniseer is en die saak van elke persoon wat betrokke was, verklaar is. Deur die 1950's en die 1960's het die lidmaatskap in die VN aansienlik uitgebrei en die invloed van nuwe lede, veral uit Afrika en Asië, het die organisasie drasties verander. Pogings om die samestelling van die Veiligheidsraad (die *Gentlemen's Agreement* van 1946, kyk Figuur 5) te herrangskik en te verander, is deur die permanente lede verwerp. Die verspreiding van nie-permanente setels volgens die *Gentlemen's Agreement* was as volg: twee setels vir Suid-Amerikaanse state; twee vir Wes-Europese en Britse Statebond lande; een vir Afrika en Asiatiese lande en een vir die Oos-Europese lande wat beskou was as 'n groep state met kommunistiese affiliasies, wat nou verbonde was aan die USSR (Sowjet-Unie). Teen 1963 was die versoek om die Veiligheidsraad uit te brei te groot om te ignoreer en

op 1 September 1965, gevolg deur die bekragtiging van die vereiste aantal lidlande, is Resolusie 1991 A (XVIII) bekragtig (Mahmood, 2013: 119-122).

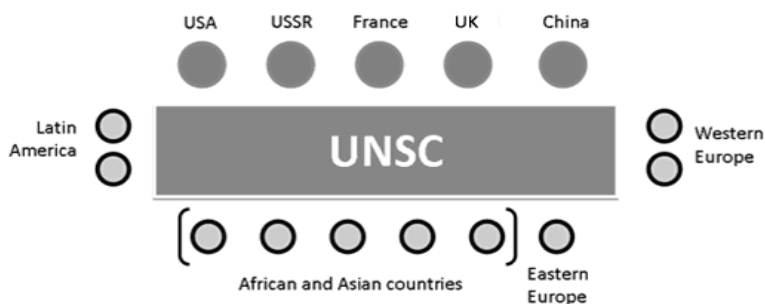
Die uitbreiding van nie-permanente lede van die Veiligheidsraad van 6 tot 10 lede is deur 'n oorweldigende meerderheid in die Algemene Vergadering aanvaar. 97 Lidlande was ten gunste van hierdie uitbreiding, teenoor 11 lidlande wat hierteen gestem het, en 4 het buite stemming gebly. Na hierdie stemprosedure het die fokuspunt geskuif na die permanente lede van die Veiligheidsraad. Die USSR (Sowjet-Unie), was die eerste permanente lid wat hul goedkeuring te kenne gegee het, gevolg deur China, Frankryk, die Verenigde Koninkryk en laastens, Amerika. Dié resoluie het daartoe gelei dat die aantal nie-permanente lede in die Veiligheidsraad vanaf ses tot tien lede uitgebrei is (Kyk Figuur 6) (Luck, 2006: 113-114).

Figuur 5: Verspreiding van setels volgens die *Gentlemen's Agreement* (1946)

Bron: Silva, 2014: 55-56.

Figuur 6: Verspreiding van setels deur Resolusie 1991 A (17 Desember 1963)

Bron: Silva, 2014: 55-56.

Die einde van die Koue Oorlog in die laat-1980's het 'n einde gebring aan die Oos-Wes-konfrontasie wat vir soveel jare 'n groot impak op die Veiligheidsraad uitgeoefen het. Die Sowjet-Unie en die VSA was albei gretig om vinnig uit oorlog geteisterde streke te onttrek (onder andere die Persiese Golf, Panama en Afghanistan), aangesien dit vir beide state finansiële 'n groot las begin raak het. Die Veiligheidsraad was skielik gedwing om betrokke te raak by verskeie konflikte, onder andere die oorlog tussen Iran en Irak (1980-1988) en Irak se inval van Koeweit (1990-1991). Alhoewel waarnemers dit eens is dat die Golfoorlog nie werklik 'n VN-operasie was nie, maar eerder 'n VSA-oorheersde intervensie met slegs indirekte VN-betrokkenheid, het dit egter 'n kortstondige tydperk van multilateralisme ingelui. Die VN se betrokkenheid in die Golfoorlog en die totale disintegrasie van die Sowjet-Unie het ruimte gelaat vir 'n nuwe multilaterale (VN) benadering tot konflik, wat 'n vonk van belangstelling geprikkel het onder VN-lidlande om 'n permanente setel op die Veiligheidsraad te kan bekom. Kort voor lank het lande soos Duitsland en Japan begin om hul daarop toe te spits om 'n permanente setel op die Veiligheidsraad te bekom (Von Freiesleben *et al.*, 2008:1-2).

5.2.2 Pogings om die Veiligheidsraad te hervorm: 1992 tot 2003

Na 'n vergadering van die Veiligheidsraad in Januarie 1992 en 'n spitsberaad byeenkoms van die Beweging van Onverbonde Lande (Non-Aligned Movement (NAM), in September 1992 in Jakarta, Indië, is daar ooreenstemming bereik dat 'n meer noukeurige ondersoek na die struktuur en die werkmetodes van die VN en sy ander strukture, moes plaasvind. Hierdie besluit is geneem as gevolg van die toename in die lidlande van die VN; die fundamentele verandering van die internasionale situasie wat die organisasie ondergaan het sedert die einde van die Koue Oorlog en die nuwe uitdagings wat die organisasie sedertdien in die gesig gestaar het. Wallenstein (1997: 91-101) beklemtoon dat westerse lande 60 persent van die permanente setels op die Veiligheidsraad beklee, terwyl slegs 20 persent, die derde wêreldlande verteenwoordig. Wallenstein plaas verder klem daarop dat die VSA maklik die "*tyranny of the majority*"

kritiseer, maar is terselfdertyd blind om sy eie rol te evalueer wat gevolglik 'n groot rol daarin speel om die Veiligheidsraad 'n instrument te maak wat slegs beskore is vir 'n baie klein en bevoorregte groep.

Die permanente lede van die Veiligheidsraad, wat die breër hersiening van die funksies en samestelling van die Veiligheidsraad wil vermy, kan egter nie langer die bespreking van die onderwerp ignoreer nie. Hierdie mening was duidelik sigbaar tydens 'n sitting van die Algemene Vergadering in November 1992. As gevolg van hierdie debat het die Algemene Vergadering op 11 Desember 1992, Resolusie 47/62 aanvaar. Die resoluie behels die kwessie rakende billike verteenwoordiging en 'n toename in lidmaatskap op die Veiligheidsraad. Meer spesifiek, die resoluie rig die versoek aan die Sekretaris-Generaal "om lidlande uit te nooi om geskrewe voorstelle ter tafel te lê vir die moontlike hersiening van lidmaatskap in die Veiligheidsraad" (Cox, 2009: 103). Die Sekretaris-Generaal het die voorstelle, gedateer 20 Julie 1993, wat aan hom voorgelê is, saam met vier bylaes in 'n verslag, bekendgestel. Altesaam 75 lidlande het voorstelle aan die Sekretaris-Generaal, Boutros Boutros-Ghali, gerig. Die voorlegging kan beskou word as die mees omvattendste verklaring deur VN-lidlande, met betrekking tot 'n hervormingsvoorstel van die struktuur van die Veiligheidsraad (Fassbender, 2004: 342-343).

Die eindresultaat van die verskeie voorleggings wat aan die Sekretaris-Generaal gerig is, was die goedkeuring van Resolusie 48/26 wat uiteindelik Resolusie 47/62 vervang het. Resolusie 48/26 behels 'n deegliker samevatting rondom die vraag van billike verteenwoordiging op, en 'n toename in, die lidmaatskap van die Veiligheidsraad. Resolusie 48/26 het op sy beurt gelei tot die stigting van die *Open-Ended Working Group* (later bekend as die Werksgeselskap [*The Working Group*]). Hierdie groep was hoofsaaklik gemoeid met die hantering van voorstelle van strukturele hervorming van die Veiligheidsraad. Die Werksgeselskap het twee kategorieë ontwikkel. Die eerste kategorie fokus op vrae oor lidmaatskap in die Veiligheidsraad, insluitend regionale verspreiding sodat elke streek verteenwoordig word, kategorieë van lidmaatskap, die aantal lede en die wyse van selektering. Die tweede kategorie fokus op ander aangeleenthede wat verband hou met die Veiligheidsraad, veral met betrekking tot die

werkmodes en prosedures van die Veiligheidsraad. Onder leiding van die eertydse president van die VN Algemene Vergadering, Amara Essy, het die Werksmaatskap sy substantiewe werk op 1 Maart 1994 begin. 'n Spesiale herdenking van die Algemene Vergadering in Oktober 1995, om die vyftigste bestaansjaar van die VN te vier, het die grondslag verskaf vir lidlande om eenparig hul ooreenkoms te herbevestig om die lidmaatskap van die Veiligheidsraad uit te brei (Fassbender, 2004:343-344; Luck, 2006: 115 & Von Freiesleben *et al.*, 2008:4).

In 1997 het die president van die Algemene Vergadering en voorsitter van die Werksmaatskap, Razali Ismael van Maleisië, 'n ambisieuse drie fase-hervormingsplan voorgelê waarin die Veiligheidsraad vanaf 15 tot 24 lede vergroot word, insluitend die toevoeging van vyf nuwe permanente lede. Drie van die nuwe permanente setels sal toegeken word aan “ontwikkelende” state, elk vanuit Afrika; Asië en Suid-Amerika. Die ander twee setels sal toegeken word aan geïndustrialiseerde state (Cox, 2009: 103).

Volgens die hervormingsplan, in die **eerste fase**, tussen Junie en September 1997, moet die Algemene Vergadering stem vir 'n resoluëie voorstel om die Veiligheidsraad uit te brei, ten einde 5 nuwe permanente lede (2 van geïndustrialiseerde lande en 3 van ontwikkelende lande, elk van Afrika, Asië en Suid-Amerika) en 4 nuwe nie-permanente lede in te sluit. Die 4 nie-permanente lede sal Afrika, Asië, Oos-Europa en Suid-Amerika verteenwoordig. Die **tweede fase** behels dat die Algemene Vergadering 'n tweede resoluëie voorstel goedkeur, waar die nuwe permanente lede van die Veiligheidsraad gekies sal word. 'n Stemproses sal gevolglik plaasvind, waar die proses sal voortduur totdat tweederdemeerderheid stemme in die Algemene Vergadering bekom is vir elk van die 5 nuwe permanente lede. Indien die 5 kandidaat state nie daarin slaag om die vereiste tweederdemeerderheid te kan bekom nie, sal 'n nuwe stemronde ingestel word. Hierdie proses sal homself herhaal totdat vyf state die vereiste tweederdemeerderheid kan bekom. In die **derde fase**, sal die Algemene Vergadering nie later as een week na die aanwysing van die nuwe lede, stem op 'n resoluëie voorstel ten einde die vorige twee besluite as VN-handves wysigings te implementeer. Die Razali plan het ook aangedui dat die ou permanente lede, sowel as die nuwe

permanente lede, elk 'n gelyke persentasie sal bydra tot die jaarlikse algemene VN-begroting (Bourantonis, 2005: 74-75).

Die Razali-voorstel het groot verdeeldheid onder VN-lidlande gebring. Die Koffieklub, gelei deur Italië en Pakistan, het beswaar aangeteken teen hierdie voorstel. Hul argument en kritiek teen hierdie voorstel was daarop gemik om kritiek aan te teken teen enige hervormings-voorstelle wat die status van streekmededingers soos Duitsland, Indië en Brasilië sal help bevorder, tot nadeel van ander streeksmededingers (soos: Italië, Pakistan & Mexiko) (Deudney & Maull, 2011: 113-114).

Alhoewel die voorstel uiteindelik onsuksesvol was, verdien hierdie innoverende voorstel erkenning, aangesien dit 'n waardevolle tussentydse skakel help skep het vir toekomstige debatvoering rondom hierdie onderwerp. Die versuim om hierdie voorstel goed te keur het egter ook negatiewe gevolge vir die hervormingsproses tot gevolg gehad. Die direkte gevolg van die Razali-voorstel was Resolusie 53/30, wat op 23 November 1998 deur die Algemene Vergadering aanvaar is. Dié resolusie bepaal dat enige toekomstige besluite oor die uitbreiding van die Veiligheidsraad ten minste 'n tweederdemeerderheid van die lede van die VN Algemene Vergadering sou benodig om te slaag, met die toestemming van al die P-5 lede in die Veiligheidsraad. Hierdie streng vereiste bemoeilik die taak van toekomstige veranderinge, met betrekking tot die struktuur van die VN en sy Veiligheidsraad (Gareis & Varwick, 2005: 222-225).

5.2.3 Pogings sedert 2003 om die Veiligheidsraad te hervorm

In 2003 het die VN Sekretaris-Generaal, Kofi Annan, 'n versoek aan die Algemene Vergadering gerig waarin hy klem geplaas het op die erns om die samestelling van die Veiligheidsraad te hersien. Kofi Annan se instelling van die *High-Level Panel on Threats, Challenges and Change* later in 2003, was daarop gerig om meer druk toe te pas om hervorming te laat geskied. Die paneel, bestaande uit 'n aantal internasionale afgevaardigdes, was hoofsaaklik daarmee gemoeid om toekomstige bedreigings tot

wêreldvrede en veiligheid te analiseer en om bestaande benaderings, instrumente en meganismes, insluitend voorstelle vir die hervorming van die Veiligheidsraad, te evalueer (Deudney & Maull, 2011: 114-115).

In Desember 2004 het dié paneel sy verslag, *A More Secure World: Our Shared Responsibility*, bekend gestel. Die verslag het 101 aanbevelings ingesluit vir verandering aan en hervorming van, die Veiligheidsraad. Die verslag stel twee modelle voor (Von Freiesleben *et al.*, 2008:5). Modelle A en B stel albei voor dat die Veiligheidsraad tot 24 lede vergroot moet word. Model A stel voor dat ses nuwe permanente lede aangestel word, maar sonder vetoreg, sowel as drie nuwe setels, elk verkiesbaar op 'n tweejaarlikse grondslag. Model B het 'n nuwe derde kategorie, bestaande uit agt nuwe setels, geskep, elk verkiesbaar oor 'n termyn van vier jaar met een nie-permanente setel wat oor 'n twee jaar termyn strek (Akça Ataç, 2014: 10). Die Sekretaris-Generaal het die voorstel goedgekeur en lidlande aangeraai om die voorstel voor die Wêreldberaad goed te keur, maar te midde van ernstige onderhandelinge onder lidlande, het die beraad sonder eenstemmigheid onder die lidlande geëindig.

Op 16 Februarie 2005 het die sogenaamde Koffieklub (Argentinië, Colombia, Mexiko, Kenia, Algerië, Italië, Spanje, Pakistan en Suid-Korea) 'n dokument genaamd *Uniting for Consensus* aanvaar, wat uiteindelik ook die groep se naam geword het¹⁴. Die dokument, oorspronklik opgestel deur Italië, was daarop gefokus dat 'n oplossing rondom die probleem van strukturele hervorming van die Veiligheidsraad, deur 'n breë onderhandelingsproses moet geskied. Die G-4 (Duitsland, Indië, Brasilië en Japan) was egter nie ten gunste hiervoor nie. Die G-4 het aangevoer dat die klem op die noodsaaklikheid om 'n oplossing deur konsensus te bereik, bloot 'n verskoning is om daadwerklik op te tree (Von Freiesleben *et al.*, 2008:5).

Die *Uniting for Consensus*-groep het egter 'n ferm standpunt rakende hierdie onderwerp ingeneem, en is ook later ondersteun deur Katar, Turkye, Ghana, Costa Rica, Kanada, Marokko, San Marino en die Verenigde Arabiese Emirate (VAE). Die dokument wat in Februarie 2005 uitgereik is, verteenwoordig 'n algemene siening oor hervorming van die

¹⁴ Sien Hoofstuk 4

Veiligheidsraad. Die *Uniting for Consensus*-groep het Model B, wat deur die *High-Level Panel* voorgestel is, aanvaar (Cox, 2009: 107).

Die Afrika-lande het hul eie voorstel onder die vaandel van die Afrika-Unie gevorm en ter tafel gelê, rakende hervorming van die Veiligheidsraad. Vanuit 'n Afrika perspektief argumenteer Afrika dat daar 'n paradoks ontstaan het. Afrika is 'n "teater vir 'n groot aantal aktiwiteite binne die Verenigde Nasies, maar die lande op die vasteland word nie sinvol verteenwoordig in die Veiligheidsraad nie". Indien Noord- en Suid-Amerika saam verteenwoordig word, is dit net die Afrika-kontinent wat nie permanent binne die Veiligheidsraad verteenwoordig word nie. Afrika eis twee permanente setels vir hul vasteland. Die voorste aanspraakmakers sluit in: Suid-Afrika en Nigerië, hoewel Egipte, Ethiopië, Senegal, Algerië, en Tanzanië ook op die lys is. Die Afrika-groep het sy eise in die Ezulwini-konsensus saamgestel, wat die Harare-verklaring¹⁵ vervang het (Mahmood, 2013: 123-124).

Vanuit 'n Afrika-oogpunt, het die AU in Januarie 2005, besluit om die voorstelle wat in die verslag deur die *High-Level Panel* voorgelê is, te bestudeer. Die AU het sy uitvoerende raad gemagtig om 'n gemeenskaplike standpunt in te neem rakende die kwessie rondom die hervorming van die VN. 'n Komitee bestaande uit 15 buitelandse ministers is betrek om verdere debatvoering rondom hierdie onderwerp te voer. 'n Maand later, in Februarie 2005, het die komitee hul gesamentlike voorstel, die "Ezulwini-konsensus", bekend gestel. Die Ezulwini-konsensus beklemtoon basies die vereistes wat uiteengesit is in die 1997 Harare-verklaring, maar laat egter enige verwysing van roterende setels vir Afrika uit (Cox, 2009: 109). Die AU se sewende buitengewone sitting van die uitvoerende raad het op 7-8 Maart 2005, in Addis Ababa, Ethiopië, plaasgevind en ten tyde hiervan is 'n gemeenskaplike Afrika-standpunt geformuleer oor die voorgestelde hervorming van die VN, oftewel die "Ezulwini-konsensus". Die Ezulwini-konsensus, uiteindelik saamgevat in die Sirte-verklaring vir die hervorming van die VN, is amptelik goedgekeur en aanvaar, as die amptelike

¹⁵ Die 1997 Harare-verklaring beklemtoon dat die VN se Veiligheidsraad tot 26 lede vergroot word, en dat twee permanente setels en vyf nie-permanente setels aan die Organisasie vir Afrika-eenheid (OAU, nou die AU) toegeken word. Die permanente setels sou roterende setels wees wat deur die OAU self gekies sou word.

standpunt van die AU tydens die AU-spitsberaad in Julie 2005, en is in dieselfde maand voor die VN se Algemene Vergadering voorgelê. Die Ezulwini-konsensus het bekend gemaak dat dit beide Model A en B, soos voorgestel deur die *High-Level Panel*, verwerp. Hierteenoor het die AU beklemtoon dat Afrika geregtig was op niks minder as twee permanente setels met vetoregte en vyf nie-permanente setels. Die AU het terselfdertyd ook beklemtoon dat die organisasie self die Afrika-verteenvoordigers by die VN sou kies (Spies, 2008:104).

In September 2008, ure voor 'n sitting van die Algemene Vergadering tot 'n einde sou kom, het lidlande ooreengekom dat die dooiepunt oor besprekings van hervorming weg beweeg van die Werksgeselskap, en dat 'n informele, voltallige sitting van die Algemene Vergadering oor hierdie onderwerp moet besin. Die lidlande het Resolusie 62/557 eenparig aanvaar as deel van 'n gemeenskaplike basis vir onderhandelinge in 6 sleutel areas, naamlik: kategorieë van lidmaatskap, die vraag van vetoregte, streeksverteenvoordiging, die grootte van die Veiligheidsraad, die werkmetodes van die Veiligheidsraad, en die verhouding tussen die Veiligheidsraad en die Algemene Vergadering. Resolusie 62/557 het verder aangevoer dat “onderhandelinge op grond van voorstelle deur lidlande, in goeie trou met wedersydse respek en op 'n oop, inklusiewe en deursigtige wyse moet plaasvind, [met die doel om] die vraag na billike verteenwoordiging op en 'n toename in, die lidmaatskap van die Veiligheidsraad te ondersoek. 'n Oplossing moet gevind word sodat daar die wydste moontlik politieke aanvaarding onder lidlande van die Algemene Vergadering is” (Kugel, 2009:3-4).

5.3 Voor- en Nadele van transformasie binne die Veiligheidsraad

Op grond van hierdie hervormingsvoorstelle, moet daar gekyk word na die voor- en nadele van transformasie binne die raamwerk van die VN en sy Veiligheidsraad. Vanuit 'n realistiese denkwysie, is dit moeilik om die voordele van transformasie te regverdig. Morgenthau se *animus dominandi*, die begeerte om te domineer, is veral hier van toepassing, en word veral gesien in die optrede van die P-5 lede (Morgenthau, 1954:

477). Die P-5 sal ten alle koste hul bevoorregte posisie binne die internasionale politieke spektrum probeer regverdig en verdedig. Daar moet dus 'n middelweg gevind word, waar die meeste voordeel kan trek uit 'n nuwe en meer demokratiese struktuur. Vanuit 'n liberale oogpunt rakende hierdie studie, dra Francis Fukuyama se standpunt veral gewig, gegewe die noodsaaklikheid om die Veiligheidsraad te transformeer sodat 'n meer demokratiese stelsel gereflekteer kan word. Fukuyama (in Burchill, *et al.*, 2005: 56) plaas klem daarop dat “progress in human history can be measured by the elimination of conflict and the adoption of principles of legitimacy”. Fukuyama is korrek deur daarna te verwys dat, die aanneming van beginsels van geregtigheid, gevolglik lei tot vooruitgang vir die mensdom. Dieselfde geld dus vir die VN en die Veiligheidsraad. Keohane se neoliberale institusionalisme moet ook in hierdie sin genoem word, aangesien hy daarna verwys dat magtige state moet saamwerk. Hierdie samewerking moet as 'n middel gebruik word om mag te herstel en te bekom. Keohane het sy eie begrip geformuleer van wat samewerking behels. Deur samewerking, bedoel hy die proses waardeur lande, “adjust their behavior to the actual or anticipated preferences of others, through a process of policy co-ordination” (Keohane 1984: 51). Dit is dus deur hierdie samewerking waarna Keohane verwys, wat uiteindelik sal bepaal of transformasie binne die VN en die Veiligheidsraad geskied. Voordat dit plaasvind, moet daar gekyk word na die verskeie voor- en nadele van transformasie binne die raamwerk van die VN se Veiligheidsraad.

In 2007 het die president en voorsitter van die Algemene Vergadering van die VN, Sheikha Al Khalifa, bekendgestel wat sy genoem het: die “vier belangrike kluster gebiede” rakende hervormingvoorstelle aan die Veiligheidsraad. Hierdie kluster gebiede sluit in: i) die grootte van 'n vergrote Veiligheidsraad; ii) die kategorieë van lidmaatskap; iii) vrae oor regionale verteenwoordiging; en iv) die werkswyse van die Veiligheidsraad en sy verhouding met die Algemene Vergadering. Al die voorstelle wat tans op die tafel is, bou op die struktuur van hierdie vier gebiede. Jakob Silas Lund (2010) verwys noukeurig na die vier afsonderlike kluster gebiede, en bespreek onder andere die voor- en nadele van elke kategorie.

1. Die grootte van 'n hervormde Veiligheidsraad

Die meeste voorstelle ten opsigte van die grootte van 'n hervormde Veiligheidsraad wissel rondom die “lae-twintigs” (20-23 lede) tot “middel-twintigs” (23-26 lede). Aangesien 'n onveranderde Veiligheidsraad, 'n voortsetting van die *status quo* sou wees, word die voor- en nadele van die opsie vir nie-uitbreiding hersien. In kort, diegene ten gunste vir uitbreiding van die Veiligheidsraad beklemtoon dat daar 'n gebrek aan demokrasie en geografiese verteenwoordiging heers wat dus die mees dringende redes vir die uitbreiding noodsaak, terwyl diegene wat gekant is teen enige hervorming, beklemtoon dat daar 'n potensiële negatiewe impak op die vermoë van die Veiligheidsraad sal ontstaan, om sy werk doeltreffend uit te voer indien die Veiligheidsraad vergroot sou word.

2. Kategorieë van lidmaatskap

Die bespreking van die verskillende kategorieë van lidmaatskap is waarskynlik die mees omstrede kategorie. Twee kategorieë word oorweeg rakende hoe die Veiligheidsraad struktureel hervorm moet word naamlik: i) Uitbreiding in beide kategorieë; ii) Slegs uitbreiding van nie-permanente lede.

i) Uitbreiding in beide kategorieë

Uitbreiding in die permanente kategorie word, of sterk aanbeveel, of sterk teenkantting word getoon. Vir sommige sal dit 'n meer regverdige en demokratiese verteenwoordiging van die wêreld weerspieël, waarin alle dele van die wêreld ingesluit sal word, rakende die besluitnemingsproses van die liggaam wat verantwoordelik is vir die versekering en handhawing van internasionale vrede en veiligheid. Vir ander kan dit egter 'n verhoogde onreg beteken, aangesien meer lande oor vetoreg sal beskik en gevolglik, vir alle ewigheid, sonder enige beperkte maatreëls, nie aanspreeklik gehou word nie. Bo en behalwe die vermeende reg of onreg wat permanente lede beskik, sien sommige die uitbreiding of toevoeging van meer permanente lede as 'n bedreiging vir

die regionale dinamika (soos onder andere in Europa, tussen Duitsland, Frankryk en die VK en in Suid-Amerka tussen Brasilië, Argentinië en Mexiko).

ii) Slegs uitbreiding van nie-permanente lede

In die laaste debat, tydens die 63ste sitting van die Algemene Vergadering oor hervorming van die Veiligheidsraad, het Duitsland gesê dat die uitbreiding van die Veiligheidsraad met slegs nie-permanente lede, bloot meer stemme sal toevoeg tot die “koor”, eerder as die verandering van die “lied” van die Veiligheidsraad. Daar word aangevoer dat, deur toevoeging van net nie-permanente lede, sal die basiese magstruktuur seëvier en sal geen noemenswaardige verandering gevolglik plaasvind nie. Diegene wat teen die uitbreiding en toevoeging van permanente lede is, argumenteer dat slegs verhoogde nie-permanente lidmaatskap sal lei tot meer doeltreffendheid in die Veiligheidsraad. Indien daar meer permanente lede is, ontstaan daar die moontlikheid van vertraging om daadwerklik op te tree. Die Veiligheidsraad word dikwels gekritiseer vir sy stol taktiek en versuim om tydige optrede te verskaf wanneer dit nodig is, soos onder andere in 1994 in Rwanda se volksmoord, en die huidige krisis in Darfoer en in Sirië.

3. Vrae oor regionale verteenwoordiging

Soos reeds vermeld, bepaal Artikel 23 van die VN-handves dat wanneer nie-permanente lede gekies word om op die Veiligheidsraad te dien, “daar inag geneem moet word” om lede so te verkies dat billike geografiese verspreiding en verteenwoordiging gereedpleeg is. Die meeste lidlande stem saam dat die huidige verspreiding van permanente setels in die Veiligheidsraad erg onder-verteenwoordig is in sommige dele van die wêreld, veral in Afrika en Suid-Amerika, maar ook in ander kleiner regionale streke soos onder die Karibiese nasies en Oos-Europese lande, wat dikwels uitgesluit voel.

4. Vrae oor die uitbreiding van die magte van die veto rakende bykomende lede

Ten opsigte van vrae rakende die voor- en nadele van strukturele hervorming van die werk metodes van die Veiligheidsraad, word daar meestal van VN-kundiges verwag om op 'n lys van aspekte wat nadelig sal wees vir die wêreld as 'n geheel, te fokus eerder as om bloot op die P-5 te fokus. Dit is duidelik dat P-5 lede hewig gekant is teen enige transformasie. Die P-5 is ook gekant teen enige nie-permanente lede wat probeer inmeng met die prosedures van die Veiligheidsraad. Die P-5 beklemtoon voortdurend dat die Veiligheidsraad en die Algemene Vergaderings twee gelyke en onafhanklike liggame is, en moet dus gevolglik so gehanteer word.

5.4 Interpretasie en Analise

Die geskiedenis rondom hierdie onderwerp toon dat daar nog nie naastenby 'n geskikte oplossing vir die transformasie van die VN en sy Veiligheidsraad onder die VN-lidlande bereik is nie. In die proses is verskeie voorstelle ter tafel gelê, wat uiteindelik misluk het, aangesien daar nie 'n ooreenstemming tussen lidlande bereik kon word nie. Dit is heel onwaarskynlik dat die AU se Ezulwini-konsensus, wat aandring dat twee permanente setels en vyf nie-permanente setels aan die AU toegeken moet word, die goedkeuring van enige land buite Afrika sal wegdra. Die *High-Level Panel* se twee voorstelle, soos uiteengesit onder Modelle A en B, is deur die AU verwerp. Alhoewel die *Uniting for Consensus*-groep die *High-Level Panel* se Model B goedgekeur het, het die AU dit egter verwerp. Beide die AU en die G-4 se voorstelling is onderskeidelik verwerp.

Daar moet in aanmerking gebring word dat sonder die goedkeuring van die AU by die VN se Algemene Vergadering, enige toekomstige voorstelle sal sukkel om te slaag, aangesien die AU die grootste groep state by die VN se Algemene Vergadering uitmaak. Afrika se toekomstige voorstelle inag moet neem indien dit werklik 'n kans wil staan om 'n tweederdemeerderheid in die VN Algemene Vergadering te kan bereik.

Alhoewel 'n geskikte oplossing nog nie bereik is nie, het dit egter die weg gebaan vir verdere debatvoering. Sedert 2005 se twee voorstelle deur Kofi Annan, is daar geen daadwerklike voorstelle ter tafel gelê nie. Ten einde hierdie probleem aan te spreek sal 'n nuwe oplossing en voorstel voorgelê moet word.

In die volgende hoofstuk sal daar gekyk word na 'n nuwe voorstel van hoe die Veiligheidsraad hervorm moet word. Drie voorstelle sal bespreek word wat as 'n eenheid, gesamentlik voorgestel sal word. Dit is belangrik om voortdurend nuwe idees ter tafel te lê sodat dié idees kan bou op voorheen mislukte voorstelle, soos bespreek in hierdie hoofstuk.

HOOFSTUK 6

‘N NUWE KONSEP VOORSTEL: DIE ONTWIKKELING VAN ‘N NUWE VOORSTEL C

6.1 Inleiding

Die modernisering van die belangrikste liggaam van die VN, naamlik die Veiligheidsraad, is een van die grootste uitdagings wat die organisasie in die 21ste eeu in die gesig staar, en is dus ook 'n deurslaggewende toets vir sy kapasiteit om omvattende hervorming van enige aard aan te spreek. In hierdie uitdaging word al die probleme en struikelblokke van institusionele hermodellering saam versamel in 'n mikro kosmos. Soos reeds vermeld, beklemtoon Artikel 23 van die VN-handves dat die Veiligheidsraad uit vyf (spesifiek genoemde) permanente lede en tien nie-permanente lede sal bestaan, wat gekies sal word volgens die beginsel van billike geografiese verspreiding. Die nie-permanente lede word gekies deur die Algemene Vergadering vir 'n termyn van twee jaar, en kan nie twee opeenvolgende termyne uitdien nie. Hierdie artikel is een keer verander in 1963, toe die 18de sitting van die Algemene Vergadering aanbeveel het dat die aantal nie-permanente lede vergroot moet word vanaf ses tot tien lede (Luck, 2006: 113).

Artikel 108 wysigingsproses het 'n verrassende kort twee jaar geduur voordat die verandering in werking getree het in 1965. Met hierdie verandering, het die VN aangedui dat die grootte en samestelling van die Veiligheidsraad, tempo moet hou, ten minste tot 'n mate, met die toenemende totale lidmaatskap van die organisasie. In 1963 het die totale lidmaatskap van die VN gestaan op 115 lede. Sedertdien het die totale lidmaatskap van die VN gegroei tot 193 lede, en is daar konstante inisiatiewe sedert die

1970's geneem om die VN en die Veiligheidsraad te transformeer (Gareis & Varwick, 2005: 222).

Die doel van hierdie studie en hoofstuk is om 'n nuwe uitgangspunt te skep om die probleme rondom die uitdagings wat die VN en die Veiligheidsraad in die 21ste eeu in die gesig staar, aan te spreek, sowel as om 'n nuwe Voorstel C ter tafel te lê om hierdie probleme te oorbrug. Hierdie hoofstuk sal gevolglik daarop fokus om nuwe voorstelle en idees navore te bring, ten einde die probleemstelling van hierdie onderwerp op te los en te oorbrug. Sekere elemente van die vorige modelle (soos bespreek in hoofstuk 5), rakende die hervorming van die Veiligheidsraad, sal geïnkorporeer word met hierdie nuwe konsep voorstel. Daar sal gevolglik drie verskillende toegewings gemaak en voorgestel word. Dit sluit in onder andere toegewings rakende: i) uitbreiding van die aantal nie-permanente lede op die Veiligheidsraad; ii) die voorstel dat nie-permanente lede opeenvolgende termyne kan dien; en iii) 'n nuwe voorstel waar die permanente lede van die Veiligheidsraad beperk sal word en terselfdertyd verseker dat permanente lede nie hul mag/te binne die Veiligheidsraad misbruik nie. Al drie voorstelle sal as 'n eenheid gesamentlik voorgestel word.

6.2 Voorstelle

6.2.1 Voorstel een: Uitbreiding van aantal nie-permanente lede

Voorstel een behels die konsep voorstel dat die huidige struktuur van die Veiligheidsraad verander word sodat die aantal nie-permanente lede van 10 tot 15 lede vergroot word. Hierdie voorstel word gemaak ten einde die probleem aan te spreek wat ontstaan het met die uitbreiding van die aantal VN-lidlande in die Algemene Vergadering (1963: 115 lede - 2011: 193 lede), ten einde beter demokratiese verspreiding en verteenwoordiging binne die VN te kan bewerkstellig (Kyk Figuur 7, pa

123, vir huidige geografiese gebiede). Lund (2010) verwys daarna dat daar tans 'n gebrek aan demokratiese verteenwoordiging binne die Veiligheidsraad is. Pedrazzi (2007: 185) beklemtoon dat “a basic agreement exists among member states that the Council needs to become more representative, and that this entails an increase in its membership”.

Figuur 7: VN se vyf geografiese streke

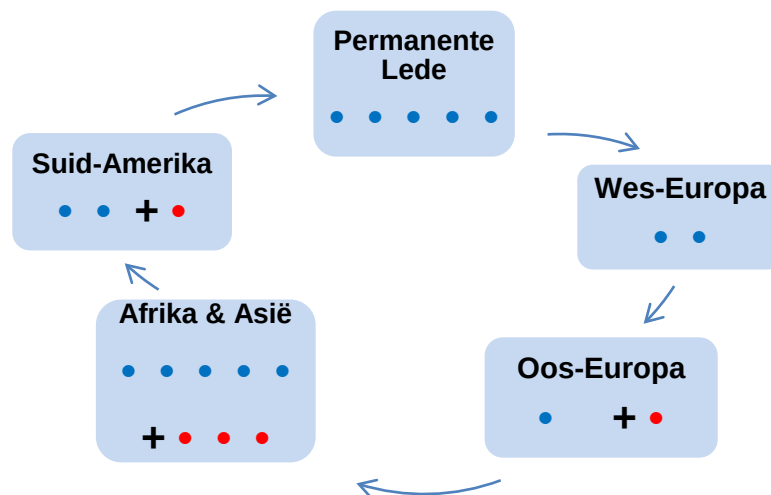

Bron: www.unitednations.org

Deur die Veiligheidsraad te vergroot tot 20 lede, sal daar gevolglik beter verteenwoordiging wees onder alle lidlande uit alle regionale streke. Daar moet egter ook inag geneem word dat sodanige uitbreiding 'n potensiële negatiewe impak op die

vermoë van die Veiligheidsraad kan hê, rakende die doeltreffendheid om die werksaamhede van die Veiligheidsraad suksesvol te kan uitvoer. Meer lede kan moontlik daartoe bydra dat die besluitnemingsproses vertraag word. Die Veiligheidsraad word dikwels gekritiseer vir sy stol taktiek om tydige optrede te verskaf wanneer dit nodig is. Hierdie konsep stel voor dat die Suid-Amerikaanse en Karibiese geografiese streek, een ekstra nie-permanente setel bekom, gevolg deur die Afrika en Asiatiese geografiese streke wat drie ekstra nie-permanente setels by kry. Die rede vir hierdie groot toevoeging is as gevolg van die aantal hoeveelheid lidlande wat uit hierdie streke, sedert 1965, lidmaatskap aan die VN bekom het. Die laaste geografiese streek wat 'n ekstra setel toevoeging kry, is die Oos-Europese geografiese streek (Kyk Figuur 8).

Figuur 8: Voorgestelde uitbreiding van nie-permanente lede in die Veiligheidsraad

Bron: Linde (2015: 126)

Die primêre doel vir die uitbreiding van nie-permanente lede, is om in tempo te bly met die veranderde en groeiende Verenigde Nasies, ten einde demokratiese verteenwoordiging binne die organisasie te verseker. Hierdie voorstel spreek die probleme aan wat Annan se *High-Level Panel* se Model A & B in die gesig gestaar het naamlik, dat dit slegs verwys na 'n toevoeging van nie-permanente lede. Die toevoeging van slegs nie-permanente lede sal daartoe bydra dat P-5 lede en die *Uniting for*

Consensus-groep meer gewillig sal wees om die onderwerp van hervorming aan die Veiligheidsraad te heroorweeg en te aanvaar. Die grootste uitdaging van hierdie voorstel sal gevolglik kom van die G-4 en die AU. Beide groepe het dit duidelik gestel dat hulle toevoegings tot permanente status met vetoreg vereis.

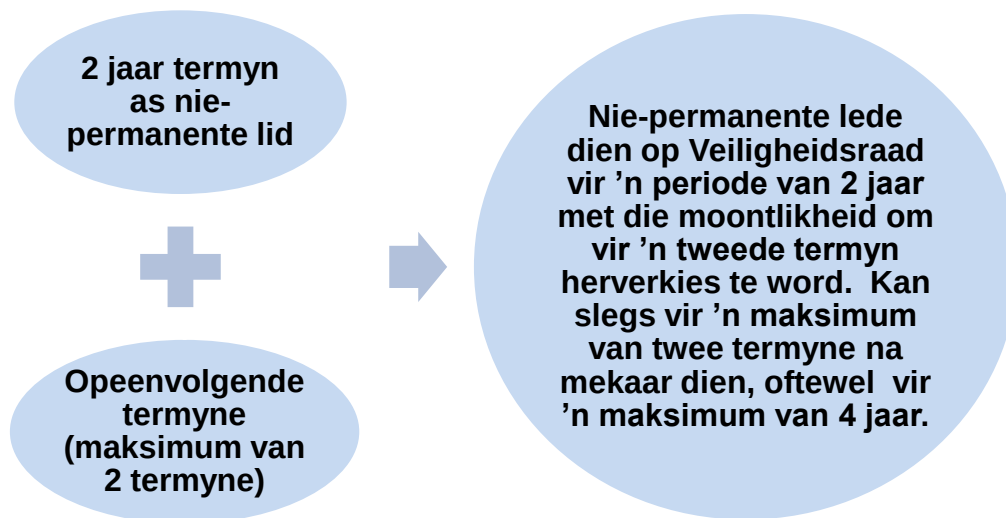
6.2.2 Voorstel twee: Die uitoefening van opeenvolgende termyne

Voorstel twee behels die voorstel dat nie-permanente lede, opeenvolgende termyne in die Veiligheidsraad behoort te dien. Tans kan geen nie-permanente lid, opeenvolgende termyne op die Veiligheidsraad dien nie. Elke nie-permanente lid kan slegs 'n maksimum van twee jaar (een termyn) op die Veiligheidsraad dien (Cox, 2009: 92). In politieke terme, veral binne die raamwerk van die VN en die Veiligheidsraad se werksaamhede, kan nie-permanente lede nie veel uitgerig kry tydens hul kort, twee jaar termyn nie. Die opsie om vir 'n opeenvolgende termyn te dien op die Veiligheidsraad as 'n nie-permanente lid, sal lede instaat stel om groter invloed binne die Veiligheidsraad te kan uitoefen. Dit is dus binne hierdie raamwerk noodsaaklik om die opsie van teenkanting teen opeenvolgende termyne vir nie-permanente lede te heroorweeg, sodat lede instaat kan wees om vir 'n moontlike tweede opeenvolgende termyn as 'n nie-permanente lid te kan dien. Oorweegde opeenvolgende termyne vir nie-permanente lede van die Veiligheidsraad, sal vir 'n maksimum van twee termyne (vier jaar), ook gevolglik nie die effektiwiteit van die uitsprake van die Veiligheidsraad in die gedrang bring nie.

Hierdie gedagtegang kom vanuit die *High-Level Panel* se Model B. Model B stel 'n derde nuwe kategorie voor waar agt (8) nuwe lede oor 'n termyn van vier jaar, die kans gegun word om as nie-permanente lede op die Veiligheidsraad te dien (Agwu, 2008: 10). Silva (2014: 141) plaas ook klem daarop dat “the removal of the barrier to re-election for non-permanent members” voordelig kan wees vir verskeie betrokke partye. Die voor- en nadele van hierdie opsie is eenvoudig. Die voordele behels groter seggenskap vir nie-permanente lede deur, vir 'n langer periode op die Veiligheidsraad

te dien. Die moontlike nadelige gevolge behels onder andere dat daar minder wisseling tussen regionale verteenwoordigende lede sal plaasvind (Sien Figuur 9, pa 128 vir uitgebreide voorstel).

Figuur 9: Uitgebreide voorstel vir die moontlikheid van opeenvolgende termyne

Bron: Linde (2015: 128)

Hierdie navorsing stel voor dat state vir 'n maksimum van twee termyne na mekaar, op die Veiligheidsraad behoort te kan dien, gegewe die lidland na sy eerste termyn herverkies word. 'n Staat sal dus die kans gegun word om vir 'n maksimum van vier jaar op die Veiligheidsraad te kan dien as nie-permanente lid.

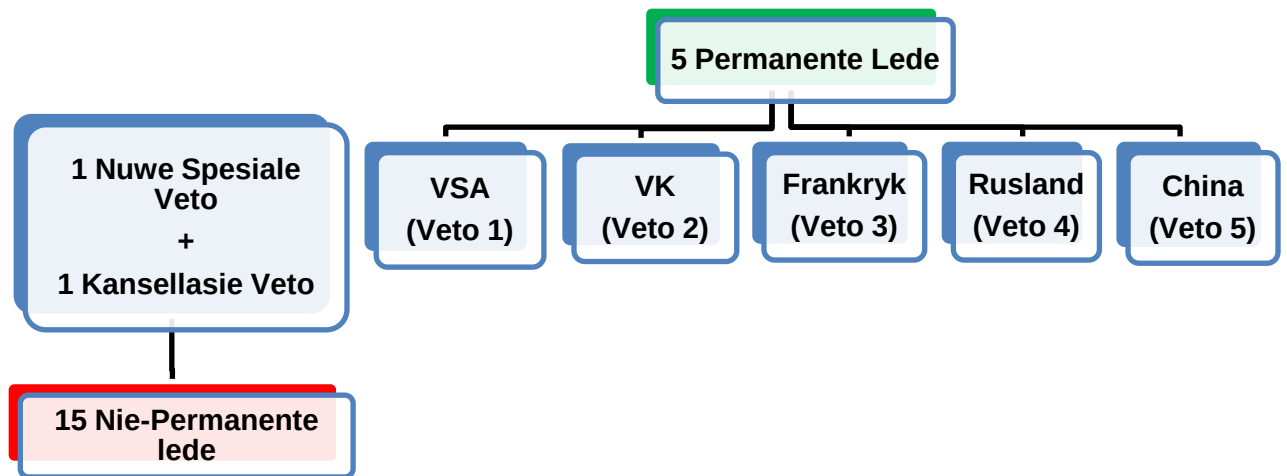
6.2.3 Voorstel drie: 'n Nuwe konsep voorstel

Voorstel drie van hierdie skripsie, is 'n totale nuwe voorstel wat nog nie oorweeg is binne die akademiese en politieke spektrum rakende hierdie onderwerp nie. Die voorstel is daarop gemik om permanente lede in die Veiligheidsraad se mag in te perk, en te verseker dat 'n enkele lid nie sy mag/te binne die Veiligheidsraad oorskry of misbruik nie. Hierdie voorstel sal gevolglik ook terselfdertyd meer mag/te toeken aan die nie-permanente lede van die Veiligheidsraad.

Hierdie nuwe voorstel behels die toekenning van 'n spesiale veto aan nie-permanente lede. Die veto sal inwerking tree sodra 'n tweederdemeerderheid onder nie-permanente lede bereik word, rakende 'n onderwerp wat bespreek word binne die Veiligheidsraad. Die spesiale veto sal ook een veto van die permanente lede (P-5) kan uitkanselleer. In hierdie proses sal dit verseker dat 'n enkele lid nie hul veto misbruik binne die raamwerk en werksaamhede van die Veiligheidsraad nie. Dit sal ook terselfdertyd 'n meer demokratiese proses rakende die stemprosedures van die Veiligheidsraad verseker.

Met hierdie voorstel in gedagte, moet die ander twee voorstelle wat reeds vermeld is, in aanmerking geneem en geïmplimenteer word. Dit wil sê, indien 'n spesiale veto geaktiveer wil word, moet tweederdes van die nie-permanente lede van die Veiligheidsraad, oftewel 'n minimum van tien (10) lede, ooreenkom om teen-of-vir die onderwerp wat bespreek word, te stem. Die spesiale veto sal gevolglik slegs die mag hê om een veto te kan kanselleer. Indien twee of meer permanente lede gebruik maak van hul veto, sal die kanselleringsveto nie geld nie.

Figuur 10: Voorgestelde uitbreiding van die veto stelsel

Bron: Linde (2015: 127)

Daar kan geargumenteer word dat, in die verlede, sekere permanente lede, veral die VSA en Rusland, hul vetoreg binne die Veiligheidsraad misbruik het, soos onder andere Rusland gedurende die Koue Oorlog en meer onlangs in Sirië, en die VSA se stemming rakende die Midde Ooste vraagstuk met betrekking tot Israel en Palestina (Akça Ataç, 2014: 8). Die implimentering van hierdie konsep voorstel sal verhoed dat 'n enkele lid sy mag/te binne die Veiligheidsraad misbruik of oorskrei. As 'n geheel, sal dit die demokratiese proses binne die Verenigde Nasies en die Veiligheidsraad versterk.

6.3 Gevolgtrekking

Daar is bitter min instellings wat so bekend is, maar wat terselfdertyd so min verstaan word, soos die Verenigde Nasies en sy Veiligheidsraad. Dit is in dié verband, rakende hierdie onderwerp, 'n klassieke raaisel wat akademici en politici elke keer ontduik. Die Veiligheidsraad word gereeld gekritiseer dat dit verouderd en buite voellig is rakende kwessies, met betrekking tot die huidige internasionale politieke stelsel. Dit is dus binne hierdie raamwerk van kardinale belang dat meer aandag gegun moet word om die Veiligheidsraad 'n meer demokratiese instrument van die Verenigde Nasies in die 21ste eeu te verseker.

Slegs 'n elite groep naamlik die VSA, Rusland, China, Frankryk en die VK baat by die huidige komposisie van die Veiligheidsraad, aangesien hulle oor vetoreg beskik. Om hierdie uitdaging te oorbrug, sal verskeie toegewings gemaak moet word rakende die struktuur van dié Veiligheidsraad. Hierdie hoofstuk stel 'n drie voorstelle, konsep wetgewing voor wat as 'n eenheid gesamentlik voorgelê sal word ten einde die probleemstelling van hierdie onderwerp te oorbrug. Al drie voorstelle word met betrekking tot die politieke tendense in die internasionale politieke sfeer oorweeg en dan voorgelê.

Voorstel een stel 'n uitbreiding van nie-permanente lede voor. Hierdié voorstel word oorweeg, aangesien dit ideaal inpas met voorstel drie. Die uitbreiding van tien (10) nie-permanente lede tot vyftien (15) lede, sal daartoe bydra dat tien van die vyftien lede presies 'n perfekte tweederde getal sal behels. Dit sal ook terselfdertyd meer regionale verteenwoordiging aan nie-permanente lede verskaf. 'n Uitbreiding van tien nie-permanente lede tot vyftien nie-permanente lede sal terselfdertyd die Veiligheidsraad as 'n organisasie uitbeeld wat daarop gefokus is om 'n meer demokratiese beeld te reflekteer. Voorstel twee sal gevolglik daartoe bydra dat state in die toekoms, 'n groter rol en impak lewer rakende die werksaamhede en uitsprake van dié organisasie deur langer op die Veiligheidsraad te dien as nie-permanente lid. Voorstel drie behels 'n totale nuwe benadering ten einde die probleemstelling van hierdie onderwerp te oorbrug

en terselfdertyd te verseker dat permanente lede nie hul mag/te binne die Veiligheidsraad misbruik nie. Dit sal ook meer mag/te toeken aan die nie-permanente lede van die Veiligheidsraad.

Indien transformasie binne die Veiligheidsraad nie geskied nie, kan dit die demokratiese vooruitgang, sowel as die demokratiese beeld van die Veiligheidsraad, kniehalter en in die gedrang plaas. Dit is dus binne hierdie raamwerk van kardinale belang dat strukturele transformasie so gou moontlik plaasvind.

HOOFSTUK 7

SAMEVATTING EN GEVOLGTREKKINGS

7.1 Samevatting

Die Veiligheidsraad is hoofsaaklik gevorm deur die seëvierende state van 1945, met die oog op die uitvoerende liggaam van die VN, wat gesag oor die belangrikste VN aktiwiteite hou. Die Veiligheidsraad is gegrond rondom die realistiese oortuiging dat sy strukture, vir die redes van doeltreffendheid, geïntegreer moet word binne die element van mag wat terselfdertyd, op 'n klein skaal, die lidmaatskap van die VN moet reflekteer (Bourantonis, 2005: 87). Die element van mag is inklusief ingesluit in die struktuur van die Veiligheidsraad, deur die skepping van 'n uitgesoekte groep van vyf permanente lede, wat spesiale voorregte geniet, insluitend die gesogte vetoreg. Die idee dat die samestelling min of meer proporsioneel verteenwoordigend van die VN-lidmaatskap moet wees, is bewaarheid deur die toevoeging van ses nie-permanente lede in 1945, wat later vergroot is tot tien lede in 1965. Groter samewerking word egter benodig, ten einde die groeiende VN te kan akkommodeer. Een van hierdie studie se argumente rus op die beginsel dat die huidige struktuur van die Veiligheidsraad verouderd is, wat hervorm moet word ten einde 'n beter demokratiese organisasie te kan weerspieël.

Die Veiligheidsraad is gestig in ooreenstemming met die werklikhede van 1945, maar as 'n dinamiese en buigsame instelling van die VN, moes die struktuur op hoogte bly van die veranderinge in die wêreld omgewing waarin die Veiligheidsraad homself sedertdien bevind. As gevolg hiervan is die hervorming van die Veiligheidsraad nie 'n doel op sigself nie, maar eerder 'n noodsaaklike middel vir die behoud van sy relevansie vir 'n ontwikkelende wêreld. Die behoefte ontstaan dat die institusionele struktuur van die Veiligheidsraad van tyd tot tyd hersien moet word, ten einde te verhoed dat die

instelling nie die gevaar loop om agter te raak met die werklikhede van die huidige internasionale politieke stelsel, waarin dit veronderstel is om te funksioneer nie. Dit is vanuit hierdie standpunt, die kernpunt waarop hierdie studie gegrond is, naamlik die noodsaaklikheid vir die hervorming van die VN se Veiligheidsraad.

Hoofstuk twee van hierdie studie fokus in diepte op twee belangrike politieke ideologieë wat betrekking het tot die onderwerp van hierdie studie naamlik, realisme en liberalisme. Die navorser kom tot die gevolgtrekking dat state meestal die realistiese ideologie in die internasionale politieke spektrum sal nastreef. Binne hierdie raamwerk bemoedik dit die transformasieproses van die Veiligheidsraad, aangesien diegene wat meeste baat by die huidige struktuur, altyd na hul eie belange sal wil omsien en gevolglik enige stappe wat dit sou belemmer, sal verhoed. Jackson & Sørensen, (2003: 68) voer aan dat “Politics is a struggle for power over men, and whatever its ultimate aim may be, power is its immediate goal and the modes of acquiring, maintaining, and demonstrating it, determines the technique of political action”. Thucydides, Machiavelli, Hobbes en inderdaad die meeste klassieke realiste, deel gevolglik hierdie siening. Die waarde van realisme vir hierdie studie is dus gegrond op die beginsel waarop die ideologie gebaseer is naamlik, dat state optree om hul eie belange te bevorder en terselfdertyd te beskerm.

In teenstelling met realiste, beskou liberaliste die menslike geaardheid vanuit 'n meer positiewe oogpunt. Liberalisme is gegrond op die basis van 'n liberale geloof in vooruitgang. Binne hierdie raamwerk verteenwoordig die liberale denkwysie die idee van transformasie, en hoe dit tot voordeel kan wees vir die VN en sy Veiligheidsraad. Vir meeste liberale denkers, is daar rasonale beginsels wat toegepas kan word in internasionale verhoudinge, om die wêreld sodoende 'n beter plek vir almal te kan bewerkstellig. Liberaliste is van mening dat internasionale samewerking op die langduur, in die internasionale politieke sfeer haalbaar is en dat wedersyde belange in die proses bereik kan word. Dit is dus vanuit dié standpunt, die vertrekpunt van hierdie studie. Deur samewerking kan daar 'n geldige oplossing gevind word wat sodoende die probleem van hierdie onderwerp oorbrug en wat terselfdertyd nie te veel partye in die proses vervreem nie.

Daar word in hoofstuk vier gekyk na die verskillende internasionale perspektiewe, rakende state se standpunte rondom strukturele hervorming van die Veiligheidsraad. Klem word geplaas op die P-5 se sieninge, aangesien enige verandering aan die samestelling van die Veiligheidsraad, hul goedkeuring benodig. Die standpunte van die G-4 (Groep van Vier), die AU (Afrika-Unie) en die Koffieklub word ook geraadpleeg. Met die bestudering van hierdie groepe word dit duidelik dat 'n uitbreiding van permanente lidmaatskap in die Veiligheidsraad met vetoreg, heel onwaarskynlik sal wees. Die P-5 lede, veral die VSA, Rusland en China is hewig gekant teen enige voorstelle wat betrekking het tot die uitbreiding of toevoeging van meer permanente lede met vetoreg. Vanuit hierdie bevindinge word daar gekyk na verskeie voorstelle wat in die verlede gemaak, en in die proses, misluk het. Die Razali-voorstel en die *High-Level Panel*-voorstel word bestudeer, wat gevolglik gehelp het om by te dra tot die ontwikkeling van 'n nuwe konsep voorstel, uiteengesit in hoofstuk 6, wat die doel van hierdie studie is, ten einde 'n oplossing te vind vir die probleemstelling van die studie.

Hoofstuk ses bring hierdie nuwe konsep voorstel navore met die ontwikkeling van drie verskillende voorstelle wat gesamentlik as 'n eenheid voorgelê word. Die uitbreiding van die aantal nie-permanente lede op die Veiligheidsraad; die voorstel dat nie-permanente lede opeenvolgende termyne kan dien; en die nuwe voorstel wat meer magte toeken aan nie-permanente lede, lewer as 'n geheel 'n konsep voorstel wat die probleme rakende hierdie vraagstuk oorbrug en terselfdertyd verseker dat die Veiligheidsraad saam met die veranderde politieke spektrum transformeer.

Die kwessie rakende hervorming, wat reeds uiters belangrik begin raak het in die 1990's, het 'n historiese omvang in die post-Koue Oorlog-era aangeneem. Wat ook al die uitslag van die voortdurende debat rakende die kwessie ter sprake, kan daar met sekerheid gesê word dat 'n versuim om die Veiligheidsraad te hervorm en om dit in lyn te bring met die huidige realiteite, dit gevolglik vroeër of later sal lei tot sy diep vervreemding van die groter deel van sy lede. Indien die probleem nie aangespreek word nie, kan 'n groter krisis van legitimiteit in die VN ontaard - 'n krisis wat die VN en die Veiligheidsraad skaars kan bekostig, soos dit die volgende stappe van die

organisasie se ontwikkeling in die twintigste eeu oorweeg. Dit is presies wat die huidige debat oor die hervorming van die Veiligheidsraad so 'n belangrike kwessie maak.

7.2 Gevolgtrekkings

Hierdie studie se probleem en doelstelling is aangespreek uit 'n samevatting van vyf hoofstukke. Die navorsingsprobleem van hierdie studie is aangespreek deur 'n konkrete en nuwe konsep voorstel te ontwikkel. In hierdie proses is daar in diepte gekyk na die verskeie elemente wat die proses tot strukturele hervorming en transformasie kniehalter, rakende die verskeie uitdagings wat die transformasieproses in die gesig staar, sowel as moontlike oplossings wat hierdie probleem kan help oorbrug. Die doelstelling van hierdie studie was om 'n nuwe konsep voorstel te ontwikkel, ten einde 'n oplossing te help vind vir die probleem rondom die vraagstuk van strukturele hervorming van die VN se Veiligheidsraad. Ten einde tot hierdie gevolgtrekking te kon kom, moes daar in diepte gekyk word na verskeie faktore. Hierdie faktore word as volg saamgevat in elke hoofstuk en hou verband met die finale doelwit naamlik, om 'n oplossing te vind vir die uitdaging om die VN se Veiligheidsraad struktureel te kan hervorm.

- Hoofstuk een van hierdie studie lewer 'n samevatting van hoe hierdie studie die vraagstuk rondom hervorming van die VN se Veiligheidsraad moet aanpak. Eerstens word daar gefokus op die navorsingsprobleem. In hierdie gedeelte word daar klem geplaas op die probleemstellings en wat dit presies behels. Tweedens word die doelstelling van die studie bespreek. Die primêre doelwit, sowel as sekondêre doelwitte word bespreek en uiteengesit. Die hoofstuk sluit af met 'n samevatting van hoe die struktuur van hierdie studie uiteengesit word. Hoofstuk een bevestig ook die relevansie van die tema, die rasionaal van die studie en die belangrikheid om hierdie onderwerp te bestudeer.
- Hoofstuk twee lewer 'n politieke teoretiese oorsig rakende die denkwys in die huidige internasionale politieke sisteem. Om die belangrikheid van die twee

uiteenlopende teorieë binne die raamwerk van hierdie studie te beklemtoon, word daar afsonderlik gekyk na realisme en liberalisme in hierdie hoofstuk. Slegs realisme en liberalisme word bespreek, aangesien die twee teorieë huidig die dominante denkwys in die internasionale politieke sisteem weerspieël. Daar word egter deurgans in-konteks na idealisme in die studie verwys. Die doelstelling van hierdie hoofstuk is daarop gefokus om 'n perspektief te kry op die politieke denkwys van die verskeie partye wat betrokke is by hierdie onderwerp. Realisme in hierdie studie fokus veral op Morgenthau se *Politics among Nations*, waar die klem geplaas word op die feit dat internasionale politiek, soos alle politiek, 'n stryd is om meer mag te bekom. Binne hierdie raamwerk kom die navorser tot die gevolgtrekking dat state hegemonies van aard is en dat state altyd sal optree om hul eie belange bo die belange van die internasionale politieke spektrum te plaas. Gismondi (sien hoofstuk 2, pa 32) verwys daarna dat Morgenthau geïnspireer was deur Nietzsche se *Unzeitgemässe Betrachtungen*, waar die kernpunt fokus op die wil van die mensdom, om mag te beheer en dit toe te pas. In die aanloop tot die hersiening van die huidige struktuur van die VN se Veiligheidsraad, word hierdie beginsel aangespreek deur 'n middelweg te vind, waar die VN as 'n geheel, hierby kan baat.

Liberalisme aan die anderkant, is presies die teenoorgestelde ten opsigte van realisme. Hierdie studie maak gebruik van die liberalisme teorie om die idee van hervorming en transformasie binne die struktuur van die VN se Veiligheidsraad te weerspieël. Liberaliste is van mening dat, op die langduur, internasionale samewerking in die internasionale politieke sfeer haalbaar is en dat wedersyde belange in die proses bereik kan word (sien hoofstuk 2, pa 56). Die studie steun veral op Keohane se neoliberale teorie wat gebaseer is op institusionalisme. Volgens liberaliste is institusionalisme 'n internasionale organisasie wat die aksies van state beïnvloed (soos onder andere die VN). Keohane het in die besonder ontdek dat die idee van samewerking “na hegemonie”, magtige state se samewerking as 'n middel kan gebruik om mag te herstel en te bekom. Die

gevolgtrekking word gemaak dat Keohane se konsep van institusionalisme gebruik kan word om transformasie binne die VN se Veiligheidsraad te weerspieël en uiteindelik te kan bewerkstellig. Liberalisme as politieke denkwys, vorm dus die grondslag vir hierdie studie.

- Hoofstuk drie van hierdie studie lewer 'n in diepte oorsig van die geskiedenis van die VN en sy Veiligheidsraad. Daar word gekyk na die gebeurtenisse en sleutel rolspelers wat bygedra het tot die ontwikkeling van internasionale organisasies, wat uiteindelik gelei het tot die ontstaan van die VN en sy Veiligheidsraad. Die leser en die navorser kom tot die gevolgtrekking dat die Konsert van Europa, die Volkebond en die VN nie die eerste vorme van internasionale organisasies was nie, maar dat voorbeelde van internasionale organisasies tot sover as 700 vC terugdateer. Daar word onder andere gekyk na die vroegste vorme van internasionale organisasies wat aangeteken is (sien hoofstuk 3, pa 60), soos byvoorbeeld die ontwikkeling van internasionale verhoudinge tussen state tydens die antieke Chinese "lente en herfstydperk" (770 vC – 476 vC). Ander voorbeelde wat ook bespreek word sluit in: die verhoudinge wat ontstaan het tussen die Griekse stadstate in die Griekse tydperk (ongeveer 700 vC – 400 vC); die Hanse-verbod wat gesluit is in die 14de eeu tussen kommersiële stede van die Noord- en Oossee; die Konsert van Europa wat gesien word as die eerste vorm van 'n internasionale organisasie; en die Volkebond wat gestig is na die Eerste Wêreldoorlog. Die gebrek van die Volkebond om internasionale vrede te verseker, het bygedra tot die uitbreek van die Tweede Wêreldoorlog in 1939, wat uiteindelik ook bygedra het tot die ontwikkeling van die Verenigde Nasies. Die ooglopende onvermoë om wêreldvrede te handhaaf, het die Volkebond se tekortkominge ontbloot. Uit die as van die Tweede Wêreldoorlog het die Verenigde Nasies in 1945 ontstaan. In hierdie hoofstuk is daar tot die gevolgtrekking gekom dat die Veiligheidsraad grootliks ontstaan het vanweë die mislukking van die groot moondhede in die Volkebond, om kollektiewe sekuriteit te bevorder. Die uitbreek van die Tweede Wêreldoorlog het as volg hierdie tekortkominge blootgelê. Belangrike rolspelers soos, onder andere, die VSA en

Brittanje was daartoe verbind om die stabilisering van vrede in die internasionale politieke stelsel, deur middel van internasionale organisasies, te bewerkstellig.

- Hoofstuk vier van die studie fokus op die internasionale politieke perspektiewe, met betrekking tot die hervorming van die Veiligheidsraad. In hierdie hoofstuk is daar onder andere gevind dat 'n groot getal lidlande van die VN se Algemene Vergadering, ten gunste is vir hervorming van die Veiligheidsraad, maar dat hulle egter verskil in terme van hoe hierdie hervormingsproses aangepak moet word. Daar word gekyk na die standpunte, vereistes en houdinge van die vyf permanente lede van die Veiligheidsraad teenoor hervorming, sowel as ander groepe wat egter vir-of-teen die voorstel van hervorming van die Veiligheidsraad is. Die groepe ten gunste vir hervorming sluit in die Afrika-Unie (AU) en die Groep van Vier (G-4), naamlik Brasilië, Duitsland, Indië en Japan. Die AU dra gevolglik groter gewig tussen hierdie groepe, aangesien die AU die grootste streek is, wat 54 lede verteenwoordig binne die VN. Diegene wat teen die voorstel gekant is, is saamgevat in een groep, genaamd *Uniting for Consensus*. *Uniting for Consensus* is 'n beweging, met die bynaam die Koffieklub, wat ontwikkel is ten einde moontlike uitbreiding van permanente setels op die Veiligheidsraad van die Verenigde Nasies te verhoed (sien hoofstuk 4, pa 103). Die doel van hierdie hoofstuk is hoofsaaklik daarop toegespits om te fokus op die standpunte en houdings van sleutel rolspelers, met betrekking tot die onderwerp van hierdie studie. Die gevolgtrekking word gemaak dat alhoewel hierdie groepe 'n belangrike rol speel in die proses van strukturele hervorming, die grootste rolspelers steeds die P-5 lede bly. Hierdie vyf lede hou dus die grootste struikelblok in vir diegene wat strukturele hervorming van die Veiligheidsraad nastreef. Daar word ook gevind dat onder die permanente lede van die Veiligheidsraad, Frankryk die mees entoesiastiese lid is rakende die uitbreiding van permanente lidmaatskap in die Veiligheidsraad, gevolg deur die Verenigde Koninkryk. Die goedkeuring van die VSA, China en Rusland bly dus die grootste uitdagings vir hierdie onderwerp.
- Hoofstuk vyf van hierdie studie lewer 'n historiese oorsig met betrekking tot die Veiligheidsraad se transformasieproses sedert 1945. Die hoofstuk word in drie

periodes in verdeel naamlik, 1945-1991; 1991-2003; en 2003 tot en met die hede. In hierdie gedeelte word daar onder andere gekyk na die verskeie voorstelle wat gemaak en ter tafel gelê is, rakende strukturele hervorming van die Veiligheidsraad. Daar word onder andere gekyk na die uitbreiding van nie-permanente lede in die Veiligheidsraad in 1965, vanaf 6 tot 10 lede, sowel as verskeie voorstelle sedertdien. Die Razali-plan van 1997, die Afrika-Unie se Ezulwini-konsensus en die VN se *High-Level Panel* verslag en voorstel, saamgevat in Modelle A en B, is bespreek. Die doel van hierdie hoofstuk is om die voorstelle wat in die verlede voorgelê is, maar wat in die proses misluk het, te bestudeer ten einde die voordelige van die nadelige elemente van mekaar te skei. Die gevolgtrekking wat gemaak word in hierdie hoofstuk behels dat die uitdagings rondom hierdie onderwerp sonder twyfel die goedkeuring van die P-5 en die AU sal benodig. Hierdie voorstelle lewer aan die navorser 'n oorsig van hoe toekomstige voorstelle aangepak moet word. Die voorstelle dra ook by tot die ontwikkeling van 'n nuwe konsep voorstel wat in hoofstuk ses van hierdie studie voorgelê word.

- Hoofstuk ses vorm die kern van hierdie studie. 'n Nuwe konsep voorstel word voorgelê en bespreek. Daar word drie verskillende toegewings in hierdie nuwe konsep voorstel gemaak, wat as 'n eenheid gesamentlik voorgestel word. Hierdie toegewings behels 'n uitbreiding van die aantal nie-permanente lede op die Veiligheidsraad; 'n voorstel dat nie-permanente lede opeenvolgende termynen behoort te kan uitdien; en 'n nuwe voorstel waar die permanente lede van die Veiligheidsraad beperk sal word, wat terselfdertyd sal verseker dat permanente lede nie hul mag/te binne die Veiligheidsraad misbruik nie. Die doel van hierdie hoofstuk is hoofsaaklik daarop gefokus op 'n nuwe benadering toe te pas tot die onderwerp van hervorming van die Veiligheidsraad. Met die ontwikkeling van die nuwe konsep voorstel, stel hierdie studie voor dat die nuwe konsep voorstel oorweeg moet word aangesien dit die beste opsie sal wees in die lig van hierdie navorsingsonderwerp.

7.3 Aanbevelings

Dit is hierdie studie se aanbeveling dat die VN se Algemene Vergadering so gou moontlik werk daarvan maak om sy Veiligheidsraad, struktureel te hervorm. Die geskiedenis rondom hierdie onderwerp toon dat daar nog nie naastenby 'n geskikte oplossing vir die transformasie van die VN en sy Veiligheidsraad onder die VN-lidlande bereik is nie. In die proses is verskeie voorstelle ter tafel gelê, wat uiteindelik misluk het, aangesien daar nie 'n ooreenstemming tussen lidlande bereik kon word nie. Hierdie studie stel 'n drie-gang konsep voorstel voor, ten einde die probleem van hierdie onderwerp te oorbrug. Die nuwe konsep voorstel, soos uiteengesit en bespreek is in hoofstuk ses, is die enigste daadwerklike oplossing om hierdie probleem te oorbrug. Die voorstel fokus op gebiede waar moontlike toegewings gemaak kan word en terselfdertyd goedkeuring kan kry van onder andere, die permanente vyf lede en die meerderheid lidlande in die VN se Algemene Vergadering.

Die studie stel die volgende voor:

- Die eerste stap: 'n intensiewe werwingsproses moet geskied voordat die nuwe konsep voorstel aan die VN voorgelê word vir oorweging. Daar moet eerste gekyk word om die steun van streeksorganisasies te bekom soos onder andere, die Afrika-Unie en die Europese Unie. 'n Onafhanklike werwingsproses buite die werksaamhede van die VN, moet hierdie werwingsproses behartig. Indien hierdie werwingsproses die nodige steun onder lidlande uit elke regionale streek bekom, moet dit dan aanbeweeg na die VN.
- Stap twee sal behels dat die voorstel ter tafel gelê word voor die VN se Algemene Vergadering vir aanvaarding. In hierdie proses sal daar intensiewe debatvoering plaasvind voordat daar gestem word oor die voorgestelde wetsontwerp om die Veiligheidsraad te transformeer. Indien dit die goedkeuring ontvang van 129 lidlande (die tweederdemeerderheid soos vereis word volgens die vereistes soos uiteengesit in die VN-handves), moet die voorstel so gou moontlik voorgelê word aan die Veiligheidsraad.

- Die derde stap wat plaas moet vind behels om die goedkeuring van die permanente vyf lede van die Veiligheidsraad, (die Verengide State van Amerika, die Verenigde Koninkryk, Frankryk, China en Rusland) te bekom. Soos reeds vermeld, sal dit hierdie konsep voorstel se grootste uitdaging wees om die goedkeuring van hierdie vyf lede te bekom. Aangesien enige verandering aan die VN en sy Veiligheidsraad, die goedkeuring van hierdie vyf elite lede benodig, moet daar 'n intensiewe onderhandelingsproses geskied met hierdie vyf lede, sodat die voorstel daarin kan slaag om die nodige vereistes te kan bekom, soos uiteengesit en vereis onder Artikels 108 en 109 van die VN-handves.

Indien die voorstel goedgekeur word, moet dit so gou moontlik geïmplementeer en bekragtig word. Die implementering van hierdie voorstel sal daartoe bydra dat die druk van die Veiligheidsraad sal afneem en wat terselfdertyd sal dien as 'n weerkaatsing, dat die Veiligheidsraad daadwerlik gehoor gee aan die belangrikheid van die globale aanvraag om 'n meer demokratiese internasionale organisasie te weerspieël.

7.4 Slot gedagtes

Die studie se fokuspunt was deurgans toegespits op die Veiligheidsraad en om 'n moontlike oplossing te vind om die probleem rakende strukturele transformasie van die Veiligheidsraad te bewerkstellig. Die studie het onder andere gehandel oor hoe om die probleme en uitdagings wat hierdie onderwerp in die gesig staar, te identifiseer. Die probleemstelling van hierdie studie is gevolglik aangespreek deur 'n nuwe konsep voorstel te ontwikkel, wat sal help om hierdie probleem te oorbrug. Daar is onder andere gekyk na hoe hierdie veranderinge, indien dit sou plaasvind, die effektiwiteit van die Veiligheidsraad sal beïnvloed. Sieninge van realiste en liberaliste is in die proses bestudeer, en daar is tot die gevolgtrekking gekom dat realiste meestal 'n pessimistiese siening teenoor hierdie onderwerp het, terwyl liberaliste transformasie van die VN en sy Veiligheidsraad aanmoedig.

Die doelstelling van hierdie studie is bereik deur die primêre en sekondêre doelwitte, soos uiteengesit in hoofstuk een, aan te spreek. 'n Nuwe konsep voorstel is ontwikkel en voorgelê, terwyl die studie ook gefokus het op die vereistes, vooruitsigte en uitdagings wat dit inhou om die VN se Veiligheidsraad te transformeer. Vorige konsep voorstelle soos die Razali-plan, die Ezulwini-konsensus en die *High Level Plan* verslag, is deeglik bestudeer en ontleed, wat gevolglik help bydra het tot die ontwikkeling van hierdie studie se voorgestelde konsep voorstel.

Die studie wil afsluit met wat Dimitris Bourantonis (2005: 95) in sy gevolgtrekking in sy boek: *The History and Politics of the UN Security Council Reform* uiteensit. Hy lê klem daarop dat “whatever the outcome of the ongoing debate on this issue in question may be, one thing can be said with certainty: namely that a failure to reform the Security Council and bring it in line with contemporary realities will sooner or later lead to its deep alienation from the larger part of its membership and in turn to a greater crisis of legitimacy in the UN – a crisis it can hardly afford as it contemplates the next steps of its development in the twenty-first century”. Hierdie stelling wat Bourantonis maak, is presies waarom hierdie huidige onderwerp oor die hervorming van die Veiligheidsraad van kardinale belang is. Indien die VN as 'n internasionale organisasie, vir nog 'n verdere 70 jaar, relevant wil bly, sal dit die vraagstuk rondom hierdie onderwerp moet aanspreek, ten einde te verseker dat die organisasie 'n demokratiese beeld weerspieël. Dit is in die groter belang van die internasionale gemeenskap van state, dat 'n middelweg gevind word.

BIBLIOGRAFIE

Agwu, F.A. 2008. The Legal and Political Challenges for the Candidate Countries in the Reform of the United Nations Security Council. *The Icfa Journal of International Relations*, 2 (2): 7-23.

Akça Ataç, C. 2014. Turkey's New Vision for "Man's Best Hope for Peace": United Nations Reform and Reorganization of the Security Council. *All Azimuth: A Journal of Foreign Policy and Peace*, 3 (1): 5-18.

Ariyörük, A. 2005. *Players and Proposals in the Security Council Debate*. [Aanlyn]. Opgespoor van: http://en.wikipedia.org/wiki/Global_Policy_Forum.

Ashworth, L.M. 2002. Did the Realist-Idealist debate really happen? A Revisionist History of International Relations. *International Relations*, 16 (1): 33-51.

Babbie, E.R. 2007. *The practice of social research*. 7de uitgawe. Belmont: Wadsworth.

Babbie, E.R. & Mouton, J. 2001. *The practice of social research*. Cape Town: Oxford University Press.

Baehr, P.R. & Gordenker, L. 1999. *The United Nations at the End of the 1990s*. 3de uitgawe. London: Macmillan Press Ltd.

Balaam, D.N. & Dillman, B. 2011. *Introduction to International Political Economy*. 5de uitgawe. Upper Saddle River: Pearson Prentice-Hall.

Balaam, D.N. & Veseth, M. 2008. *The Introduction to International Political Economy*. 4de uitgawe. Upper Saddle River: Pearson Prentice-Hall.

Baylis, J., Smith, S. & Owens, P. *The Globalization of World Politics: An introduction to International Relations*. 4de uitgawe. New York: Oxford University Press.

Behr, H. 2010. *A History of International Political Theory: Ontologies of the International*. Basingstoke: Palgrave Macmillan.

Beitz, C.R. 1979. *Political Theory of International Relations*. Princeton: Princeton University Press.

Beneš, E. 1932. The League of Nations: Successes and Failures. *Foreign Affairs*, 11 (1): 66-80.

Berdal, M. 2005. The UN's unnecessary crisis. *Survival*, 47 (3): 7-32.

Blum, Y.Z. 2005. Proposals for UN Security Council Reform. *The American Journal of International Law*, 99: 632-649.

Bourantonis, D. 2005. *The History and Politics of UN Security Council Reform*. New York: Taylor & Francis Group.

Burchill, S., Linklater, A., Devetak, R., Donnelly, J., Paterson, M., Reus-Smit, C. & True, J. 2005. *Theories of International Relations*. 3de uitgawe. New York: Palgrave Macmillan.

Carr, E.H. 2001. *The Twenty Years' Crisis, 1919-1939; An Introduction to the Study of International Relations*. Basingstroke: Palgrave Macmillan.

Clark, M.T. 1993. Realism Ancient and Modern: Thucydides and International Relations. *Political Science and Politics*, 26 (3): 491-494.

Cox, B. 2009. United Nations Security Council Reform: Collected Proposals and Possible Consequences. *South Carolina Journal of International Law and Business*, 6 (1): 89-127.

Cox, M., Dunne, T. & Booth, K. 2001. *Empires, Systems and States: Great Transformations in International Politics*. Cambridge: Cambridge University Press.

Davies, H.J. 2014. The Concert of Europe: The Rise and Fall of the First United Nations. [Aanlyn]. Opgespoor van: <http://www.defenceindepth.co/2014/10/24/the-concert-of-europe-the-rise-and-fall-of-the-first-united-nations/>.

Davies, T.R. 2012. Internationalism in a Divided World: The Experience of the International Federation of League of Nations Societies, 1919-1939. *Peace & Change*, 37 (2): 227-252.

Deudney, D. & Maull, H.W. 2011. How Britain and France could Reform the UN Security Council. *Survival*, 53 (3): 107-128.

Donnelly, J. 2000. *Realism and International Relations*. Cambridge: Cambridge University Press.

Doyle, M.W. 1983. Kant, Liberal legacies, and Foreign Affairs. In Linklater, A. (red.), *International Relations: Critical Concepts in Political Science*. New York: Routledge Taylor & Francis Group.

Doyle, M.W. & Recchia, S. 2011. Liberal parties. In Badie, B., Schlosser, D-B. & Morlino, L. (red.), *International Encyclopedia of Political Science*: 1434-1438.

Drifte, R. 2000. *Japan's Participation in the Working Group on Security Council Reform*. Hampshire: Palgrave Macmillan.

Dugard, J. 2007. *International Law: A South African Perspective*. 3de uitgawe. Landsdowne: Juta and Company.

Fassbender, B. 2004. Pressure for Security Council Reform. In Malone, D.M. (red.), *The UN Security Council: From the Cold War to the 21st Century*. London: Lynne Rienner Publishers.

Forman, S., Gowan, R. & Jones, B.D. 2010. *Cooperating for Peace and Security: Evolving Institutions and Arrangements in a Context of Changing US Security Policy*. New York: Cambridge University Press.

Gareis, S.B. & Varwick, J. 2005. *The United Nations: An Introduction*. New York: Palgrave Macmillan.

Gilpin, R. 1988. The Theory of Hegemonic War. In Rotberg, R.I. & Rabb, T.K. (red.), *The Control and Prevention of Major Wars*. Cambridge: Cambridge University Press.

- Gismondi, M. 2004. Tragedy, Realism, and Postmodernity: Kulturpessimismus in the Theories of Max Weber, E.H. Carr, Hans J. Morgenthau, and Henry Kissinger. *Diplomacy and Statecraft*, 15 (3): 435-464.
- Grieco, J.M. 1988. Anarchy and the Limits of Cooperation: A Realist Critique of the Newest Liberal Institutionalism. *International Organization*, 42 (3): 485-507.
- Gross, I. 1948. The Peace of Westphalia 1648-1948. *American Journal of International Law*, 42 (1): 20-41.
- Hartmann, F.H. 1951. *Basic Documents of International Relations*. Westport: Greenwood Press.
- Heller, M.A. 1980. The Use and Abuse of Hobbes: The State of Nature in International Relations. *Polity*, 13 (1): 21-32.
- Heywood, A. 2009. *Politics*. 3de uitgawe. Hampshire: Palgrave Foundation.
- Hinderbrand, R.C. 1990. *Dumbarton Oaks: The Origins of the United Nations and the Search for Postwar Security*. Chapel Hill: University of North Carolina Press.
- Holsti, K.J. 1992. Governance without Government: Polyarchy in Nineteenth-Century European International Politics. In Rosenau, J.N. & Cziempl, O. (red.), *Governance Without Government: Order and Change in World Politics*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Holsti, K.J. 2002. International Relations. In Wiener, J. & Schrire, R.A. (red.), *Encyclopedia of Life Support Systems*. 1 (1): 75-98.
- Jabeen, M. 2010. Indian aspiration of permanent membership in the UN Security Council and American Stance. *South Asian Studies Journal*, 25 (2): 237-253.
- Jackson, R. & Sørensen, G. 2003. *Introduction to International Relations: Theories and Approaches*. 2de uitgawe. New York: Oxford University Press.

Jahn, B. 2009. *Locke, Liberalism, and International Relations*. (Referaat gelewer tydens die 2009 International Studies Association se jaarlikse vergadering). Sussex: University of Sussex.

Jumarang, B.K. 2011. Realism and Liberalism in International Relations. [Aanlyn]. Opgespoor van: <http://www.e-ir.info/2011/07/02/realism-and-liberalism-in-modern-international-relations/>.

Keohane, R.O. 1984. *After Hegemony: Cooperation and Discord in World Political Economy*. Princeton: Princeton University Press.

Keohane, R.O. 1986. *Neorealism and Its Critics*. New York: Columbia University Press.

Kleingeld, P. 2004. Approaching Perpetual Peace: Kant's Defence of a League of States and his Ideal of a World Federation. *European Journal of Philosophy*, 12 (3): 304-325.

Korab-Karpowicz, W.J. 2013. Political Realism in International Relations. *The Stanford Encyclopedia of Philosophy*. Zalta E.N. (red.), [Aanlyn]. Opgespoor van: <http://plato.stanford.edu/archives/sum2013/entries/realism-intl-relations/>.

Krasner, S. 1982. Structural Causes and Regime Consequences. *International Organization*, 36 (2): 185-205.

Kugel, A. 2009. Reform of the Security Council: A New Approach. *Friedrich Ebert Stiftung Briefing Paper*, 12, September 2009.

Landsberg, C. 2009. Africa's stake in UN reform. In Adebajo, A. (red.), *From Global Apartheid to Global Village: Africa and the United Nations*. Scottsville: UKZN Press.

Linde, D.C. 2013. *'n Afrika-setel in die Verenigde Nasies se Veiligheidsraad met spesifieke verwysing na Suid-Afrika en Nigerië*. (Ongepubliseerde B.A. Honneurs mini-tesis). Bloemfontein: Universiteit van die Vrystaat.

Lindley, D. 2009. *How Structure Encourage and Limits the Influence of Ideas in International Politics*. (Referaat gelewer tydens die American Political Science Association Conference in Toronto, Kanada in September 2009). Toronto.

Luard, E. 1982. *A History of the United Nations. Vol. 1: The Years of Western Domination 1945-1955*. London: Macmillan.

Luck, E.C. 2005. How not to reform the United Nations. *Global Governance*, 11 (4): 407-414.

Luck, E.C. 2006. *UN Security Council: Practice and Promise*. New York: Taylor & Francis Group.

Lund, J.S. 2010. Pros and Cons of UN Security Council Reform. [Aanlyn]. Opgespoor van: <http://www.centerforunreform.org/?q=node/414>.

Mahmood, F. 2013. Power Versus the Sovereign Equality of States: The Veto, the P-5 and United Nations Security Council Reforms. *Perceptions*, 18 (4): 117-138.

Malik, J.M. 2005. Security Council Reform: China signals its Veto. *World Policy Journal*, 22 (1): 19-29.

Malone, D.M. 2004. *The UN Security Council: From the Cold War to the 21st Century*. London: Lynne Rienner Publishers.

McDonald, K.C. & Patrick, S.M. 2010. UN Security Council Enlargement and U.S. Interests. *Council on Foreign Relations*, 59, Desember.

McGowan, P.J., Cornelissen, S. & Nel, P. 2009. *Power, Wealth and Global Equity: An International Relations Textbook for Africa*. 3de uitgawe. Cape Town: UCT Press.

Meisler, S. 1995. *United Nations: The First Fifty Years*. New York: The Atlantic Monthly Press.

Miana, A. 2012. A Critique of The Prince by Niccolo Machiavelli. [Aanlyn]. Opgespoor van: <https://theforeignpolicyanalyst.wordpress.com/2012/11/18/a-critique-of-the-prince-by-niccolo-machiavelli-part-ii/>.

Miller, B. 2010. Contrasting Explanations for Peace: Realism vs. Liberalism in Europe and the Middle East. *Contemporary Security Policy*, 31 (1): 134-164.

Morgenthau, H.J. 1948. *Politics among Nations: The Struggle for Power and Peace*. 7de uitgawe. Thompson, K.W. & Clinton, W.D. (red.). Chicago: University of Chicago Press.

Morgenthau, H.J. 1954. *Politics among Nations: The Struggle for Power and Peace*. 2de uitgawe. New York: Alfred A. Knopf.

Mouton, J. & Marais, H.C. 1988. *Basiese Begrippe: Metodologie van die Geesteswetenskappe*. 2de uitgawe. Pretoria: RGN-Uitgewers.

Okhovat, S. 2011. The United Nations Security Council: Its Veto and Its Reform. *CPACS Working Paper*, 15 (1), Desember 2011.

Oludoun, T. 2014. Peace and Security as a Catalyst for the reform of the UN Security Council. *International Law and Politics*, 10 (39): 63-96.

Parekh, B. & Pieterse, N.J. 1995. The decolonization of imagination: Culture, Knowledge and Power. [Aanlyn]. Opgespoor van: [http://www.sirrobinson.com/uploads/2/8/6/8/2868986/chapter 5 summary.doc](http://www.sirrobinson.com/uploads/2/8/6/8/2868986/chapter%205%20summary.doc).

Parkinson, F. 1977. *The Philosophy of International Relations: A Study in the History of Thought*. Beverly Hills: Sage Publications.

Pedrazzi, M. 2007. Italy, the USA and the Reform of the UN Security Council. *Journal of Southern Europe and the Balkans*, 9 (2): 183-196.

Pelz, S. 1991. Present at the Misconception? The Negotiation of the New World Order, 1942-1946. *Reviews in American History*, 16 (3): 419-425.

Prokhovnik, R. & Slomp, G. 2011. *International Political Theory after Hobbes: Analysis, Interpretation and Orientation*. New York: Palgrave Macmillan.

Rittberger, V. & Zangl, B. 2006. *International Organization: Polity, Politics and Policies*. New York: Palgrave Macmillan.

Ruggie, J.G. 1975. International Responses to Technology: Concepts and Trends. *International Organization*, 29 (3): 557-584.

Ruggie, J.G. 1992. Multilateralism: The Anatomy of an Institution. *International Organization*, 46 (3): 561-598.

Russell, R. 1958. *The History of the United Nations Charter*. Washington, DC: Brookings Institution.

Ryan, S. 2000. *The United Nations and International Politics*. London: Macmillan Press Ltd.

Schroeder, P.W. 1994. *The Transformation of European Politics: 1763-1848*. Oxford: Oxford University Press.

Schuett, R. 2010. *Political Realism, Freud, and Human Nature in International Relations: The Resurrection of the Realist Man*. New York: Palgrave Macmillan.

Shepsle, K.A. 1989. Studying institutions: Some lessons from the rational choice approach. *Journal of Theoretical Politics*, 1: 131-147.

Silva, M.M.B.L. 2014. *Spoiler or Reformer? The Uniting for Consensus group and UN Security Council reform*. (Ongepubliseerde Ph.D. tesis). Osaka: Universiteit van Osaka.

Smith, A. 2005. *An Inquiry into the Nature and Causes of the Wealth of Nations (1766)*. [Aanlyn]. Opgespoor van: <http://www2.hn.psu.edu/faculty/.../adam-smith/wealth-nations.pdf>.

Smith, C.B. 2006. *Politics and Process at the United Nations: The Global Dance*. Boulder: Lynne Rienner Publishers.

Smith, S.B. 1986. Hegel's Critique of Liberalism. *American Political Science Review*, 80 (1): 121-139.

Spies, Y.K. 2008. The Multilateral Maze and (South) Africa's quest for permanent United Nations Security Council Representation. In Pretorius, J., Jordaan, E.,

Esterhuyse, A., Pienaar, L., Jacobs, P.C. & Spies, Y.K. (red.), *Strategic Review for Southern Africa*. Institute for Strategic Studies, 30 (1): 96-122.

Stedman, S.J. 2007. UN Transformation in an era of Soft Balancing. *International Affairs*, 83 (5): 933-944.

Taylor, P. & Groom, A.J.R. 1988. *International Institutions at Work*. London: Pinter.

United Nations. 2004. *A More Secure World: Our Shared Responsibility. Report of the High-Level Panel on Threats, Challenges and Change*. [Aanlyn]. Opgespoor van: www.un.org/secureworld/report2.pdf.

United Nations Today. 2007. New York: United Nations Publications.

United Nations. 2012. *World Population Prospects: The 2012 Revision Department of Economic and Social Affairs*. [Aanlyn]. Opgespoor van: esa.un.org/unpd/wpp/Excel-Data/population.htm.

Vincent, R.J. 1981. The Hobbesian Tradition in Twentieth Century International Thought. *Millennium: Journal of International Studies*, 10 (2): 91-101.

Von Freiesleben, J., Swart, L., Martinetti, I. & Yeboah, N. 2008. *Managing Change at the United Nations*. New York: Center of UN Reform Education.

Wallensteen, P. 1997. Representing the World: A Security Council for the Twenty-First Century. In Diehl, P.F. (red.), *The Politics of Global Governance*. Boulder: Lynne Rienner Publishers.

Waltz, K.N. 1959. *Man, the State, and War: A Theoretical Analysis*. New York: Columbia University Press.

Waltz, K.N. 1979. *Theory of International Relations*. New York: Random House.

Weiss, T.G. 2003. The Illusion of UN Security Council Reform. *The Washington Quarterly*, 26 (4): 147-161.

Weiss, T.G. 2006. The UN post-Kofi. (Referaat gelewer tydens die 2006 International Studies Association se jaarlikse vergadering). San Diego: California.

Weiss, T.G. 2010. *Thinking about Global Governance: Why people and ideas matter*. New York: Routledge.

Weltz, M. 2013. The African Union Beyond Africa: Explaining the Limited Impact of Africa's Continental Organization on Global Governance. *Global Governance*, 19 (1): 425-441.

Whittaker, D.J. 1997. *United Nations in the Contemporary World*. London: Routledge.

Williams, M.C. 2007. *Realism Reconsidered: The Legacy of Hans Morgenthau in International Relations*. Oxford: Oxford University Press.

Wilson, P. 2000. Responses to The Twenty Years' Crisis. In Cox, M. (red.), *E.H. Carr: A Critical Appraisal*. Basingstoke: Palgrave Macmillan.

Wonicki, R. 2009. Cosmopolitanism and Liberalism: Kant and Contemporary Liberal Cosmopolitanism. *Synthesis Philosophica* 48 (2): 271-280.

Yunker, J.A. 2011. *The Idea of World Government: From Ancient Times to the Twenty-First Century*. Western Illinois University: Routledge.

Yurdusev, A.N. 2006. Thomas Hobbes and international relations: From realism to rationalism. *Australian Journal of International Affairs*, 60 (2): 305-321.

Ziring, L., Riggs, R. & Plano, J. 2000. *The United Nations: International Organization and World Politics*. 3de uitgawe. Crawfordsville: Wadsworth & Thomson Learning.

Zuckert, M. 1996. *The Natural Rights Republic*. Paris: Notre Dame University Press.